



BORÍTÓ: ELŐADÁS WELLINGTONBAN A KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKNEK
FRONT COVER: PERFORMING FOR THE PRESIDENT IN WELLINGTON

1956-ra emlékezve

4-5, 8-9

In remembrance of
1956

6-7



Sólyom László köztársasági elnök
látogatása

12-27



President László Sólyom's visit
to Australia and New Zealand

12-27

Képes Ajánló

OFFERINGS PICTURED

...show you some of the articles to choose from in this issue



Recent News
about Hungary

38-39



Emberek és történetek:
Dr Károly Németh

31-33

Interjú Csaba Gábor nagykövettel
az ausztrál-új-zélandi
küldetésének felútján
28-30



News about
Hungarians
in New Zealand

34-36



How
Hungary let
East Germans
Go
- Oana
Lungescu

10-11



Kuckó

37



SZÉKELY, BERTALAN
 (1835, Kolozsvár - 1910, Budapest)

Between 1851 and 1855 Székely studied at the Academy of Vienna, then in Munich Székely's name became inseparable from Hungarian history painting. He depicted chapters from the stormy past of the Hungarian nation, but at the same time he always had something genuine to say to the people of his own time. "The Discovery of the Body of King Louis II", "Women of Eger", "Mohács", "Ladislav V" are among the most important of his history paintings.

His lyric genre painting started to blossom during the 1870s, e.g. "The Life of the Woman", "Ballerina", "Happy Mother". At the same time he also painted portraits, among others such masterpieces as his early "Self-portrait" and "Miss Mesterházy".

After the 1880s Székely also started to paint murals. His most famous murals can be found in Matthias Church, in the Cathedral of Pécs, in the Budapest Opera, and in the Kecskemét Town Hall.



- | | |
|----|---|
| 6. | 1. Mohács |
| 5. | 2. Forest Landscape |
| 1. | 3. Contract Sealed with Blood |
| 2. | 4. Self-portrait |
| 3. | 5. Discovery of the Body of King Louis II |
| | 6. Saint Ladislav Crosses the River Dráva |





BERTALAN SZÉKELY: THUNDER-STORM (SKETCH)



ELŐNYBEN RÉSZESÜLŐK

*Legtöbb ember azért küzd az élet egyensúlyával,
mert nem fizették meg annak árát,
hogy eldöntsék mi az, ami számukra igazán
fontos.*

- Stephen R. Covey

Volt szerencsém a napokban hallani a nemzetközi „best-seller” író, Lord Chris Patten-t, az Oxford Egyetem tiszteletbeli rektorát, aki 2000 és 2004 között az Európai Bizottság brit biztosja volt. Az alkalom a Berlin fal leomlásának huszadik évfordulója volt, a helyszín a „rég” parlament épületének a törvényhozó ülésterme Wellingtonban. Amikor az Új-Zéland Európai Unió Hálózat Központjának elnöke bemutatta a nagyra becsült díszvendéget, akkor elárult egy-két kevésbé ismert tényről, ami mindjárt emberibb megvilágításba helyezte a nemzetközi kapcsolatok szakértőjét. Megtudtuk például, hogy az elismert és igen elfoglalt díszvendég nagy hangsúlyt helyez a munka és magánélet közötti egyensúlyra, így például minden hétfőjén igyekszik otthon lenni a családjával, és rendszeresen látja az unokáit.

Manapság sok szó esik a munka és magánélet közötti egyensúlyról, talán éppen azért, mert az jellemző a huszonegyedik század elejére, hogy könnyen átbillen az egyensúly a munka oldalára, illetve előbb-utóbb a kárára... Ugyanakkor egyre inkább kezdünk ráébredni és gyakran elhangzik az a figyelmeztető megjegyzés, hogy „Bezzeg a haldokló ember sosem azt mondja – Bárcsak több időt töltöttem volna az irodában!”

A Magyar Szó korábbi számaiban szó volt arról, hogy mennyire más lehet az élet, ha felelőséget vállalunk magunkért, ha elgondolkodunk, mielőtt reagálunk, merthogy rajtunk múlik, hogy mit cselekszünk. Arról is beszélünk, hogy milyen sokat számít, ha a kezdetnél látjuk a célt, hogy egyáltalán nem mindegy melyik falnak támasztjuk neki a létránkat. A harmadik „szokás”, amire fontos rávenni magunkat a nemzetközileg elismert amerikai vezetési és szervezetfejlesztési tanácsadó Stephen R. Covey szerint az, hogy a fontos dolgokat tegyük az első helyre.

Ezzel nem másra utal, mint időbeosztásra és ez nem is tűnik nehéznek. Csupán arra kell figyelni, hogy a számunkra fontos dolgok elsőbbséget élvezzenek a kevésbé fontos dolgokkal szemben. Igen ám, de ez nem olyan egyszerű, mint ahogy hangzik. Ha odafigyelünk, akkor sokszor azon vesszük észre magunkat, hogy csupa „sürgős” ügygel foglalkozunk, és nem is mindig olyannal, amely számunkra fontos. A lehangosabb, a legzavaróbb nyeri el a figyelmünket, de nem azért mert megérdemli, vagy mert jár neki, hanem azért mert hangos, illetve zavar. Ilyen például a telefon csörgése: amikor szól, akkor sürgető és felvesszük...

Stephen R. Covey *A kiemelkedően sikeres emberek 7 szokása* című tanításában négy kategóriába osztja az időtöltést. Szerinte van ami sürgős is és fontos is, például a krízishelyzetek, vagy nyomasztó problémák, illetve a határidőhöz kötött feladatok. Van ami kifejezetten fontos de nem sürgős – ilyenek a problémák megelőzése, a kapcsolatok gondozása, vagy például a lehetőségek kifejlesztése, a tervezés és a kikapcsolódás is. Aztán van ami sürgős de nem fontos. Ide tartoznak a félbeszakítások, némely telefonhívás, vagy sms, e-mail, levél, egyes jelentések, gyűlések. Utolsósorban pedig van ami se nem sürgős, se nem fontos. Ezek a jelentéktelen dolgok, ide is például egyes telefonhívások, sms-ek, e-mailek és levelek, tévéműsorok tartoznak... az elfecsérelt időtöltés.

Gondoljunk csak a telefon csörgésére; ha éppen valami számunkra fontos dologgal foglalkozunk, akkor nyugodtan hagyhatjuk csörögni (magyarul: mondhatjuk azt, hogy - Nem, nem veszem fel!), vagy bekapcsolhatjuk az

[folytatás a 9. oldalon]

PRIORITIES

*Most people struggle with life balance simply because
they haven't paid the price to decide what is really important to them.*

- Stephen R. Covey

Recently I was lucky enough to hear international best-selling author Lord Chris Patten, chancellor of Oxford University and European Commissioner between 2000 and 2004, speak. The occasion was the 20th anniversary of the fall of the Berlin wall and the place was the Legislative Council Chamber of the Old Parliament Buildings in Wellington. When the director of New Zealand's European Union Network Centre introduced the esteemed guest of honour, he let us in on one or two lesser known facts about him that immediately placed the international relations expert in a more personal light. For example we learnt that this much-admired and busy man places great importance on work-life balance - he goes home to be with his family every weekend without fail and sees his grandchildren regularly.

These days people often talk about the importance of work-life balance. The scale seems too readily inclined to tip in favour of work for many in the 21st century. At the same time more and more people seem to be waking up to the reality of just how unhealthy that is; lately one often hears the adage: "You never hear anyone on their deathbed say 'If only I'd spent more time at the office!'"

In earlier issues of the *Magyar Szó* we've talked about the importance of taking responsibility for ourselves, of thinking before we react because it is up to us what we do. We've also discussed how important it is to begin with the end in mind, that it makes a huge difference which wall we lean our ladder against. The third habit we need to learn according to world renowned American leadership and organisational change consultant Stephen R. Covey is to put first things first.

The principles of time management he talks about seem straight forward. All we need to do is make sure the important things have priority over the less important things in our lives. It's not quite that simple though. If we think about it, we will find that we tend to busy ourselves with urgent matters, and those urgent matters aren't always important to us. The loudest, the most irritating is what gains our attention, not because it deserves it or because it should, but because it's noisy or it disturbs us. A typical example is the phone: when it rings, it's insistent and... we answer it.

According to *The 7 Habits of Highly Effective People* author Stephen R. Covey, the way we spend our time fits into one of four categories. There is the important and urgent, for example crises, pressing problems, projects close to their deadlines. There is what is important, but not urgent, such as prevention of problems, investing in relationships, developing opportunities, planning and recreation (or "re"-creation). Then there is the urgent, but not important: most interruptions, such as many phone calls, texts and emails, some meetings and reports, other people's chores. Lastly comes the time-wasting category: things that are neither important nor urgent – some other phone calls, texts, letters, and the "too much" activities, such as too much TV, too much Internet.

Just think for a minute about the phone ringing: if we're in the middle of something important we could just let it ring (in other words we could say: "No, I'm not picking it up!"), or we could turn on the answering machine, or if we do pick it up we could tell the caller that we will ring them back. From a slightly different perspective: in order to spend more

[continued on p. 9]



múlt

-

kor

A Z Ö T V E N H A T O S F O R R A D A L O M L E G N A G Y O B B A J Á N D É K A

A forradalom következtében Új-Zéland is befogadott ezregyszáz menekültet. Legtöbben először Ausztria egyik menekült-táborában kötöttek ki, ki néhány hétre, ki néhány hónapra mielőtt a távoli új befogadó hazája partjaira érkeztek. Így tehát sokuknak volt, illetve van egyféle kötődésük Ausztriához és az akkor tapasztalt jóságú befogadó osztrákokhoz.

Az itt leközölt Sólyom László köztársasági elnök beszéde az 1956-os forradalom és szabadságharc 53. évfordulóján az ausztriai magyarok 2009. október 21-én megtartott közös megemlékezésén hangzott el.

The President of Hungary, László Sólyom's address below was given before a gathering of Austrian Hungarians in Vienna, assembled to commemorate the 53rd anniversary of the Hungarian Revolution.

In his address the President espouses the view that Austrian Hungarians not only played a key role in 1956-57, but continued to do so in the ensuing years and have a unique perspective to this very day. Austria was Hungary's only western neighbour at the time and provided ready refuge to the 160,000 who fled across the Austrian-Hungarian border during and after the Revolution. Apart from the huge humanitarian effort, Hungary's western neighbour with its pivotal Hungarian garrison played a key role in communications with the rest of the world, in particular in the on-going portrayal of the real story about 1956.

The 10,000 refugees taken in permanently by Austria herself fully assimilated into Austrian society within 20 years. But more so than in any other country in the world, the Austrian Hungarian camp steadily grew over the decades becoming truly representative of Hungarian culture with Hungarians fleeing there from the various neighbouring Eastern Bloc countries, and with the continuing open flow of Hungarians into Austria following the fall of communism twenty years ago.

The Hungarian President focussed attention on the similarity between the motivation behind the

Revolution and the fall of communism brought about in 1989 and he beseeched Hungarians gathered there to distinguish between the free Hungary of today and pre-1989 Hungary. He suggested that while it may be easy to wash together historical Hungary of the last six decades, the beacon of hope for freedom lit in 1956 was what shone the way for the downfall of communism 42 years later. The crucial driving force behind the steadfast stand Imre Nagy took was his decision not to tolerate one party state communism any longer.

László Sólyom sees Austrian Hungarians playing a crucial role in keeping the memory of 1956 alive, not just in celebration of the humanitarian strengths and sacrifices brought to bear, but in the greatest gift of the Revolution – the joy of unity in the name of freedom, lest we forget...

Tisztelt Ünneplő Közönség!

Örülök, hogy október 23-át együtt ünnepeljük az ausztriai magyarokkal. Arra törekedtem, hogy elnökségem alatt minden nemzeti ünnepünket rendre egy határon túli magyar nemzetrésszel közösen is megüljük. Ezzel is szeretném kifejezni összetartozásunkat, a magyar nemzet egységét. S bár nem az első alkalom között jöttem el Ausztriába, semmiképpen sem maradt volna el, hogy Magyarország államfőjeként ne demonstráljam, az itteni magyarok is a magyar nemzet részei.

Engedjék meg, hogy előljáróban arról a nemzet-konceptióról szójak, amelyet tevőlegesen képviselvek, és amelyet igyekszem az Európai Unióban is elfogadtatni. Ez annál is inkább fontos, mert az ausztriai magyarság helyzete sajátosan kettős, a szomszédos és az ún. nyugati magyarság, másrészt az őshonosság és bevándorlás között. S jól tudom, milyen érzékenyen – jogos érzékenységgel – reagáltak annak idején a státus-törvényre, amelynek hatálya az ausztriai magyarokra nem terjedt ki.

A nem politikai, nem az állampolgárságra alapozott, hanem a kulturális értelemben vett magyar nemzet tagja mindenki, aki magyarnak vallja magát. A kulturális nemzet alapja a magyar

nyelv, a közös történelem és kultúra, a magyar identitástudat. Ezt a nemzetet nemcsak a közös örökség tartja össze, hanem a közös akarat is arra, hogy együtt folytassuk és kamatoztassuk osztatlan örökségünket. Ez a nemzet valóságos létező. Ugyanakkor lényeges különbség van az anyaországban élő, és az azon kívüli magyarság helyzete között, akiket idekint a más országba, nyelvbe és nemzetbe való integráció, a kettős kötődés, az asszimilációs nyomás terhel. A különböző országok magyar társadalmi „szétfejlődnek”, saját megmaradási stratégiájuk van, saját politikai és kulturális utat járnak. Magyarország nem irányítani akar, de felkínálja magának az anyaország létezésének tényét, nagyságát és erejét, önálló nemzetközi fellépésének lehetőségét az összmagyarság és bármely külföldi nemzetrészt érdekelében. A szándékot nemzetünk folytatására azonban csakis együtt és együttműködve határozhatjuk el és valósíthatjuk meg.

Tisztelt Ünneplő Közönség!

Ez a hosszú bevezető nem független az 1956-os forradalom ünneplésétől; attól, hogy az Ausztriában mit és hogyan ünnepelnek a magyarok. '56-ban Ausztriát kivéve, az összes többi szomszédos állam kommunista uralom alatt volt. Az ottani magyaroknak, akik kifejezték szolidaritásukat a magyarországi forradalommal, csak a megtorlás jutott. Romániában 1460 elítélt, ebből 20 halálos ítélet és összesen több mint 14 ezer évnyi börtön. 10 év egy fekete szalag viseléséért. Retorziók Csehszlovákiában, Ukrajnában. És mégis, ezeken a helyeken öröm és büszkeség hatja át a megemlékezéseket. Ők érzik, hogy '56 miatt jó magyarnak lenni.

Ausztriában, és mindenütt a világban jó magyarnak lenni, ötvenhat miatt. Még mindig ez szerez megbecsülést a magyar névnek. S mint láttuk az ötvenéves évfordulón, az egész világ velünk ünnepelt. Ünnepelelték magukat: akkori lelkesedésüket, nagylelkűségüket és áldozatkészségüket, amellyel a menekültek mellé álltak.

Ausztria szerepe kettős volt. Nyugati határunként innen érkezett humanitárius segítség, és ez volt a kapu a világ közvéleménye felé. Óriási az értéke Otto Pammer tudósításainak és fény-



1956-2009

képeinek a forradalom eseményeiről, majd a menekültekről, és ugyanígy Erich Lessing fotóinak is. De Ausztriának a mi forradalmunk elsősorban saját segítségnyújtását jelenti, a 160 ezer menekült befogadását és ellátását. Nemcsak a mindig szívből jövően megismételt köszönettel, de csodálattal kell szólnunk arról a feltétel nélküli segítőkészségről, együttérzésről, amely a lakosság részéről megnyilvánult; és másrészt a kormányzat óriási anyagi és szervezési teljesítményéről. A menekültek megsegítése fontos eseményként rögződött a kollektív emlékezetben és a hivatalos történelemben is; az osztrák nemzetépítés tényezője lett. Azonban ne kerülje el figyelmünket, hogy a 20. évfordulón a sajtó magyarokat illető fő szövege a sikeres integráció volt.

Kérdezhetnék, tisztelt Ünneplők, mikor jutunk már az ötvenhatos forradalomhoz. De hiszen ott vagyunk! '56 és a többi nemzeti ünnep megünneplése része nemzet mivoltunknak. Az első közös megemlékezésünk akkor azonban fel kell vázolni a fenti háttérrel. Ugyanis az ausztriai magyarság ötvenhatja nem függetlenedhet attól, ahogy a forradalom az osztrák emlékezetben és önértelmezésben él. A magyaroknak ebbe is integrálódniuk kell. Másrészt viszont az ausztriai magyaroknak több közük van Magyarországon ötvenhatos problémáikhoz is, mint az ún. nyugati magyarságnak.

Ausztriában ugyanis az ötvenhatos emigráció nem olyan meghatározó, mint más, nagy nyugati magyar csoportokban. Kevesen, mintegy tízezer maradtak itt. Az '56-osok dokumentációs és véleményalkotó szerepe a világban igen fontos volt. Ők őrizték és tartották fenn a forradalom szellemét messzi országokban. De eközben nem voltak élő kapcsolatban az itthoni fejleményekkel, s természetesen a rendszerváltás után is megtartották ezt a megőrző és hősi szerepet. Akik az októberi napok égő lelkületével mentek börtönbe, amikor kijöttek, idegen világot találtak, amelyben nem értették őket. Messziről hazalátogató ötvenhatosok talán érezhettek így 20-30 év után. De ez nem áll Ausztriára.

A mindig is itt lakó, őrvideki magyarokat nem érinthette úgy a forradalom, mint a kommunista

országbelieket. Az ausztriai magyarság bevándorló része pedig folyamatosan nőtt és nő, nemcsak az anyaországból, de Erdélyből, Délvidékről és a Felvidékről is. Az utóbbi 20 évben végképp eltűnt a politikai motiváció.

Az ittenieknek tehát más, és több közük van ötvenhat teljes történetéhez, ők közelről követték, vagy átéltek annak utóéletét is. MASHOGY ünnepelhetünk együtt, mást, megértést és aktivitást várhatunk az ausztriai magyarságtól abban is, hogyan alakul majd 1956 története és jelentése a közös nemzeti emlékezetben. A megindító ünnepély a szavatokkal, az ötvenhatosok visszaemlékezéseivel, a népi táncsoporttal – mint Melbourne-ben, Torontóban – Bécsben nem lenne elég. Itt az Őrség magyar lakói mellett az egész kárpát-medencei magyarság frissen képviselve van. Nem zárkozhatnak a múltba. Közelségünk és sokban hasonló sorsunk miatt reméljük, megértik a még mindig folyó küzdelmet '56-ért, és reflektálnak rá.

Magyarországon '56 az utóbbi években fontos vonatkoztatási pont volt, nemcsak az ötvenedik évforduló miatt.

Az ötvenhatos forradalom alapélménye és legnagyobb ajándéka a nemzeti egység volt. Az egész nemzet akarta a függetlenség visszaszerzését, és az önkényuralom helyett a szabadságjogokat. Ezeket a rendszerváltás megvalósította – de vajon a nemzet egysége valamely hasonlóan nagy érték akarásában illúzióvá vált-e? A forradalom híre a környező országokban élő magyarokban egy pillanatra felcsillantotta a reményt, hogy lehetséges a felszabadulás, s magyarságukban is jogaik lehetnek. Ma a magyarság, mint kulturális nemzet egysége, intézményekkel, jogokkal ellátása, a nemzet közös fenntartása az ehhez fogható, méltó feladat.

Mindnyájunknak törődnie kell azzal, hogy ne engedjük ötvenhat viszonylagossá tételét. Ne lehessen válogatni a múltból, kivenni a kinek-kinek kedvező mozzanatokot, későbbi érdekeket visszavetíteni. Noha a forradalmat mindenki másként élte át, a sokféle szál, a fegyveres harc, a munkástanácsok, a forradalmi bizottságok, pártok alakulása együtt, elválaszthatatlanul alkotják '56-ot. Amikor Dobi István 1956-

ban azt mondta Bibónak, „sokféle szemüvegen lehet nézni ezt a magyar ügyet”, Bibó István válasza ez volt: „sokféle szemüvegen lehet nézni, de ha az ember leteszi a szemüveget, csak egyféleképpen”.

A forradalom lényege az volt, hogy tagadta az állampárti kommunizmust. Nagy Imre nagysága abban állt, hogy túllépett azokon a reformtörvényeken, amelyek a szocialista rendszer keretén belül akartak jobbítani. Megértette, hogy ezt várja tőle a forradalmi magyar nép, s inkább meghalt, de nem lépett vissza.

Itt, Ausztriában meg kell, hogy értsék a magyarok, hogy ugyanez, az államszocializmussal való gyökeres szakítás, a folyamatos tagadása volt az 1989/90-es rendszerváltás lényege, s ezért az '56-hoz való hűség, a forradalomra hivatkozás jogossága áll vagy bukik azon, engedjük-e összemosni a szabad Magyarországot az 1989 előttivel. Nem lehet ötvenhatos is, Kádárral is folyamatoságot vállalni. Hiszen ez felveti a kérdést: akkor most forradalom volt, vagy ellenforradalom. Ezért otthon folyamatosan meg kell küzdeni azért, újra és újra demonstrálni kell, hogy 1956 és annak értékei alkotják a szabad Magyarország alapját.

A forradalomban ünnepelhetjük a felkelők hősiességét, a forradalom gyorsan létrejött szerveinek demokratizmusát, tagjainak bölcsességét és emberségét, a bosszúvágy hiányát, a soha nem látott szolidaritást, a vidék gyorsan építkező, csendes forradalmát. És gyászolhatjuk az áldozatokat, a harcban és az orv. sortűzokban elesetteket, a kivégzetteket, a tönkretett életüket és családi sorsokat. Mégis, azt hiszem, a forradalom alapélménye a nemzeti egység mellett a felszabadultság boldogsága volt. Mindenki felszabadult, mert végre, együtt, hangosan és nyilvánosan kimondták az igazságot.

Ötvenhat megünneplésének ezt a felszabadulást, annak elemi és tiszta örömét kell megörökítenie. Ez a magyar nemzet legdrágább öröksége 1956-ból. ■

THE HUNGARIAN REVOLUTION OF 1956

This report (slightly abridged), recently written for a school assignment by a 15 year-old New Zealand student of South African and Malaysian-Chinese parentage, earned its writer a mark of "excellence" for NCEA ("National Certificate of Educational Achievement") Level 1 in the New Zealand school system.

The Hungarian Revolution of 1956 was a spontaneous and unpredicted nationwide revolt against the Soviet imposed policies and laws in Hungary. It resulted in liberating the people of Hungary for 11 days until it was crushed by Soviet reinforcements.

Undoubtedly an obscure topic to most people, including me, so I conjured three research questions:

1. What were the factors and instigators that influenced the people of Hungary to revolt in 1956? – (what were the causes?)
2. What were the significant events or actions during the revolution? – (what happened?)
3. How did the revolution of 1956 affect Hungary and its people, did it affect anyone else and was it for the better? – (what were the results?)

However, as I undertook this topic, I discovered that this revolution that happened 50(-ish) years ago had a deep and fascinating concept. This concept was that given the right circumstances and pressures, the working force and students can instantly switch from reluctant to anarchic and successfully dislodge the domination of a government that thinks they are in complete control. It also relates today, as a revolution could occur in the near future, with maybe America as the tyrannical Soviets and some third world country as the successful revolutionaries.

1. CAUSES - What were the factors and instigators that influenced the people of Hungary to revolt in 1956?

The main purpose of the revolution is often not as clear to an outsider, but an internet article from www.experiencefestival.com portrays 4 different views of the communists, democratic socialists, the people of Hungary and the Soviet Union:

- Libertarian socialist and anarchist revolution aiming to create a new kind of society.
- Socialist and democratic revolution aiming to create an open socialist society.
- Intention of creating political self-determination and independence from the Warsaw Pact.
- Clerical and fascist attempt to restore a Horthyite or Arrow Cross government.

Hungary had been occupied ever since the end of World War II by the USSR, and discontent fuelled as Hungary was forced to pay war reparations, the uranium in their land was exploited and the secret police (or ÁVH/ÁVÓ) were unleashed upon the streets to enforce the law through threats, violence, imprisonment, interrogation and execution. They were forced to sign the Warsaw Pact, binding them to the Soviet Empire, and destroying their independence. A few main instigators were Soviet supporter and Prime Minister Mátyás Rákosi, who the people despised because he favoured the Soviet oppression, and the politician preferred by the people, Imre Nagy, who had intentions for the people of Hungary, not the Soviets. And finally the intellectuals and students of Hungary who recognized their rights had been sup-

pressed and began a demonstration that was the spark to light the Molotov cocktail of revolution.

The students voiced their 16 demands including: evacuation of Soviet troops, free election system, Imre Nagy as prime minister, public inquiry of the crimes of Mátyás Rákosi, complete review of the economic system (but they still wanted communism), removal of Soviet symbols and statues and freedom of speech, to name a few.

There were various attributes that lead to revolution, but the main one was the Soviet oppression. My interview with a relative and survivor of this revolution, Klára Schéda, conveyed the intense laws and policies imposed by the Soviets through personal experience. Policies such as the amount of cubic metre of air entitled per person, no freedom of speech, banned from listening to overseas radio such as the BBC, having to give all the good food to the Russians and the dreaded secret police, all made the living standards drop dramatically and made life unbearably tough.

Because of these ingredients, it is little wonder that the Hungarians cultivated deep discontent towards their Soviet rulers and spontaneously revolted.

2. WHAT HAPPENED - What were the significant events or actions during the revolution?

This revolution is famous not only for the resounding shockwaves it sent throughout Europe, but the speed with which the uprising ignited, and then unfortunately and abruptly ended. It was over in around 11 days depending on your source, and between October 23 and November 4 an immense amount happened.

The events started on October 23rd when students started demonstrating, voiced their 16 demands and after they were shot at by the ÁVÓ at the radio broadcasting station. They promptly destroyed the 9.1m bronze statue of Stalin, a feat which is a symbolic action of the uprising. Then Imre Nagy became Prime Minister the next day, a sure sign of how organized and fast the freedom fighters were to seize the moment. Then followed the vindictive hunt for the secret police who were once in tyrannical and cruel control over the people, the construction of a new government and a multi-party system, and finally the ruthless Soviet invasion on November the 4th.

More detail is described in my interview with [history teacher] Lorraine Mooney, as she tells me more of how the people of Hungary banded together to accomplish a common dream. Hungarian soldiers refusing to fight their friends and family and joining the insurgents. People all over the countryside sending food to help their relatives. Teams of freedom fighters banding together in insurgent groups to fight the Soviets. She describes the smaller actions that still contribute to the overall revolution: the burning of Soviet books, removal of any Soviet symbols and the Hungarian flag with the sickle and hammer emblem torn out creating a gaping hole that visibly scars it, altering the flag completely.

The emotional side is portrayed clearer in my interview with Klára Schéda who tells me of the joy and happiness during this wild and momentous time, the disbelief and pure amazement when the Soviets left. The sense of control and achievement when they freed political prisoners, like their archbishop and tore down symbols that once inspired fear. The joy and freedom that

makes me wish that I would witness and contribute to a revolution. But also the bitter side, when the Soviet forces returned with seemingly invulnerable power, devastating the capital with their tanks and devastating the people, causing them to flee from their homeland in terror.

The Hungarian Revolution of 1956 is quite a fascinating moment in human history, as it was one of the few revolutions in which the freedom fighters actually managed to do an immense amount, even construct a new government. It goes to show that a revolution isn't just a disorganized anarchic riot, but a liberating movement that can utterly change a nation.

3. THE CONSEQUENCES - How did the revolution of 1956 affect Hungary and its people, did it affect anyone else and was it for the better?

Despite the element of complete surprise, this spontaneous outburst was no match for the iron fist of the Soviet Empire. The Hungarian Revolution of 1956 was crushed vehemently by Soviet tanks and troops. Although the freedom fighters may have been organized as they fought the Soviets off their soil, they were overwhelmed by the invasion and pulverized. If America would have spared the troops to aid them, the revolutionaries may have stood a chance, but America was more concerned about the Suez Canal and saw no money in saving Hungary. The people of Hungary were on their own facing an unstoppable power, which resulted in the imprisonment of over 20,000 and the deaths of over 2500 Hungarians.

And of course, the inescapable flood of refugees fleeing from their homeland to neighbouring countries like Austria and Yugoslavia. Over 200,000 refugees fled from Hungary, according to the Refugees magazine. It was described as the first ever major refugee operation of its kind and helped the agencies develop and prepare for the future as they reallocated refugees all over the world from Argentina to Venezuela to even little old New Zealand. My interview with my relative Klára Schéda is also a great source of information of the more personal struggles and obstacles the chased faced. Sub-zero conditions and having to pass the notorious iron curtain that was guarded by the secret police were just a few for this great journey that led to her living in New Zealand.

But despite these tragic losses, the Hungarian Revolution sent many resounding shockwaves throughout the world. They weren't the only ones affected by this incredible event. The Soviets were the first and foremost damaged by this unpredicted liberation, losing 700 troops and their grip on Hungary for a short yet definite time. This spontaneous uprising shook the seemingly unstoppable hold the Soviets had over their Satellite States, and it undermined their prestige, provoking various other demonstrations in other Eastern European countries. This very revolution was seen as enough evidence to show that the Cold War had become a stalemate. The way the Soviet forces ruthlessly crushed this show of independence was also a cue for communist supporters in other countries to question their beliefs - communism was suddenly seen as brutal and so support of this system dwindled.

The heroes of the Hungarian Revolution are not forgotten with statues of Imre Nagy and other leaders throughout Hungary and scattered amongst the countries the refugees escaped to, the massive monument of a torch outside the parliament building that will never go out, dedicated to the revolution and its heroes. The 23rd of October, the day the revolution started, is now a nati-

onal holiday in remembrance of the event that left resounding shockwaves throughout Hungary and the world.

CONCLUSION

The Hungarian Revolution of 1956 isn't just another event in human history. There are many invaluable lessons this short space of time can teach us. Certain pressures asserted by a dominant and arrogant force and how far people can be pushed are definitely good indicators in this troubled time to predict which country's people are the next likely to rise up. The surprising speed with which a nation can change over a short time via the legendary path of revolution, developing a new government within a week, and what people are capable of, with large acts of destruction that will never be forgotten and smaller contributions all combine together to give the bittersweet taste of revolution. And finally, there are the consequences that can sway either way, which can resound throughout the entire world, conveying the message that every country is a thread in the spider's web of the world, and if you tug on one, you will undoubtedly influence the rest.

Hosszú élő Magyarország! [Azaz Éljen Magyarország!] ■

Rueben Shim

Sources: www.experiencefestival.com, Wikipedia, Cry Hungary! Uprising 1956 - Reg Cadney (1986), Revolution in Hungary - The 1956 Budapest Uprising - Erich Lessing (2006), UNHCR Refugees Magazine

Refugee's Message

- Alex Domokos

I lost my language, I lost my soul.

Now I'm like a stammering fool
Who tries to express what he feels,
His sorrow, his inner fears.

But my accent is heavy, strange,
And my verbal range is so limited
That although I try to be your friend I fail.
My expressions are so weak, so pale.

Now your look is patronizing!
And I agonize as I try to express.
But the bridge between us is missing,
With understanding non-existing.

Yes, we can talk, but without depth.
Yes, I try to reach your intellect,
But my feelings are locked inside.

Nervous knots bind my tongue,
They hold me fast
Hurting me.
My heart's expression remains unsaid.

I stammer, like a fool.
I lost my language, I lost my soul.

BÉLA KIRÁLY (1912-2009)



Béla Király came to prominence in 1956 as the commander of the Hungarian National Guard during the country's uprising against Communist and Soviet rule. At the time he attracted less attention than the Prime Minister, Imre Nagy, and the Defence Minister, Pál Maléter, but during the 12 days of the uprising he worked hard to make a coherent security and fighting force out of volatile and disparate groups of Hungarian freedom fighters. He strove also to co-ordinate their activities with those of the army and police, and to organise resistance when Soviet forces re-entered Hungary. Unlike Nagy and Maléter, both of whom were executed in Budapest in 1958, Király escaped from Hungary when the uprising was crushed and became an untiring spokesman for Hungarian causes during his long life in exile in the United States.

Béla Király was born in 1912 and commissioned into the Hungarian Army in 1935. His ability, ambition and striking good looks marked him out for a successful career. But in 1941 the Hungary of Admiral Horthy aligned itself with Nazi Germany. Király served with the ill-fated Second Army, which accompanied the German Army in its advance to Stalingrad. Once the Soviet counter-attack came, the Second Army was abandoned by the Germans and overwhelmed by the Red Army on the Don. In the course of that inglorious campaign Király did his best to protect a group of Jewish soldiers under his command, which many decades later won him recognition by the state of Israel as a Righteous Gentile.

After the war Király resumed his military career, becoming a Communist Party member of necessity rather than conviction. But in 1951 he was arrested on charges of conspiracy, sentenced to death a year later and spent several years on death row thereafter, before being released a sick man on the eve of the revolution.

Király was already known by reputation to members of the circle of Imre Nagy, who emerged as Prime Minister in the early days of the uprising, and was soon appointed to command the National Guard. It was a challenging, perhaps impossible, task. Small groups of freedom fighters had established themselves in the capital and the leading provincial centres. Sensing defeat, the security police withdrew from the scene, ready to reassert themselves if circumstances changed. The head of the regular, non-political police in Budapest, Sándor Kopácsi, remained active, but his men were reluctant to confront freedom fighters with whom they mostly sympathised. The writ of central authority ran "no further than my desk", Nagy told a visitor.

Király did his best to assert the Nagy Government's authority, but that Government proved a difficult master. Its composition shifted as political, military and diplomatic circumstances changed. Several of its members were wary of Király himself, suspecting Bonapartist tendencies. In any case the Government had its hands full. Its first task in those 12 tumultuous days was to assert its authority. Then it turned to negotiating Soviet withdrawal, first from Budapest and then from the whole country. And by the tenth day of the revolution, on November 1, it faced steadily accumulating evidence that Moscow was set on reasserting its grip on Hungary. Király urged Nagy to publicise that Soviet troops were re-entering Hungary, manifestly intent on overthrowing the revolution. Nagy, recognising the hopelessness of military resistance, went on hoping for a miracle.

Maléter was despatched to negotiate with the Soviet command, and disappeared. Russian tanks entered Budapest. Nagy took refuge in the Yugoslav Embassy, from which he was later abducted. Király subsequently argued that the political arm of government had failed him and his fighting soldiers. In places, indeed, bands of freedom fighters did resist the Russians. Other groups under the umbrella of Király's National Guard did not. Resistance was manifestly futile, and within days the new leader of the Communist Party, János Kádár, Hungary's quisling, returned to Budapest. The revolution was over.

There were rumours that Király was preparing to lead a resistance movement in the hills. The idea was fantasy and it came to nothing. He slipped across the Austrian border and was next seen on the world stage when, in March 1957, he was among the first three witnesses to give evidence to the UN's Special Committee on the Problem of Hungary. That committee successfully recorded and analysed the events of October-November 1956, but in the face of Soviet intransigence was quite incapable of inspiring any effective action. Hungary resumed its place in the Soviet camp and was to make its escape from it only when Soviet power itself collapsed in 1989.

Király himself did not forget. He found a home in American academic institutions and became a successful analyst of Hungarian affairs and propagandist for Hungarian causes. His legacy is to be found in that great library of others' writing about the revolution of 1956, the most dramatic and heroic event in Hungary's 20th century history.■

Source: www.timesonline.co.uk



KIRÁLY BÉLA (1912-2009)

2009. július 23-án helyezték örök nyugalomra Király Béla nyugállományú vezérezredest a rákoskeresztúri Új köztemető 300-as parcellájában. Király Bélára a budapesti InfoRádió tudósítója Hegedűs Zsuzsa emlékezik.

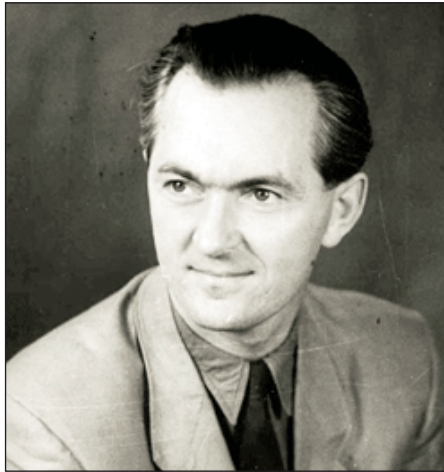
Az 1912-ben Kaposváron született Király Béla vezérezredest, hadtörténész, politikus, élete utolsó 5 évében a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja volt.

A katonai esküt 1930-ban tette le "karpaszományos" gyalogosként a magyar királyi "Zrínyi Miklós" 7. honvéd gyalogezredben. 1935-ben hadnaggyá avatták a Ludovika Akadémián. Részt vett a II. világháborúban, a Don mellett teljesített frontszolgálatot. 1945 után hadifogságba került, ahonnan megszökött. 1951-ben koholt vádak alapján az ÁVH letartóztatta. 1952-ben koncepció perben kötél általi halálra ítélték, majd ezt életfogytig tartó börtönbüntetésre módosították. 1956. szeptember 7-én helyezték ideiglenesen szabadlábra.

Az 1956-os forradalom idején a Forradalmi Karhatalmi Bizottság és a

Forradalmi Honvédelmi Bizottmány elnöke, Budapest katonai parancsnoka volt. A forradalom leverése után Ausztriába, majd az Egyesült Államokba emigrált, ahol 1965-ben állampolgárságot kapott. Aktívan kivette részét a politikai emigráció munkájában. Számos előadást tartott a forradalomról a világ különböző egyetemén.

1989-ben hazatért Magyarországra. Beszédet mondott Nagy Imre és társai



újrateremtésén. Még ez évben a Legfelsőbb Bíróság felmentette az ellene korábban emelt vádak alól, és visszaadta vezérezredest rangját. 1990-ben vezérezredest léptették elő. Az 1990-es országgyűlési választáson független jelöltként mandátumot szerzett. 1990 novemberében átült az SZDSZ-frakcióba, de a pártba nem lépett be. A honvédelmi bizottság alelnökeként dolgozott. Mandátumát 1994-ig viselte. Tevékenysége elismeréseként megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend tiszti keresztjét és kiskeresztjét is.

Míg egészsége engedte, szinte az utolsó pillanatig dolgozott: könyvet szerkesztett és lektorált. "Úgy hiszem, megtettem, amit a hazámért megteendőnek és megtehetőnek éreztem. A gondviselés és embertársaim mindenért bőkezűen megjutalmaztak" - olvasható életrajzi kötete végén.

Király Béla idén július 4-én, 98 éves korában hunyt el. Végakarátának megfelelően Nagy Imre egykori miniszterelnök nyugalvének közelében, a rákoskeresztúri Új köztemető 300-as parcellájában lelt örök nyugalmat. ■

Forrás: www.inforadio.hu

ELŐNYBEN RÉSZESÜLŐK

[folytatás a 3. oldalról]

üzenetrögzítőt, vagy ha mégis felvesszük, akkor közölhetjük a telefonálással, hogy visszahívjuk. Más szóval, ahhoz hogy időt tölthessünk egyes fontos feladatokkal, meg kell tanulnunk nem-et mondani egyebekre.

Így világossá válik, ha felelősséget vállalunk magunkért, és a kezdetnél látjuk a célt, már csak az időbeosztásunkon múlik, hogy elérjük-e. Magától nem fog menni a dolog - nem elég, hogy eldöntsük, és el is képzeljük, mert emberek vagyunk és természetesen a hangosra figyelünk fel leginkább. Szabályosan el kell terveznünk, hogy hogyan töltjük az időnket, be kell programoznunk, hogy a kevésbé sürgős, de annál inkább fontos dolgokra is jusson idő. Van amikor gondolkodás nélkül is ezt csináljuk: például ha nyaralni megyünk, akkor az utazással kapcsolatban a spórolástól kezdve a helyfoglalástól a jegyvásárlásig minden kis részletet eltervezünk ahhoz, hogy eljuthassunk, ott lehessünk és visszajöhessünk. Ha ugyanígy állnánk hozzá a kevésbé megfogható, de szintén fontos céljainkhoz, értékeinkhez, akkor igazán hatékonyan élhetnénk életünket!

Lord Chris Patten nemhiába sikeres ember. Minden mondatában érezni, hogy határozott személyiség, és hogy tökéletesen elképzeli maga előtt a kívánt végeredményt. A csendes magabiztos modora kétségtelenül arra a következtetésre vezet, hogy az Ő életében valóban a számára fontos dolgok foglalják a legtöbb helyet; jó példát ad a kiegyensúlyozott életre. ■

Szentirmay Klára

PRIORITIES

[continued from p. 3]

time on things that are important to us we need to learn to say "no" to others.

Then it becomes clear that if we are proactive and we begin with the end in mind, the realisation of our goals will only depend on how we prioritize our time. It won't happen by itself – it's not enough to decide and then to envisage, because we are after all human and naturally we will be inclined to respond in the first instance to the loud things around us. In order to have the time for important things and avoid time being consumed by urgent things, we need to plan how we will spend our time.

Sometimes we do this without even thinking about it, for example when we go on holiday, we plan everything from bookings to purchasing tickets to enable going there, staying there and coming back. If we had the same attitude towards less tangible, nonetheless important goals and values, then we could live truly effective lives!

It's not surprising Chris Patten is such a successful person. You can feel his decisive personality in his every sentence and sense the perfect clarity with which he envisions the desired end result. His quiet, self-assured manner leaves no doubt in one's mind that in his life it is the things that are important to him that take up the most space - a fine example of a perfectly balanced life. ■

Klára Szentirmay

HOW HUNGARY LET EAST GERMANS GO

– by Oana Lungescu, BBC European affairs correspondent, Sopron

"It was in Hungary that the first stone was removed from the Berlin Wall," said the former German Chancellor Helmut Kohl. His successor Angela Merkel went to the Hungarian town of Sopron on Wednesday [19 August 2009], to thank the country for opening its border 20 years ago. That decision led to the fall of the Wall three months later.

But curiously enough, it was a picnic in a field outside Sopron that would change the face of Europe.

In the summer of 1989, thousands of East German "tourists" had been making their way to Hungary, looking for a way to cross into Austria. What drew them was a bold decision taken earlier that year by the reformist prime minister Miklós Németh to start dismantling the security system along the border. "I thought it was obsolete in the 20th Century," Mr Németh told the BBC. Another reason was that Hungary, heavily in debt, simply could not afford to pay \$1m to maintain it.



Miklós Németh, Prime Minister of Hungary, 1989

As he returned from holiday in his official car, Mr Németh was shocked to see hundreds of young people and families camping outside the West German Consulate in Budapest. Others had found refuge in the imposing Holy Family Church in a leafy district of the Hungarian capital.

Among them was Robert Breitner, who was 19. He arrived with just the clothes on his back, after losing his backpack in a failed escape attempt. "The street was full of East German cars," he recalls. "There were families who came with two or three cars and

did a lot of escapes. They lost one car so they took the next one!"

Mr Breitner's story was fairly typical. Because of his family's Christian beliefs, he was not allowed to do his high-school degree in the GDR. He could not travel to the Soviet Union, let alone to West Germany, where most of his family lived. From the age of 14, he had decided to flee. "I grew up just 300 metres behind the Berlin Wall but for me it was too dangerous to try it there," he said. He thought in Hungary "the chance to die was not as high".

EAST GERMAN AGENTS

The man who opened the gate to the church was Father Imre Kozma, who led the Order of Malta charity service. The charity erected tents and distributed food - all under the watchful eye of the Stasi, the East German secret service, whose agents were posted just across the street. Father Kozma said the refugees feared each other and even the Hungarian volunteers. "They were afraid we would gather them in one place and hand them over to the East German authorities."

Then in August, the place was awash with rumours and leaflets about the Pan-European Picnic. Opposition groups had decided to organise the event as a celebration of good-neighbourly relations, with beer and gammon roasted over a bonfire right on the border with Austria. But the refugees wanted more than a picnic.

Today, you can simply drive or walk into Austria with no questions asked. The Iron Curtain has become a bike trail. But in August 1989, much of the barbed wire fence was still there. Just before 3 o'clock that afternoon, Lt-Col Árpád Bella, who was in charge of the Hungarian border post, saw a crowd of men, women, even children rushing towards him. Before his eyes, the first wave of East German refugees pushed through a barbed wire-topped wooden gate into the West. Some cried, laughed, embraced each other. Others kept running because they could not believe they were in Austria.

GUARDS' DILEMMA

Without clear instructions from his superiors, Lt-Col Bella decided not to shoot. "It was terrible for me!" he said. "Those two hundred people were just ten metres away from freedom. So I took the decision that I thought was best for Hungary and for my own conscience."

On the other side of the border, Austrian chief inspector Johann Goeltl faced another dilemma. In their headlong rush to freedom, an East German family had left their eight-year-old son on the other side of the gate, which had now been closed. "Please, please, let him through," they pleaded, "otherwise we'll have to go back to that terrible regime". Somehow, chief inspector Goeltl managed to sneak the boy in.

By the end of that day, more than 600 East Germans had crossed over to the West. Three weeks later, when Hungary fully opened its borders, 60,000 flooded out. Among the first to leave was Robert Breitner, who arrived in Berlin in time to see the Wall collapse.

But 20 years on, Lt-Col Bella feels he was only an actor in a complex play whose director remains unknown. Some of those who organised the Pan-European Picnic, like engineer László Nagy, also feel politicians used it to test how far they could go. "If you are taking part in a test of which you are not informed, you feel yourself as a worm that they use in fishing," Mr Nagy said. "They threw us



Mikhail Gorbachev, the last head of state of the USSR, serving from 1988 until its collapse in 1991.



A poster advertising the Aug. 19, 1989 Pan-European Picnic that resulted in the opening of a border gate between Hungary and Austria. The poster is pictured as part of a permanent open-air exhibition at the Austrian-Hungarian border near Fertőrákos.



The Pan-European Picnic, Aug. 1989: Escaping West was illegal even then. But the volume of GDR citizens wanting to leave their country was on the rise. Hungary's Foreign Minister Gyula Horn realised something had to be done and travelled to East Berlin for emergency negotiations. "The situation had to be addressed. More and more East Germans were arriving (in Hungary) and all of them wanted to get into West Germany," Horn said, describing the events later. "We didn't want to send them all back to a place where they didn't want to be." Shortly afterwards, Hungary decided to legalize emigration to the West, a decision that became formalized on Sept. 11, 1989.

in deep water and they were watching whether the sharks are coming or not."

The shark of course was the Soviet Union, which still had 100,000 troops in Hungary. Under Mikhail Gorbachev, its appetite seemed to be for reforms rather than military intervention.

In March 1989, Miklós Németh told the Soviet leader he planned to dismantle the barbed wire along the border. Mr Gorbachev reacted calmly and said border security was Mr Németh's problem, not his. The Hungarian prime minister took it as a green light. But could things have gone differently? "Absolutely, we had worked out a lot of scenarios," Mr Németh told me. "For me, the most important thing in those days was how I judged the position of Gorbachev in power. If he's being toppled, kicked out of power, that would have been a different story, I can tell you."

Like Mr Gorbachev, Mr Németh has retired from politics. He is disappointed that crisis-ridden Hungary is no longer a leader in Central Europe.

Lt-Col Bella and chief inspector Goeltl are friends and often meet to talk about the past. Robert Breitner went on to study politics and now works in St Petersburg, happy that East and West can do business together. For Father Kozma, little has changed. Except that now he drives one of the Trabants left behind by the refugees he helped 20 years ago. ■

Source: www.news.bbc.co.uk

LUNCH BY THE ZOO (1930s)

Lunch by the Zoo
was a lavish affair
under the shade
of trembling trees.

We were pampered
by the waiters
of Budapest
who served us
with skill and a flourish
Gundel's prize dishes
Crayfish Strudel
Turkey with Goose Liver
Stuffed with Chestnuts
and creamy pancakes flambé
washed down with wine
and foaming Dreher.

Sitting in cushioned
cane chairs
Mother and Father
and assorted friends,
tennis partners
fellow writers in search
of fortune and fame
traded gossip and dabbed
their lips with soft
damask napkins
between bouts of banter
and laughter
rippling over my head.

My favourite spot
under the table
let me safely survey
the restless feet of wives
shod in silk stockings
and high-heeled cork wedges
cross-legged, tapping the air.

Their men in polished oxfords
stretched out straight
presented hurdles as
I crawled around in the tent
of the starched tablecloth.

I heard names of people
I didn't know. Names like
Hitler, Hindenburg and
the more musical Mussolini
sounding sweet as the cream
in the spoon my father held out
for me to taste
when espresso was served
with whipped cream
and chocolate mignons.
I watched his other hand
stroking my mother's knees.

"Why don't you go to the swings?"
she asked. But I hated the swings
where kids much bigger and tougher
acted like queens and kings.
It was much safer
to crawl under the table
and listen to birds cry in their cages
hyenas bark, elephants trumpet
monkeys chatter
and lions moan behind their fences.

It was during the siege in 1945
when they were left to starve
and died of thirst and bullets
just like those
sitting around the tables
laughing and sipping Drehers.

– Panni Palasti



THE GOVERNOR-GENERAL, HON SIR ANAND SATYANAND'S SPEECH AT THE STATE DINNER FOR THE PRESIDENT OF HUNGARY

Government House Auckland
24 September 2009

May I begin by greeting everyone in the languages of the Realm of New Zealand, in English, Māori, Cook Island Māori, Niuean, Tokelauan and New Zealand Sign Language. Greetings, Kia Ora, Kia Orana, Fakalofa Lahi Atu, Taloha Ni and as it is the evening (Sign)...

May I specifically greet you: Your Excellencies, President László Sólyom, President of Hungary and fellow members of the Hungarian Delegation; Your Excellency, Mr Gábor Csaba, Ambassador of Hungary to New Zealand; Distinguished Guests otherwise; Ladies and Gentlemen.

My wife Susan and I, welcome you to Government House in Auckland for this State Dinner. To our Hungarian visitors, may I say: Isten hozta Új-Zélandon, nagyon sok szeretettel. Or Hello and welcome to New Zealand.

Your Excellency-I want first to register thanks for your visit to us in New Zealand. My wife, Susan, and I have the privilege to declare that to you, on behalf of all New Zealanders.

When I accepted Mr Csaba's credentials as Ambassador of Hungary to New Zealand in December 2007, I reiterated the invitation, made by my predecessor, Dame Silvia Cartwright, in 2004 for the President of Hungary to visit New Zealand. That you have been able to respond to that invitation at this time is most welcome.

Your Excellency, the relationship between our two countries is friendly, marked by warmth, familiarity and co-operation.

I have noted that high-level bilateral visits have taken place on a regular basis, with the most recent New Zealand visitor to Hungary being the then Speaker of the House of Representatives, Hon Margaret Wilson, last year. As I have just mentioned, my predecessor, Dame Silvia visited Hungary in 2004 whilst your predecessor bar one, His Excellency Árpád Göncz, visited New Zealand in 1999.

There are strong personal links between New Zealand and Hungary. New Zealand has a small, but thriving, Hungarian community. History records that there have been Hungarians living in New Zealand for more than 130 years, with those numbers being bolstered by those who arrived as refugees following the 1956 revolution.

In New Zealand's capital, Wellington, there is a reminder of that Hungarian community in the Magyar Millennium Park. The park was officially opened on Saint Stephen's Day in August 2003 to mark Hungary's 1000th anniversary as a Christian state. The park is not only an expression of Hungarians' appreciation to their adoptive country, but also offers future generations of New Zealand Hungarians a legacy of their heritage.

The park features plants typically found in Hungary. A decorative wooden gate (székely kapu), carved in Transylvania and gifted by the Hungarian government, stands at the park's entrance. A carved wooden plinth (kopjafa) symbolises freedom.

Today relations between New Zealand and Hungary are warm and expanding into new areas. New Zealand visitors are warmly received in Budapest, and I am advised New Zealand's Honorary Consul, Mr Reszo Sardi, is receiving an increasing number of business, immigration and tourism enquiries, reflecting the growing potential in our relationship.

There is a steady level of interesting projects under way between the two countries across a range of topics-including education, science, investment, environment and cultural development.

Internationally we share an interest in values based on a principled contribution to the international community. Both New Zealand and Hungary, for example, have Provincial Reconstruction Teams in Afghanistan emphasising peace-building and reconstruction.

A good way to foster relationships between Hungarians and New Zealanders, both now and for future generations, would be to conclude a working holiday scheme. I understand that work on



the scheme is well advanced, and I hope that this will come to fruition before too long.

As a country focussed on sustainability, New Zealand sees cooperation among environmentally-concerned countries as very important. We were very interested in your "Green Presidents Initiative" and we are interested in exploring how we might strengthen our cooperation in this area. I understand that you spoke of this work at the World Science Forum in 2007, of which you are co-patron, and that the forum will be held again in Budapest later this year. I am sure that your lecture at Auckland University tomorrow, on the topic of social and environmental sustainability, will generate much interest.

New Zealand also appreciates Hungary's role in the European Union. We share the European Union's values and the goals of peace, democracy, respect for human rights and environmental sustainability. This makes New Zealand a natural partner for Europe as the European Union increases the range and scope of its influence around the world.

As an erstwhile lawyer and former Judge, I have been interested to read of your personal and professional commitment to the principles of democracy and human and civil rights. In particular, I note the role you played as President of the Constitutional Court of Hungary in the 1990s when a significant role was played in strengthening democracy in Hungary.

In conclusion, Your Excellency, New Zealand values its relationship with Hungary highly. I trust that you will enjoy your State Visit to New Zealand. On that note, I will close in New Zealand's first language, Māori, by offering greetings and wishing everyone good health and fortitude in your endeavours. No reira, tēnā koutou, tēnā koutou, kia ora, kia kaha, tēnā koutou katoa.

“POSSIBLE PARALLELS: PROFOUND CHANGES FACILITATING DEMOCRACY AND SUSTAINABLE ECOSYSTEM”

ADDRESS BY PRESIDENT LÁSZLÓ SÓLYOM AT THE UNIVERSITY OF AUCKLAND
SEPTEMBER 25, 2009

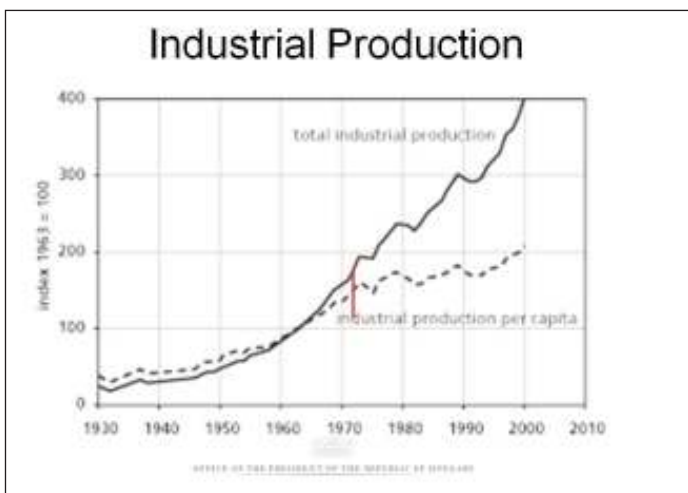
**Tena koutou, tena koutou, tena koutou, katoa!
Ladies and Gentlemen!**

The world is on the brink of the type of change not seen in ages. It is about to begin – we are pretty sure it will hit us within the next twenty-five years. This is certainly no surprise to science; the findings of the first report describing the phenomena, “The Limits to Growth,” published in 1972 are almost banal in today’s world. If you look at this chart you will see the developments so far, and the future trends.



The main points of that report are as follows:

- The ecosystems and human societies of our planet are subsystems of one and the same complex system.
- Human societies need to exploit the natural systems in order to operate. These systems cannot be exploited ad infinitum – in fact they are quite finite.
- Given a system of finite size, no part of it may grow infinitely. Growing exploitation on the part of society will terminate the conditions for its own operation.
- If humankind were only to slightly overshoot the natural framework while rapidly cutting back its operations to make them fit inside the framework, collapse could be averted.



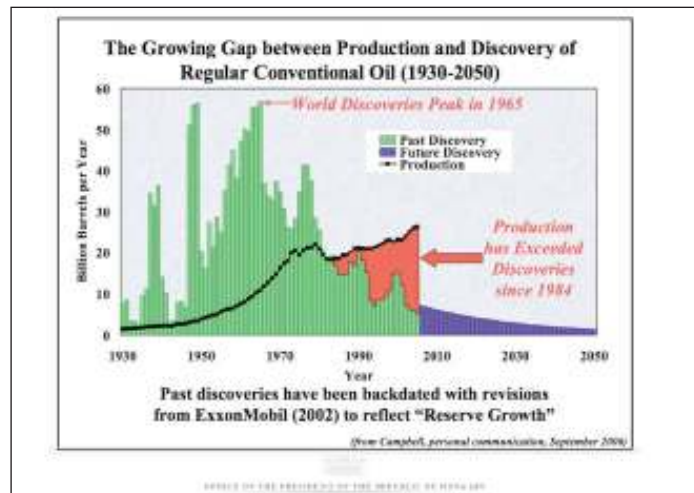
That warning led to feverish international discussion within the scientific and political communities alike on perspectives and possible actions. The discussion has been underway for the past thirty years. Let me cite two examples:

This figure illustrates global industrial production between 1930 and 2000. The growth is expressed in the turnover of materials, so not in financial terms. The continuous black line shows us that the volume of industrial output has increased fourfold since the early 1960s and the growth curve continues to be exponential.

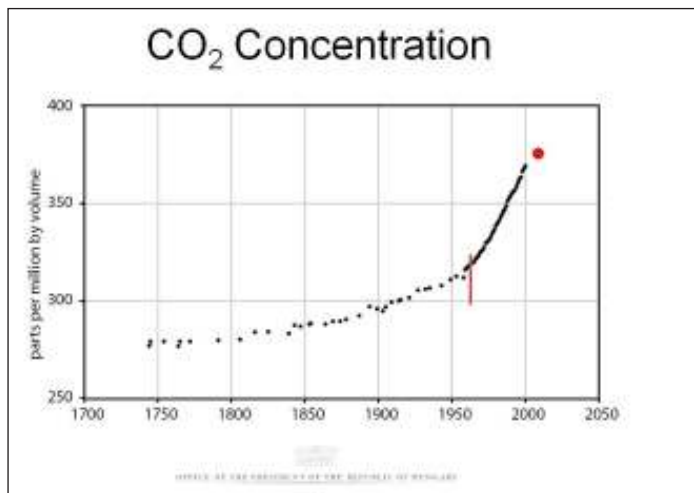
The red line marks 1972, the year in which “The Limits to Growth” was published. The warning did little to slow down industrial output.

The most important raw material for this industry is fossil oil. So, let’s ask whether fossil fuel reserves are sufficient for exponentially growing industrial demand.

They are not. The black line marks global consumption of fossil oil each year from 1930 to today. The green columns show how many billion barrels of oil were discovered during that particular year. We see that discoveries have been declining since 1965. But far more important – since 1984, our annual oil consumption has increasingly exceeded the amount of new discoveries.



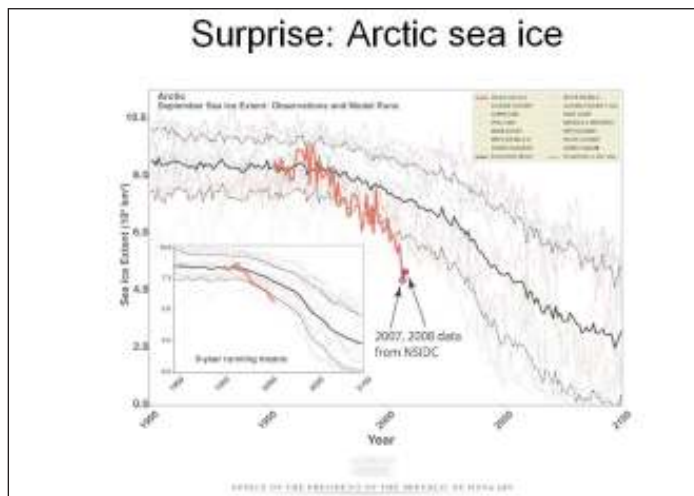
After consumption, let’s check out an emissions example.



This figure illustrates the growth in the carbon dioxide content of our atmosphere from the eighteenth century to today. The red line marks 1972 and the red dot shows 2008. The CO₂ concentration has grown exponentially over the past two hundred years, in clear relation to the two earlier slides.

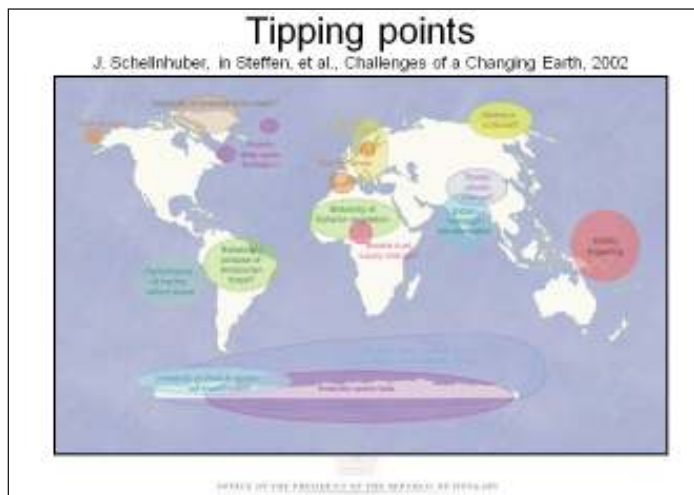
We know that this escalation in the amount of CO₂ is behind the rise in the mean temperature of our planet. Global warming affects many of the subsystems within the system. For instance, polar icecaps are shrinking as is the ice cover on our high mountains.

Scientists were attempting to predict how the area covered by Arctic sea ice would shrink year by year because of global warming. The horizontal scale gives us the years between 1900 and 2100, while the black centre line is a prediction of how the original 8 million square kilometres of sea ice will shrink. The lower dotted line is the fastest possible melting the scientists expected.



The red line shows the real progress of melting sea ice. We can see that the warming caused by the rapid increase in the concentration of atmospheric CO₂ is quickly destroying the polar ice caps. The red curve is almost in free-fall; and this is one of the biggest dangers inherent in the changes we are causing in nature: for a while they are gradual; then suddenly the system goes past a break-point.

That point is called the "tipping point." The map shows the location of a number of systems that are approaching the tipping point. They include three systems: polar ice, Greenland and Tibetan ice covers, Amazonian and Saharan vegetation, and the chemical composition of seawater. These systems are interlinked and if any one tips over, it can easily drag the others along with it.

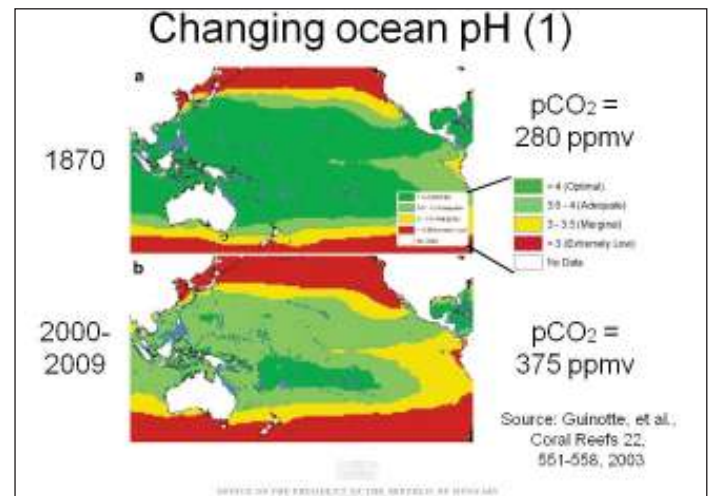


Where is the limit, the stress point we should not even dare to go near? How far dare we go?

An article published yesterday in Nature magazine tries to answer that very question. The article presents a list of the major natural systems in jeopardy of tipping. Allow me to give you a concrete example before summarizing the conclusions of the article.

Coral reefs are important ecosystems, moreover they indirectly feed a billion people. Corals, however, are highly sensitive to the chemical balance of seawater: if it becomes too acidic, they are unable to build reefs and they die.

The dark green area on the top map shows the portion of the Pacific Ocean where the pH balance is optimal for coral growth. Coral reefs – the blue spots – evolved by 1870 in warm waters like this. The pH balance of ocean water depends greatly on the amount of carbon dioxide dissolved in the seawater.



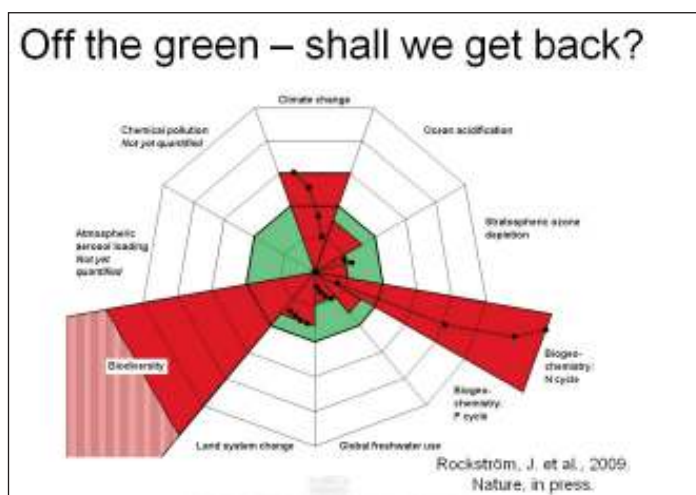
Since 1870, the CO₂ content of the atmosphere has increased by one-third and is now about 375 parts per million. CO₂ is dissolving in the seawater, making it more acidic.

Look at the lower map: the water has become more acidic. The dark green area has shrunk, corals can live in waters marked light green, but there is a suboptimal yellow area in which their survival is marginal. And that area is growing.

Unless we reduce the carbon dioxide released into the atmosphere quickly and significantly, the CO₂ concentration could easily rise above 500 ppm by 2030. Thereby the level would significantly exceed the tipping point of the system. The corals would die, and life on the coral reefs would come to an end and any restoration would take thousands of years. Loss of the coral reefs means loss of food for one billion people.

According to the authors of the Nature article, there are at least nine planetary boundaries we should not exceed under any circumstances. They are the green sections. We can see that we are dangerously close to the edge for instance regarding the acidity of our oceans. But there are three areas that are extremely hazardous. These are the destruction of biodiversity, the loading of the atmosphere with greenhouse gases, and the loading of our environment, particularly our soils, with nitrogen.

The researchers are warning us that we are on the verge of suddenly, drastically and irreversibly altering our natural conditions, the framework of human life. Reaching the critical point will cause a collapse like a house of cards.



Ladies and Gentlemen!

For the rest of my presentation, I discuss what we can do.

What is proper social behaviour?

The complex changes in nature will unquestionably upset the day-to-day lives of seven billion people.

There are two ways in which social change might occur:

1. Humankind will wait until its living space collapses.
2. Humankind will try to adapt to changes or avert preventable damage.

This endeavour must be radical, speedy, and extend to all areas.

Only in the second case is there any possibility to control and manage social processes, to achieve an orderly transformation which is peaceful and maintains elements of technological civilization and the international order based on human rights.

Although on the verbal plane everyone supports option two, leaders of various countries and economies are not yet ready to initiate any fundamental changes to the current economic system. Clearly, this is a global problem, and its management requires uniform principles and global or at least coordinated institutions and actions. At the same time, the problems manifest differently in the various major regions of the world.

Ecological crisis management requires simultaneous global and local action. Remember the old green catchphrase: Think Globally, Act Locally!

I think it is possible to contribute to ecological crisis management with lessons learned with managing a different type of regional crisis, a combined political and economic one. So, in the next part of my presentation I will investigate whether the collapse of the communist world system and the establishment of democracy in the countries of Central Europe can offer any parallels.

The political change I am talking about required the total, fundamental alteration of highly complex systems. Similar changes are needed to manage the ecological crisis, too. Both cases involve the re-shaping of societal and economic goals, the system of institutions, the legal order, the patterns of consumption, and ownership relations. Both require deep-reaching changes in people themselves.

Managing the ecological crisis in a peaceful manner is our fundamental concern. We do not want to see war, revolution or huge uncontrollable waves of refugees. The transition from communist dictatorships to democracy and to market economy was peaceful in Europe and in parts of Asia once under Soviet rule. It was a negotiated transition, but what part of this experience can we put to use to manage the ecological crisis?

Another parallel feature is that a comprehensive transformation can be brought about in a short time. In a single year Europe changed incredibly: communism disappeared, all the countries on the political map were democracies, and Germany was reunited.

The changeover from communist regimes to democracy in Europe has been thoroughly documented and analysed, and its geographic and sociological conditions have been identified. So, I am not speaking in hypothetical terms. Let me cite my personal experience, for I participated actively in bringing about the changes in Hungary.

But be warned that the validity of conclusions drawn when comparing the two processes on a systems level is limited.

1) Hungary: The political regime change introduced a well-known model: multiparty democracy and market economy as in western Europe, north America and here in New Zealand.

The change fundamentally expanded resources and liberty. The change opened the way to freedom in all respects: in politics, in the legal order, and in business life alike. The transformation even opened the borders: the world recently commemorated the 1989 dismantling of the Iron Curtain that had divided Europe since the end of the Second World War.

1) Ecology: In contrast, there is no model we can copy in ecology. On the level of systems, we know only the theoretical requirements and the proposals. We have the scientific and technological knowledge for many issues of detail, but have only hypotheses regarding the system as a whole, and the result of the transformation is unknown.

Instead of greater freedom, sustainability requires voluntary self-restraint and resource restriction.

2) Hungary: In the course of the political regime change political institutions had to be altered: we had to establish a multiparty parliament, a cabinet responsible to it, an independent administration of justice, and we had to introduce civil liberties. Therefore the political regime change was primarily a change in hardware, as these institutions transformed our political and economic culture and altered the behaviour of the people.

2) Ecology: Ecological change does not primarily require new institutions but a new way of thinking. In other words, what we need here is new software.

I would like to continue my comparison despite these differences. What we truly seek are the methodological lessons regarding the mode of change. At the time of our regime change we may have known the target conditions, but the road leading up to that goal was untested and unprecedented. It was a de facto revolution, but a revolution without the violence and high social costs of all revolutions before.

The specifics of the method we seek include an absence of violence and a minimization of costs, while the interested parties agree in advance on certain fundamental goals and on a road map. In the meantime, the existing institutions continue to operate. To use an analogy: in this situation, everyone accepts the fact that we are rebuilding our ship while sailing in the middle of the ocean.

The essence of the political reform was that everyone agreed in advance on the basic issue: They all agreed to a real transformation and not just to "reform" the old systems, through adaptations ad infinitum.

All of these methods may be used in managing an ecological crisis.

In Hungary, the so-called Roundtable negotiations were a series of talks between the communist party and the opposition groups and non-governmental organizations, leading to an agreement on the rules of the political regime change. Climate conferences attended by countries with opposing

interests – developed, emerging, and developing – who sit at the same table and try to agree on a fair way of reducing CO2 emissions, are similar to that Roundtable.

Every kind of change requires an active and conscious elite that is determined, ready to take risks, and is courageous. We had many such constituents during the European regime change. The changes were set into motion by general demands such as freedom and better living conditions. On the other hand, the elite had to convince people to accept concepts such as protecting personal data and ending capital punishment, often with great difficulty. In a similar manner, the elite will have to convince society to accept restrictions on consumption and other measures taken in the interests of equality and justice, which will put an end to certain privileged situations. This underlines the importance of the elite in effecting transformations.

The economic reserves of the communist world system were exhausted by the end of the 1980s. The Soviet Union could no longer afford the arms race. Hungary was financing its comparative affluence through loans from western banks and could no longer afford to do so as the country was on the verge of bankruptcy.

In the meantime, the idea of increasing democratic liberties and accessing the market in a limited way was pounding on the door with increasing force. Some communist groups supporting the reform had recognized that change was to their benefit as well. Other players appeared, and together they were able to carry out the changes. The communist world system split.

The field of political motion had increased and an alternative appeared. In the meantime, the sphere of economic motion narrowed as it became increasingly difficult to maintain the status quo.

Let's get back to our parallel: when responding to the ecological crisis, it is important to know that we will not be able to continue as before because of the collapse in resources. On the other hand, we should realize that the opportunities have improved with the advance of science, technology and the social sciences, and there is now an alternative. The willingness of unsustainable industries to seek compromise has increased, and has found opportunities through green industry.

What we have now is a combination of coercion and opportunity. However, as the coercion increases, opportunity for planned change declines.

Even though we cannot plan all the details of the transformation, we have to insist on certain key

points. In Hungary, new institutions were embedded in ideologies around which there was consensus: like the Constitution, the rule of law and a return to Europe.

Therefore, if we recognize the need to begin the ecological transformation, there must be a few principles that we cannot compromise. Some of the goals about which we cannot compromise are technical (for example reducing greenhouse gas emissions), or ideological such as biodiversity. Fairness is an indispensable umbrella condition.

The political regime change concentrated on a single component of the system: namely politics. This was why we had to agree on a new constitution, establish political parties and hold free elections. This was the legal framework for economic transformation. However, the concrete transformation into a market economy was far more spontaneous and had a hard time meshing with the social policy and education policy systems.

There is no way to change any ecological system in isolation because climate, biodiversity and unfairness are related to each other. However, there is a key component that must receive priority: that is climate change. Without that we will be unable to resolve the issues of biodiversity, poverty and migration.

Although the political regime change aimed at a given and known goal, it triggered an innovation potential as well. For instance, the Constitution adopted at the time of the regime change included the right to a healthy environment. The Constitutional Court has interpreted that right extensively, and declared that the state must not reduce the existing level of nature protection. As a consequence, the state was required to repurchase protected forests previously transferred into private ownership.

To cite another example: in 2007 parliament adopted a law on the rights of future generations and elected the "guardian of future generations". He is entitled to investigate all matters related to government bodies as well as the private sector that can impact on the living conditions and choices of future generations. The "guardian" has no administrative authority but can put forward recommendations to the authorities and can publish the results of investigations. So his authority covers strategic issues that even include the future of nuclear power, infrastructure development and so on.

I hope that these possible parallels concerning a transformation on the level of systems may help to achieve a change in the attitude of people to one another and to nature. The only hope is people themselves. ■

INTERJÚ

MT: *Üdvözlöm az új-zélandi Magyar Szó és az új-zélandi magyarok nevében! A rövid látogatása alatt mennyire sikerült beelátni Új-Zéland életébe vagy az új-zélandi emberek kedvességébe? Tudom az a három nap az nagyon rövid idő, de...*

SL: Nem, három nap az nagyon sok, volt egy csomó hivatalos program, ezeknek is mindig megvan a maga sajátos hangulata. Lehet érezni az ember rögtön szót ért, vagy pedig nehéz megtalálni a kontaktust – itt nagyon könnyű volt. Az is érdekes volt, hogy úgy is szívesen fogadtak, mint egy Európai Unió országot, és ezt muszáj hangsúlyoznom. Ugyanakkor, amennyit lehetett találkoztam magyarokkal, és nem csak ez a két nagy alkalom volt, amikor száz emberrel, vagy ötven emberrel, hanem nem volt olyan hely, ahol ne lettek volna magyarok. A Nemzeti Parktól kezdve a Pető Intézetnek a módszerét alkalmazó gyógyintézetig, ahol a menedzser is

INTERVIEW

Magyar Szó editor, Tünde Máté, interviewed His Excellency President László Sólyom briefly after the lunch held at Parliament (on 27 September) in his honour. The interview is translated here for our non-Hungarian readers.

TM: *Greetings in the name of the Magyar Szó and New Zealand Hungarians!*

To what extent were you able to gain an insight into life in New Zealand and into the friendliness of New Zealanders? I know 3 days is a very short time...

LS: No, three days is a lot of time – there were several official programmes – they too have their own characteristic atmosphere. You can feel straight away whether you're on the same wavelength or whether it'll be difficult to communicate – it was very easy here. I must stress, that it was interesting too, that they were pleased to receive me

SÓ LYO M LÁ SZLÓ VA L



Máté Tünde kérdezett, Sólyom László válaszolt

magyar volt, és ott voltak a magyar konduktorok. És mindenhol azt tapasztaltam, hogy a magyarok itt jól érzik magukat. Máshol panaszkodni szoktak, legalábbis azt is szoktak, itt nem találkoztam se öreggel, se fiatalal, aki ne azt mondta volna, hogy itt jó élni. Ez egyrészt megnyugtató, másrészt nagyon örültem annak, hogy sok gyereket láttam, akik magyarok fognak maradni, hiszen a szülők gondot viselnek arra, hogy tudjanak magyarul és hogy úgy is érezzenek.

MT: *A látogatásának nagyon fontos szerepe van a két ország kapcsolatában. Ön hogy látja, ez a lendület ez folytatható a jövőben?*

SL: Minden ilyen látogatásnak az az értelme, hogy utána ez lecsapódik az államigazgatásba, minisztériumoknál. Egyébként itt is tapasztaltam egy csomó olyan félbemaradt dolgot a két állam közt, amit be kell fejezni kezdve a nyugdíjak folyósításától egészen a working holiday agreementig, hogy jöhessenek a fiatalok. Tehát ezeken kívül ez mindig úgy van, hogy utána egy évvel lehet érezni, hogy megindult a gazdaságban valami, vagy pedig a hivatalos kontaktusokban. Úgyhogy azért is muszáj elmenni bizonyos időközönként ilyen tíz évenként egy-egy országba és viszontlátogatások csinálni, mert ez a mechanizmusa ennek.

MT: *Köszönöm, még egy utolsó rövid kérdésem van: Mennyiben változott a magánélete amióta köztársasági elnök lett, mennyi ideje van a családjára, az unokáira?*

SL: Sok időm van, mert az nagyon fontos. Én mindig is otthon dolgoztam, most is otthon dolgozom, és minden munkát fölhozok a lakásra. Az unokák meg tulajdonképpen otthon vannak nálunk, úgyhogy sokszor hallom, hogy valaki van, vagy látom a nyomokat a konyhában, hogy ott voltak a gyerekek, tehát ilyen szempontból nem változott meg az életem.

W ITH LÁ SZLÓ SÓ LYO M

as [the representative of] a European Union country. At the same time I met with Hungarians everywhere – not just at the two big occasions when I met with a hundred, and with fifty, but everywhere I went there were Hungarians, from the [Wai-O-Tapu] National Park to the [Tui Glen] rehabilitation centre, which uses the Pető method, where the manager was Hungarian and there were Hungarian conductors there. Everywhere I went my impression was that Hungarians like being here. In other countries they complain, but elderly and young alike all said that it's good to live here. This was reassuring on the one hand, and on the other I was very pleased to see lots of children, who will stay Hungarian, because the parents are seeing to it that they know Hungarian and that they feel Hungarian too.

TM: *Your visit plays an important role in developing ties between the two countries. How do you think the momentum can be maintained?*

SL: The point of all visits such as this is the flow on effect in the state sector, in ministries. Actually I found where are several halfway completed things between the two countries which need to be finished, starting with the social security agreement through to the working holiday agreement. Apart

from these, the way it always works is that it takes about a year before you can feel something happening in the economy, or in the official exchanges. That's another reason why these visits are important to make every ten years and why it's important to follow-up with further visits – that is how it works.

TM: *Thank you. Just one last short question: How has your private life changed since becoming President – how much time do you have for the family, for your grandchildren?*

LS: I have lots of time for them because they are important. I've always worked at home and I continue to do so. All the papers are brought up to the house.. The grandchildren are at home [so to speak] when they are at our place. Oten I hear there's someone there, or I can see traces of the children being around in the kitchen, so from this point of view my life hasn't changed.



SÓLYOM LÁSZLÓ ÚJ-ZÉLANDON

HÍREK A MAGYAR SAJTÓBÓL

A következő cikkeket a magyar nyelvű sajtóból ollóztuk. Naplószerűként közlünk különböző forrásokból, de a legtöbb cikk az Elnök Urat kísérő médiaemberei, azaz Koszticsák Szilárd, Keller Tivadar, Fiók Éva, Csomós István Tamás és Fazekas Pálma tudósításain alapul.

Az új-zélandi sajtó sajnos egyáltalán nem foglalkozott Sólyom László látogatásával, így az angol nyelvű közleményekből alig van.

The following articles were taken from the Hungarian press. We have selected articles that give a diary type record of the President's visit to New Zealand and Australia, although practically all the articles are based on material sent from the media team of five accompanying the President.

Unfortunately the New Zealand media did not cover President László Sólyom's visit at all, so we have but three English reports to share with readers.

Hungarian President to visit New Zealand 21 September 2009

Prime Minister John Key says the President of Hungary will visit New Zealand later this week. His Excellency Mr László Sólyom will be in New Zealand 24–27 September.

"New Zealand's links with Hungary are steadily strengthening, with a strong base of people-to-people links that date back to the 1950s," says Mr Key.

"President Sólyom's visit provides an important opportunity to build on our cooperation across education, science, investment, environment, and cultural development. We are keen to work more closely with Hungary, particularly in research, science and technology. As an EU member sharing similar values to New Zealand, Hungary is a valued partner in New Zealand's efforts to develop even closer relations with the European Union, our second largest trading partner."

President Sólyom will be received in an official welcome by the Governor General and, in the absence of Prime Minister John Key who will be at the United Nations in New York, will meet Acting Prime Minister Bill English.

His New Zealand programme will focus on education, scientific and cultural links, and include meeting the significant Hungarian community in New Zealand. He will also give an environmental lecture on Friday at Auckland University.

www.scoop.co.nz

President arrives in New Zealand 24 September 2009

Hungarian President Laszlo Solyom started a four-day visit to New Zealand on Thursday.

After a stop in Bangkok, the president landed in Auckland, New Zealand's biggest city, on board a regular Thai flight. He was greeted with powhiri, the traditional Maori chant and dance of welcome, in the garden of the governor's palace.

Solyom held talks with Anand Satyanand, Governor-General of New Zealand, who, along with Bill English, the acting prime minister, will host him in a gala dinner in the evening. On Friday, the president will meet opposition leader Phil Goff, give a lecture at Auckland University and view an exhibition on environmental protection. He will then visit the War Memorial Museum to lay a wreath on WWII victims and see its Maori exhibition. Solyom will visit the Tui Glen foundation for neurological rehabilitation, which maintains links with the Hungarian Peto Institute for conductive education before attending a dinner given by the local Hungarian community.

The Hungarian delegation will then fly to Rotorua to visit the SCION Forest Research Institute and the Wai-O-Tapu nature reserve, an active geothermal area with many colourful hot springs. Solyom will then attend a Maori dinner with traditional food.

The delegation will leave for Wellington on Sunday. After a sightseeing, Solyom will lay a wreath in the Hungarian Millennium Park and see the Parliament Building of New Zealand. Solyom and his entourage will then leave for Sydney.

www.english.mti.hu

Hungarian president starts Australia visit 27 September 2009

Hungarian President Laszlo Solyom arrived in Sydney on Sunday, to start a four-day official visit. At a reception given in his honour in the Parliament of New South Wales, the president said that he supported re-opening the Hungarian consulate general in Sydney. The Hungarian foreign minister announced in mid-June to close down eight consulates-general including the one in Sydney in an effort to save costs amidst the current economic crisis. "In each country with a large number of Hungarians it is our obligation to maintain representations of the Hungarian state, which ensure links... which we cannot give up," Solyom said in this address. The president added that he had briefly discussed the matter with Prime Minister Gordon Bajnai, as well as with Viktor Orban, head of the main opposition Fidesz party. Orban made a commitment to reopen the consulate general if his party wins the next general elections, Solyom said.

At the reception, attended by representatives of the local Hungarian community, Solyom said that an important motivation for his visit was to meet ethnic kin, adding that promoting cohesion between ethnic Hungarians was part of his presidential programme.

The president arrived in Australia following a four-day visit to New Zealand.

www.english.mti.hu



"From left to right: The Honourable Sir Anand Satyanand, The Hon Bill English, President László Sólyom and Lady Satyanand

Photo: Luci Harrison



Pōwhirivel köszöntötték a maorik Sólyom Lászlót
2009. szeptember 24.

Pōwhirivel, azaz maori táncos ceremóniával köszöntötték az új-zélandi öslakosok képviselői Sólyom László köztársasági elnököt, amikor csütörtökön Aucklandban államfőnek kijáró külsőségek közepette fogadták a magyar elnököt a szigetország vezetésének képviselői. Az államfő és kísérete Bangkokból érkezett a thai légitársaság menetrend szerinti járatával Aucklandre, a legnagyobb új-zélandi településre, amely 1,3 millió lakosával négyszer népesebb Wellingtonnál, a szigetország fővárosánál. A köztársasági elnök néhány órási thaiföldi megállója alatt megtekintette a bangkoki Királyi Palotát, valamint a Smaragd Buddha Templomát.

Az aucklandi kormányzói palota kertjében állami fogadtatással és hagyományos maori ceremóniával köszöntötték Sólyom Lászlót. (A maorik Új-Zéland Polinéziából származó öslakói.) A kormányzói palota kertjében tartott ünnepségen három félméztelen maori harcos (toa) fafegyvereket rázva, hangos kiáltásokkal közelített az elnök felé, egyfajta kihívást (wero vagy taki) intézve az érkezőhöz. A heves taglejtésekkel előadott ceremóniának az volt az eredeti célja, hogy megállapítsák: a látogató békével vagy ellenséges szándékkal érkezett-e. A három harcos közül a vezér rakau taput (rövid dárdát) szúrt a földbe az érkező elé, amelyet a vendégnek ki kell húznia. Miután az érkező felvette a dárdát, a harcos whakawaha (tértisztító) mozdulatot végez, majd a jobb combjára csapva jelzi, hogy a látogató beléphet a területére. Sólyom Lászlót a maorik képviselői aztán hagyományos köszöntésükkel, a kezek és az orrok összeérintésével üdvözölték. A köszöntés után az elnök Judge Anand Satyanand főkormányzóval folytatott megbeszélést. A főkormányzó, valamint Bill English miniszterelnök-helyettes, ügyvivő miniszterelnök este díszvacsorán látja vendégül a magyar köztársasági elnököt.

Sólyom László pénteken a szállásán megbeszélést folytat Phil Goffal, az új-zélandi ellenzék vezetőjével, majd az aucklandi egyetemen tart előadást, és környezetvédelmi kutatásról szóló kiállítást tekint meg. Az államelnök felkeresi a Háborús Emlékmúzeumot, ahol koszorút helyez el a II. világháborúban elhunytak emlékére, majd megtekinti a múzeum maori kiállítását. Ezt követően az elnök látogatást tesz a Tui Glen integrált ideggyógyászati rehabilitációs Alapítványnál, amelynek fogyatékosokkal foglalkozó oktatási központja kapcsolatban áll a magyarországi Pető Intézettel. A köztársasági elnök felkeresi az Eden hegy kilátóját is, majd a Sky Tower tornyot, és ellátogat a Tamaki Yacht Clubba, ahol a helyi magyar közösség vacsorát ad a tiszteletére.

Sólyom László és kísérete külön-géppel Rotoruába utazik, ahol felkeresi a SCION Környezetvédelmi Kutatóintézetet, ellátogat a Wai-O-Tapu természetvédelmi parkba, amely hőforrásairól és geotermikus képződményeiről világhírű. Az államfő és kísérete részt vesz egy maori vacsorán, amelyen hagyományos maori fogásokat tálnak fel.

Sólyom László vasárnap utazik tovább Wellingtonba. Városnézés után a Magyar Millennium Parkba látogat, ahol koszorút helyez el. Az elnök felkeresi az új-zélandi parlament épületét is, ahol ebédet adnak a tiszteletére. A köztársasági elnök és kísérete ezután továbbutazik az ausztráliai Sydneybe.

www.hvg.hu

Sólyom László: mindeddig nem sikerült megkötni azt a kétoldalú megállapodást
2009. szeptember 25.

Kedvezően értékelte aucklandi tárgyalásait pénteken Sólyom László köztársasági elnök, aki négynapos látogatáson tartózkodik Új-Zélandon.

Az államfő a magyar sajtó képviselőit azután tájékoztatta, hogy látogatásának első két napján tárgyalta Judge Anand Satyanand főkormányzóval és az ügyvezetői kormányfői feladatokat ellátó Bill

English miniszterelnök-helyettesével. Sólyom László az aucklandi Langham hotelben lévő szállásán tárgyalta Phil Goffal, az ellenzék vezetőjével is.

Sólyom László kiemelte, mindenütt egyöntetűen örültek annak, hogy egy uniós tagország államfője látogatott Új-Zélandra, és a megbeszéléseken sok szó esett arról, hogyan működhetne együtt az Európai Unió és Wellington. A köztársasági elnök szerint Magyarországnak megkülönböztetett érdeke, hogy amikor majd 2011-ben betölti az unió soros elnöki tisztségét, Új-Zélandon keresztül kapjon megbízható információkat az egész csendes-óceáni térségről.

Az elnök Európa és Új-Zéland azonosságaira hívta fel a figyelmet, kiemelve, hogy mindkét térségben ugyanolyan az atmoszféra, hasonló a kultúra, és "ugyanazok az értékeik is, mint nekünk". Elmondta, hogy minden megbeszélésén véleményt cseréltek Afganisztánról, "hiszen ők ugyanúgy benne vannak ebben az újjáépítési vállalkozásban, mint a magyarok, és sokat tanultunk tőlük". Hozzáfűzte, hogy megbeszéléseinek másik fontos témája a környezetvédelem volt, hiszen Új-Zéland ezen a téren hagyományosan vezető országnak tekinthető.

Sólyom László csalódásának adott hangot azzal kapcsolatban, hogy mindeddig nem sikerült megkötni azt a kétoldalú megállapodást, amelynek alapján fiatalok egyéves időtartamra tartózkodási lehetőséget kapnának egymás országában, és kisegítésként munkát is vállalhatnának. Az elnök szerint óriási nyereség lenne a magyar fiatalok számára is, ha ez tömegesen beindulhatna, mert Új-Zélandra jöhetnének és "egy évig angolul élhetnének".

A köztársasági elnök beszámolt tanácskozásáról az ellenzék vezetőjével, aki korábban külügyminiszter volt, és mellette volt egy külügyi államtitkár, valamint a külügyminisztérium egyik fősztályvezetője. "Hát én kíváncsi vagyok, hogy Magyarországon ez mikor működhetne így" - emelte ki az elnök. Hangsúlyozta, hogy Új-Zélandon a kormány és ellenzéke nagyszérien együttműködik, és egy ilyen politikai kultúra még Európának is nagyon tanulságos.

Sólyom László szerint a tárgyalópartnerei "nagyon pontosan tudják, Magyarországon hogyan menedzseltek a válságot. Tehát tudják, hogy mennyi kölcsönt vettünk fel, tudják, hogy mi volt ennek az ára, és látják, hogy mi ezt a kondíciót, amelyet az IMF szabott, azt teljesítjük, és ez imponál nekik". Az elnök elmondta, hogy tárgyalópartnerei ismerik a nemzetiségi problémákat is, "tudják, hogy hol mennyien élnek, és nagy megértéssel viszonyulnak ehhez. Elmondták, hogy milyen problémáik voltak a maorikkal, és hogyan lehetett ezt mára egy nagyon békés együttéléssé formálni".

A köztársasági elnök szerint tárgyalópartnereit nagyon érdekelte a magyar álláspont az európai integráció mélységét illetően. Megnyugvással veszik tudomásul, hogy Magyarország az egyre mélyebb politikai integráció híve. "Innen nézve teljesen világos, hogy Európának nincs más jövője, csak hogy ha egy fogalomként és egy szereplőként van a világban" - emelte ki az elnök.

www.stop.hu

Szemléletváltást sürgetett Sólyom Aucklandben 2009. szeptember 25.

Átfogó szemléletváltást sürgetett a világ környezetvédelmi problémáinak kezelésével kapcsolatban Sólyom László köztársasági elnök abban az előadásában, amelyet pénteken mondott el az Aucklandi Egyetemen.

A négynapos új-zélandi látogatáson tartózkodó elnököt Roger France rektor köszöntötte az ország legnagyobb egyeteménél, amelyen mintegy 40 ezren tanulnak. Sólyom László a felsőoktatási intézmény zsúfolásig megtelt, 300 fős befogadóképességű előadásában angolul tartott előadásában a kelet-európai politikai és gazdaságihoz hasonlítható ökológiai rendszerváltás kibontakoztatása mellett foglalt állást. Az elnök megtekintett egy környezetvédelmi kiállítást, majd találkozott az egyetemen tanuló magyar diákok képviselőivel.

Sólyom László délután az aucklandi múzeumba látogatott, amelynek egyik emeletén alakították ki a Háborús Emlékmúzeumot. A múzeumnál Judith Collins veteránügyekért felelős miniszter fogadta a magyar vendégeket, majd az elnök megkoszorúzta a II. világháborúban elesett új-zélandi katonák emlékművét. Sólyom László és kísérete ezek után megtekintette a múzeum maori kiállítását.

A köztársasági elnök az Auckland melletti Waitakere településre látogatott, ahol felkereste a Tui Glen ideggyógyászati rehabilitációs alapítvány oktatási központját. Az intézetben tájékoztatást kapott arról, hogy a waitakerei mellett több hasonló új-zélandi központban is használják a budapesti Pető Intézet módszereit.

Sólyom László és kísérete a Sky Tower toronyból, 220 méteres magasságból tekintette meg Auckland körpanorámáját, majd a küldöttség a Tamaki Yacht Clubba látogatott, ahol a helyi magyarság képviselői vacsorán látták vendégül az államfőt és kíséretét.

A köztársasági elnök és kísérete szombaton Rotoruába repül, ahol felkeresi a SCION Környezetvédelmi Kutatóintézetet, majd ellátogat a Wai-O-Tapu természetvédelmi parkba. Új-zélandi látogatásának utolsó helyszínéként vasárnap Wellingtonba látogat, ahonnan négy napos látogatásra Ausztráliába utazik.

www.echotv.hu

Sólyom új-zélandi tárgyalásait összegezte A politikai kultúra magas fokáról tanúskodott a szigetország kormánya és ellenzéke. 2009. szeptember 25.

Új-Zélandi tárgyalásait összegezte hivatalos látogatása félidejében Sólyom László. A köztársasági elnök kormánypárti politikusokkal és az ottani ellenzék vezetőjével is találkozott. A megbeszéléseken főként az afganisztáni misszió és a környezetvédelem nemzetközi feladatairól tárgyaltak, de szó esett a gazdasági kapcsolatok erősítéséről is. Az államfő

fontosnak nevezte, hogy Magyarország Új-Zéland segítségével pontos képet kapjon a csendes-óceáni térségről, amikor a uniós elnöke lesz.

Az új-zélandi fő kormányzó után az ország miniszterelnök-helyettesével tárgyalt, majd az ellenzék vezetőjével találkozott Sólyom László. Az államfő szerint a politikai kultúra szép példájának tartja, hogy az ellenzéki politikusokat a kormány képviselői kísérték a találkozóra. Sólyom László szerint partnerei igen tájékozottak Magyarország helyzetéről.

- Nagyon pontosan tudják, hogy mi hogyan menedzseljük a válságot. Tehát tudják, hogy mennyi kölcsönt vettünk fel, tudják, hogy mi volt ennek az ára, és látják, hogy mi azt a kondíciót, amit az IMF szabott, azt teljesítjük, és ez imponál nekik – összegezte a köztársasági elnök.

Az aucklandi egyetemen több mint háromszázan voltak kíváncsiak Sólyom László környezetvédelmi előadására. A köztársasági elnök nem csak a politi-

Az intézet, hála Pető András módszerének, mára az egyik legjobb felnőtt rehabilitációs intézet a világon.

www.dunatv.hu

Szombaton Új-Zéland geotermikus "csodavidékén" járt a magyar köztársasági elnök 2009. szeptember 26.

Rotoruába, Új-Zéland geotermikus képződményekkel tarkított vidékének központjába látogatott szombaton Sólyom László köztársasági elnök.

Az elnök és kísérete Aucklandből érkezett a városba, ahol először a SCION környezetvédelmi kutató intézetet keresték fel. Sólyom Lászlót hagyományos maori üdvözléssel fogadták a létesítményben, amelynek vezetői áttekintést adtak a Magyarországgal is kapcsolatban álló cég tevékenységéről: a hulladékanyagok új terméké váló feldolgozásáról, a hatékonyabb erdőgazdálkodási módszerekről,



A "hongri" két ember lelkének/lélegzetének találkozását, az egységét jelképezi.

ka, de az egész társadalom felelősségének nevezte a környezettudatos magatartást. Ehhez szerinte a nevelésen keresztül vezet az út. Az ökológia szakon tanuló Katona Áron szerint ebben rejlik Új-Zéland sikeres környezetvédelmének titka is.

- Nap mint nap a médiában és az oktatásban erre nevelik a diákokat most már tudatosan – mondta a diák.

A magyar küldöttség abba a rehabilitációs intézetbe is ellátogatott, ahol a világhírű Pető-módszerrel gyógyítják a felnőttkori idegrendszeri betegségeket. Olyan emberek álltak itt lábra, akiken agyvérzés, vagy éppen Parkinson-kórjuk miatt másutt nem tudtak segíteni. Az orosz Inna Budapesten tanulta ki a konduktorok mesterségét. Azt mondja, a Pető módszer titka, hogy nem a kezet vagy a lábat gyógyítja, hanem az egész embert kezeli. És sokat segít a csoportterápia is.

a biofeldolgozókon és bioenergián alapuló bioipari tevékenységről, és egyebek között olyan termékeket mutattak be, amelyek használat után elbomlanak.

Sólyom László ellátogatott a Wai-O-Tapu természetvédelmi területre, amely a geotermikus képződmények és jelenségek gazdag tárházát kínálja a látogatóknak. Szakértők szerint az utóbbi öt évezred legnagyobb vulkánkitörésének utóhatásai alakították ki, és formálják jelenleg is a rotoruai "csodaországot". A földfelszín repedéseiből gőz, víz és sár szivárog a felszínre, és kisebb-nagyobb tavakban gyűlik össze. Az oldott ásványi anyagok elkülönülésével nagyon változatos a terület színvilága. Rotorua környékén az 1950-es években még több mint 200 működő gejzír volt, mára azonban már csak alig 40 maradt, de még mindig mintegy 1200 geotermikus képződmény - gej-

zírek, források, iszapfortyogók, kovateraszok, valamint sólerakódások - található ezen a vidéken.

Este az elnököt és kíséretét a mitai maori faluban vacsorán látták vendégül. Az ételeket forró köveken készítették el, s amíg a vacsora készült, egy maori csoport mutatta be Új-Zéland őslakosainak harcművészetét, harci táncait és énekeit.

www.zalaihirlap.hu

Sólyom - Mitől magyar a magyar? 2009. szeptember 27.

Befejezte négynapos új-zélandi látogatását vasárnap Sólyom László köztársasági elnök. Szigetországi útjának utolsó állomásaként Wellingtont is felkereste, majd Ausztráliába utazott tovább. Az elnök Új-Zéland fővárosában ellátogatott a Victoria hegyen levő kilátóponthoz, ahonnan a város legnagyobb része belátható. Az államfő ezt követően felkereste a Magyar Millenniumi Parkot, ahol Wayne Mapp védelmi miniszterrel és Kerry Prendergast wellingtoni polgármesterrel megkoszorúzták a parkban álló kopjafát. Az adományokból fenntartott parkban rendezett ünnepségen az új-zélandi magyarok mintegy 200 képviselője vett részt, közöttük Szentirmay Klára, a parkot igazgató szövetségi elnöke.

A Wellington szívében létesített parkban a járólapok közé beépített téglákon örökítik meg az adományozók nevét. Sólyom László újabb két adományozó nevét feltüntető téglát helyezett el a kopjafa előtt. A park Új-Zéland egyetlen magyar emlékműve, amelyet 2003-ban az akkori új-zélandi főkormányzó nyitott meg. A helyi magyarok minden magyar nemzeti ünnepről ebben a parkban emlékeznek meg.

A köztársasági elnök ezt követően az új-zélandi parlamentben részt vett azon a díszében, amelyet a védelmi miniszter és a helyi magyarság adott a tiszteletére. Sólyom László rövid köszöntőjében kifejtette:

az elnök missziója, hogy összetartsa a magyarságot, és emlékeztetett arra, hogy rendszeresen felkeresi a környező országok magyarságát. Annak a meggyőződésének adott hangot, valaki nem attól magyar, hogy magyar állampolgár, hanem hogy magyarnak érzi magát, tud magyarul, de ha nem, akkor is magyarul érez és gondolkodik. A magyarok akkor maradnak fenn, és akkor maradnak meg magyarnak, ha közösségekben vannak. Örömet fejezte ki, hogy kétszer is találkozhatott magyarok közösségével.

A köztársasági elnök hangsúlyozta: az új-zélandi magyarok se veszítsék el egymást, hanem tartsák meg egymást. Sólyom László és kísérete új-zélandi látogatását követően az ausztrál légitársaság menetrend szerinti járatával Sydneybe repült. A mintegy négymillió lélekszámú nagyvárosban az ausztráliai magyarok közössége vasárnap este fogadást ad a magyar köztársasági elnök tiszteletére az új-dél-walesi parlament épületében. Sólyom László péntekig tartó ausztráliai látogatása során Canberrába és Melbourne-be is ellátogat.

www.gazdasagradio.hu

A magyarok akkor maradnak fenn, ha közösségekben vannak 2009. szeptember 27.

Négynapos új-zélandi látogatásán találkozott az ottani magyarság képviselőivel is Sólyom László köztársasági elnök. Ott elhangzott gondolatai minden magyar ember számára tanulságosak lehetnek. Sólyom László rövid köszöntőjében kifejtette: az elnök missziója, hogy összetartsa a magyarságot, és emlékeztetett arra, hogy rendszeresen felkeresi a környező országok magyarságát. Annak a meggyőződésének adott hangot, valaki nem attól magyar, hogy magyar állampolgár, hanem hogy magyarnak érzi magát, tud magyarul, de ha nem, akkor is magyarul érez és gondolkodik.



A magyarok akkor maradnak fenn, és akkor maradnak meg magyarnak, ha közösségekben vannak. Örömet fejezte ki, hogy kétszer is találkozhatott magyarok közösségével. A köztársasági elnök hangsúlyozta: az új-zélandi magyarok se veszítsék el, hanem tartsák meg egymást.

www.felvidek.ma

Sólyom ígéretet tett 2009. szeptember 27.

Sólyom László szerint újra meg fog nyílni a sydneyi magyar főkonzulátus, amelynek bezárásáról a kormány döntött.

A magyar köztársasági elnök ezt vasárnap Sydneyben, azon a fogadáson jelentette ki, amelyet a tiszteletére rendeztek az ausztráliai magyarság képviselőinek a részvételével. Az elnök az új-dél-walesi parlament épületében tartott fogadáson mintegy 150 vendég előtt elhangzott beszédében elmondta: mielőtt elindult volna új-zélandi és ausztráliai útjára, megkapta "az új-dél-walesi szervezetnek a levelét és az összes tiszteletbeli konzulnak a levelét, amelyben panaszozik, hogy be akarják zárni a sydneyi főkonzulátust".

Részletesen beszámolt arról, hogy "kérésüknek megfelelően én beszéltem miniszterelnök úrral, aki megígérte, hogy utánanéző a dolognak. Nem tett határozott ígéretet rá. Elment New Yorkba, én meg eljöttem ide. Nem tudom, hogy mi lesz vele. De beszéltem Orbán Viktorral is, aki azt mondta, hogy ha ők nyerik meg a választásokat, egészen biztos, vissza fogják állítani a sydneyi főkonzulátust. Hiszen minden olyan helyen, ahol jelentős számú magyarság él, nekünk kötelességünk fenntartani az állami képviseletet, amely kapcsolatot jelent, szervezeti központot jelent, és amit egyszerűen nem adhatunk föl. Ez vonatkozik Torontóra, vonatkozik Sydneyre és még néhány olyan helyre, ahol nekünk jelen kell lenni, ahogy most én itt jelen vagyok addig is." - mondta az elnök.

Kifejtette: elnöki programjának a része, hogy összetartsa a magyarságot. Ezért van az, hogy minden nemzeti ünnepet a Kárpát-medence egy másik országában az ottani magyarokkal ünnepel meg, ha ezt lehetővé teszik a számára - mondta a köztársasági elnök.

Úgy fogalmazott, nem korlátozódik ez a tevékenysége arra, hogy a népszavazás utáni sebeket begyógyítsa a kárpát-medencei magyarok között. Hanem ahova elmegy, mindenütt tanácskozik a magyarokkal. - Mindenhol nagy-nagy örömmel tapasztalom azt, hogy milyen élő és erős közösségek vannak még ilyen messze is - emelte ki.

Az ausztráliai magyarságról szólva kijelentette: "itt, ahol tulajdonképp százezres magyar közösség él rendkívül jól integrálva, sikeresen, itt egyáltalán nem látom veszélyben a magyarságnak a jövőjét". Arra kérte a magyarokat, segítsék elő, hogy erősödjenek a két ország közötti gazdasági kapcsolatok.

www.hirextra.hu

Sólyom már Orbán győzelméről beszél 2009. szeptember 27.

A köztársasági elnök arról beszélt ausztráliai útján, hogy egyeztet Bajnai Gordonnal a bezárásra ítélt sydneyi főkonzulátusról. De ha nem sikerült megállapodni a miniszterelnökkel, akkor is újból kinyit a főkonzulátus, hiszen Orbán Viktor megígérte, hogy kinyitja.

Sólyom László szerint újra meg fog nyílni a sydneyi magyar főkonzulátus, amelynek bezárásáról a kormány döntött.

A magyar köztársasági elnök ezt vasárnap Sydneyben, azon a fogadáson jelentette ki, amelyet a tiszteletére rendeztek az ausztráliai magyarság képviselőinek a részvételével - jelentette Keller Tivadar, az MTI különtudósítója.

Az elnök az új-dél-walesi parlament épületében tartott fogadáson mintegy 150 vendég előtt elhangzott beszédében szólt arról, hogy mielőtt elindult volna új-zélandi és ausztráliai útjára, megkapta "az új-dél-walesi szervezetnek a levelét és az összes tiszteletbeli konzulnak a levelét, amelyben panaszzal, hogy be akarják zárni a sydneyi főkonzulátust". Elmondta: "kérésüknek megfelelően én beszéltem miniszterelnök úrral, aki megígérte, hogy utána néz a dolognak. Nem tett határozott ígéretet rá. Elment New Yorkba, én meg eljöttem ide. Nem tudom, hogy mi lesz velem. De beszéltem Orbán Viktorral is, aki azt mondta, hogy ha ők nyerik meg a választásokat, egészen biztos, vissza fogják állítani a sydneyi főkonzulátust. Hiszen minden olyan helyen, ahol jelentős számú magyarság él, nekünk kötelességünk fenntartani az állami képviselést, amely kapcsolatot jelent. Tudom, hogy már hozzák a kulcsot, hogy becsukják a főkonzulátust. Nagyon kár, felesleges pénzkidobás, kénytelen vagyok ezt mondani. Lehet, hogy ha mindketten hazaérünk, miniszterelnök úr és én is, akkor történik változás. De ha nem, akkor ne keseredjenek el a csukott ajtót látva, mert az ki fog újra nyílni" - tette hozzá.

Mátrai Zsuzsanna, a Külügyminisztérium szóvivője az MTI megkeresésére New Yorkból telefonon elmondta: több hónapja publikus a nyolc magyar főkonzulátus - köztük a sydneyi - és négy nagykövetség bezárására vonatkozó kormányhatározat. Több más külképviselethez hasonlóan a sydneyi főkonzulátust is eredetileg augusztus 31-án tervezték bezárni, de az államfő látogatására való tekintettel és zavartalanulásának biztosítása érdekében kitolták ezen időpontot. A főkonzulátust az elnöki látogatás után zárják be, a konzuli feladatok ellátása hiánytalan marad - tette hozzá a szóvivő.

www.index.hu

Lendvai kiakadt Sólyom ausztráliai nyilatkozatán 2009. szeptember 28.

A köztársasági elnök hivatalos megnyilatkozásaiban nem magánember, nem spekulálhat a választási esélyekről, és nem fejezheti ki reményeit, vagy párt-

szimpátiáit sem - reagált közleményben az MTI-nek Lendvai Ildikó MSZP-elnök hétfőn az államfő Sydneyben elmondott vasárnapi beszédére.

Sólyom László egyebek között azt mondta, hogy szerinte újra meg fog nyílni a sydneyi magyar főkonzulátus, amelynek bezárásáról a kormány döntött.

Az elnök az új-dél-walesi parlament épületében tartott fogadáson elhangzott beszédében szólt arról, hogy mielőtt elindult volna új-zélandi és ausztráliai útjára, megkapta "az új-dél-walesi szervezetnek a levelét és az összes tiszteletbeli konzulnak a levelét, amelyben panaszzal, hogy be akarják zárni a sydneyi főkonzulátust".

Elmondta: "kérésüknek megfelelően én beszéltem miniszterelnök úrral, aki megígérte, hogy utána néz a dolognak. Nem tett határozott ígéretet rá. Elment New Yorkba, én meg eljöttem ide. Nem tudom, hogy mi lesz velem. De beszéltem Orbán Viktorral is, aki azt mondta, hogy ha ők nyerik meg a választásokat, egészen biztos, vissza fogják állítani a sydneyi főkonzulátust (...)"

Az MSZP elképesztőnek tartja a köztársasági elnök úr sydneyi kijelentéséről szóló híreket - rögzíti közleményében Lendvai Ildikó. "A Magyar Köztársaság Elnöke hivatalos megnyilatkozásaiban nem magánember, nem spekulálhat a választási esélyekről, és nem fejezheti ki reményeit, vagy pártszimpátiáit sem" - fogalmaz.

A szocialista pártelnök szerint ezzel "kilép jogköréből és szerepéből, és veszélyezteti az elfogulatlan-ság, a pártoktól való függetlenség, a pártpolitika fölé emelkedés normáit, amelyek a Magyar Köztársaság első emberét kötelezik".

www.pecsiujzag.hu

Sólyom László Sydneyben is kiállt a környezetvédelemért 2009. szeptember 28.

Sólyom László köztársasági elnök Sydneyben is a globális környezetvédelmi problémák megoldása mellett foglalt állást abban a beszédében, amelyet hétfőn mondott el a tekintélyes Lowy Intézetben.

A független külpolitikai intézetet 2003-ban hozta létre Frank Lowy cseh-magyar származású üzletember. A Sydney központjának egyik patinás épületében működő elemzőműhely szoros kapcsolatot tart a mindenkori szövetségi kormány intézményeivel, köztük a külügyminisztériummal. Mára a Lowy Intézet Ausztrália legtekintélyesebb külpolitikai intézete lett.

A köztársasági elnök angolul elmondott sydneyi előadásában is párhuzamba állította a magyarországi rendszerváltás menetét és a globális környezetvédelmi problémák megoldásáért kibontakoztatandó nemzetközi együttműködés lehetséges ütemezését. Kiemelte, hogy ez utóbbi esetben is néhány alapvető kérdésben kell megállapodásra jutni, ütemtervet kell elfogadtatni, majd kibontakoztatni.



Sólyom László és Marie Bashir,
New South Wales kormányzóasszonya

Az államfő az SBS ausztrál közszolgálati televízióknak hétfőn adott interjújában is arra hívta fel a figyelmet, hogy azért állítja párhuzamba a demokratizálás folyamatát a környezetvédelmi kérdéskörrel, mert mindkét esetben egy óriási rendszernek az alapvető megváltoztatásáról van szó. "Mi ezt az óriási változást békés módon, tárgyalások útján és rendkívül rövid idő alatt meg tudtuk csinálni. Ugyanerre van szükség az ökológiai változtatásoknál is" - emelte ki.

Sólyom László hétfőn Sydney nevezettségével is ismerkedett. Az államfő és kísérete különleges biztonsági öltözékben járt a város egyik jelképének is számító Harbour Bridge acélívének a tetején, amelynek legmagasabb pontja 134 méterre emelkedik a sydneyi öböl fölé. A köztársasági elnök megtekintette az Új-dél-walesi Művészeti Galéria egyik tárlatát, majd bejárta az Operaház világhírű épületét.

Sólyom László a sydneyi kormányzói rezidencián rövid megbeszélést folytatott Maria Bashirral, Új-Dél-Wales tartomány kormányzó-jával, majd részt vett a tiszteletére adott díszvacsorán. Az elnök kedden a Sydney melletti Kék-hegységben tesz rövid túrát, majd este találkozik a helyi magyarság vezető képviselőivel.

www.mti.hu

Sólyom mindent megtesz a sydneyi főkonzulátus újrainyitására 2009. szeptember 29.

Sólyom László reményét fejezte ki, hogy újra meg fog nyílni a sydneyi magyar főkonzulátus, amelynek bezárásáról a kormány döntött.

A köztársasági elnök a helyi Royal Motor Yacht Clubban azon a vacsorán szólalt fel, amelyen az új-dél-walesi magyar szervezetek vezetői, magyar származású befolyásos üzletemberek vettek részt. A főkonzulátussal kapcsolatban az államfő kifejtette: "Otthon elhatároztam, hogy fel fogok szólalni a



Sólyom László sydneyi magyarokkal találkozik

sydneyi főkonzulátus fenntartása mellett. Most éreztem át az első találkozás után, és ott rögtön mondtam is, hogy ez sokkal több annál, mint - ahogyan az ausztráliai magyarság egyik vezetője is fogalmazott - könyvelői kérdés. Sokkal nagyobb súlya van, és elsősorban a jövőt tekintve óriási a súlya. Úgy hogy örülök, hogy ezt mondtam, és ugyan az otthoni sajtóvisszhangot és politikai visszhangot látva nem kommentálom, annyit teszek hozzá, hogy nagyon jól tudom, hogy melyek egy elnöknek az alkotmányos lehetőségei, és egészen nyugodt vagyok abban, hogy - szemben az otthoni véleményekkel - én az elnöki szerepkörben maradtam. Sőt, azt látom el ezzel az itteni állásfoglalással is. Másrészt pedig óriási félreértés, félremagyarázás ezt a nyilatkozatot pártpolitikai szimpátia kifejezésének nyilvánítani. Ez éppen hogy nem ez, hanem e fölött álló nyilatkozat volt. Szeretném a reményemet még egyszer kifejezni, hogy a főkonzulátus újra meg fog nyílni, és megígérni, hogy ezért otthon mindent meg fogok tenni" - fejtette ki.

Felhívta a figyelmet arra, a köztársasági elnök legfontosabb missziója, hogy a magyarok közösségét - amennyire lehet - tartsa össze. - El kell mondanom, hogy az eddigi tevékenységemnek a nagy része a Magyarországgal szomszédos országokban élő magyarokra korlátozódott. Egyszerűen azért, mert úgy éreztem, hogy be kell gyógyítanom azokat a sebeket, amelyeket a 2005-ös népszavazás okozott, és muszáj volt megmutatnom, hogy jelen vagyok a legkisebb faluban is - emelte ki az elnök.

Hangsúlyozta, hogy amikor távolabbra utazik, akkor szinte szíven üti, hogy mennyire élő, és fontos és erős az a magyarság, amelyik kívül van Európán. Mint mondta, Kanadában tapasztalta ezt először és most itt (Sydneyben) másodszor. Felkérte az ausztráliai üzleti életbe "beágyazódott" új-dél-walesi magyarokat, hogy terjesszék Magyarországra "jó hírnevét". Úgy magyarázta, hogy ez tényleg fontos, mert hiszen ők azok, akik ezt tovább tudják adni, és nyilván a nagykövetség mindig minden adatot megad, hogy milyen nagyszerű dolgok történnek a gazdaságban. "Ezt nekem meg kell erősítenem. Nem hivatalból, hanem tényleg úgy, hogy én úgy érzem, hogy ezt a krízist Magyarország úgy ahogy

átvészelte, és azt ki kell számítani, hogy jövőre még milyen utóhullámok lesznek munkanélküliségben, ebben-abban" - emelte ki.

Sólyom László a diszvacsorát megelőzően az ausztráliai magyar sajtó képviselőinek adott nyilatkozatában is szót a sydneyi főkonzulátus ügyéről. Az államfő a 15 milliós magyarsággal kapcsolatos kérdésre válaszolva kifejtette: - Nagyon kell vigyázni, hogy az alkotmány szerint a magyar köztársasági elnök a magyar államnak a feje, és ezért én nagyon élesen megkülönböztetem a politikai nemzetet, akik a magyar állampolgárok, és a kulturális nemzetet, ami minden magyart jelent, aki magát magyarnak érzi. És hát annak én formálisan nem vagyok a feje, viszont felelősséget viselek formálisan, az alkotmány szerint is értük. És ezt tudom arra kihasználni, hogy azt mondhassam, hogy itt vagyok, nem vagyok vezetője ezeknek a közösségeknek, viszont otthon a szószólójuk vagyok, az egész biztos. "Tehát én meg tudok szólalni az érdekekben. Megszóltam most a főkonzulátus bezárása miatt is, és hát ez otthon meglehetősen politikai hullámokat vert, mint látom a sajtójelentésekből".

Az államelnök és kísérete ma autóbusszal a Sydneytől mintegy 100 kilométerre nyugatra található Katoombába utazott. A település a Blue Mountains (Kék-hegység) üdülőterület központja. A hegység onnan kapta a nevét, hogy a sűrű erdők eukaliptuszából párolgó olajcseppeken megtörik a napfény, és ez kékes színt ad a horizontnak. Sólyom László rövid túrát tett a környéken, amelynek keretében megismerkedett a Nemzeti Parkká nyilvánított terület növény- és állatvilágával.

Az elnök Sydneybe visszatérve megtekintette a Magyarországról elszármazott Judy Cassab festőművész egyik kiállítását.

www.gazdasagradio.hu

Sólyom: Nem léptem át a szerepem 2009. szeptember 30.

Sólyom László ausztráliai útja során újból reményét fejezte ki tegnap, hogy újra meg fog

nyílni a sydney-i magyar főkonzulátus, amelynek bezárásáról a kormány döntött, jelentette az MTI.

- Otthon elhatároztam, hogy fel fogok szólalni a sydney-i főkonzulátus fenntartása mellett. Most éreztem át, az első találkozás után, hogy ez sokkal több annál, mint ahogyan az ausztráliai magyarság egyik vezetője is fogalmazott, könyvelői kérdés. Sokkal nagyobb súlya van, és elsősorban a jövőt tekintve óriási a súlya - fejtette ki a köztársasági elnök

- Örülök, hogy ezt mondtam. Az otthoni sajtóvisszhangot és politikai visszhangot látva nem kommentálom. Nagyon jól tudom, hogy melyek egy elnök alkotmányos lehetőségei, és egészen nyugodt vagyok abban, hogy szemben az otthoni véleményekkel, én az elnöki szerepkörben maradtam. Sőt, azt látom el ezzel az itteni állásfoglalással is. Másrészt óriási félreértés, félremagyarázás ezt a nyilatkozatot pártpolitikai szimpátia kifejezésének nyilvánítani. Ez éppen hogy nem ez, hanem e fölött álló nyilatkozat volt - fejtette ki Sólyom.

Felhívta a figyelmet arra, a köztársasági elnök legfontosabb missziója, hogy a magyarok közösségét, amennyire lehet, tartsa össze.

Újra lesz sydney-i konzulátus?

Az MSZP elképesztőnek tartja Sólyom László sydney-i kijelentéséről szóló híreket. A Magyar Köztársaság elnöke hivatalos megnyilatkozásaiban nem magánember, nem spekulálhat a választási esélyekről, és nem fejezheti ki reményeit, vagy pártszimpátiáit sem.

Ezzel kilép jogköréből és szerepéből, veszélyezteti az elfogulatlanság, a pártoktól való függetlenség, a pártpolitika fölé emelkedés normáit, amelyek a Magyar Köztársaság első emberét kötelezik - áll Lendvai Ildikó pártelnök közleményében.

Sólyom László államfő vasárnap Sydney-ben azt mondta: az Ausztráliában bezárásra kerülő főkonzulátus ügyében beszélt Bajnai Gordon miniszterelnökkel és Orbán Viktorral is. Előbbi azt mondta, utánané a kérdésnek, határozott választ nem adott. - Orbán Viktor azt mondta, hogy ha ők nyerik meg a választásokat, egészen biztos, hogy vissza fogják állítani a sydney-i főkonzulátust - mondta a köztársasági elnök. Mátrai Zsuzsanna külügyi szóvivő szerint nincs változás a külképviseletek bezárásában, amelyről Balázs Péter külügyminiszter döntött júniusban.

A Fidesz dolgozik a külpolitikai stratégiáján. Ennek része az is, hogy felmérjük az egész képviselői rendszert, kijelöljük a súlypontokat, és természetesen felülvizsgáljuk a bezárások és kinyitások témáját is - mondta lapunk megkeresésére Martonyi János. Az Orbán-kormány külügyminisztere hozzátette: először a tartalmi kérdésekkel kívánnak foglalkozni, és ezt követően kell kialakítani az álláspontot a szervezeti kérdésekben. Konkrétan a sydney-i



főkonzulátus esetleges újrainvitását nem kívánta kommentálni. Elmondta: a sajtóból értesült arról, hogy Sólyom Lászlónak Orbán Viktor jelezte, hogy több főkonzulátust újra fog nyitni, ha a Fidesz nyeri a választásokat.

www.nol.hu

Katonai tiszteletadással fogadták Sólyom Lászlót Canberrában 2009. szeptember 30.

Melbourne vendége Sólyom László, aki szerdán néhány órás canberrai tartózkodás után érkezett ausztráliai látogatásának utolsó állomására. A köztársasági elnököt Canberrában államfőnek kijáró katonai tiszteletadással fogadta az ausztrál főváros katonai repülőterén Quentin Bryce főkormányzó asszony és Kevin Rudd miniszterelnök.

Sólyom László és Jon Stanhope, a fővárost magában foglaló szövetségi terület főminisztere virágzó kőris ültetett abba a nemzetközi arborétumba, amelyet a 2003-as bozótűzben elpusztult erdő helyére telepítenek a canberrai parlament épületének a közelében. A főkormányzó díszében látta vendégül a magyar államfőt, aki felkereste a káros anyagok kibocsátásának és megkötésének a problémakörével foglalkozó GCCS intézetet (Global Carbon Capture and Storage Institute), amelyet néhány hónapja hoztak létre a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére kibontakoztatandó nemzetközi együttműködés támogatása érdekében.

Sólyom László látogatást tett a canberrai hadtörténeti múzeumban, ahol a háborús emlékműnél megkoszorúzta az ismeretlen katona sírját. A köztársasági elnök a kíséretében levő magyar újságírókat arról tájékoztatta, hogy a főkormányzó a kétoldalú kapcsolatok kérdéskörének áttekintésekor kiemelt figyelmet fordított az energetikai együttműködésre. „Ennek kapcsán az egész magyar energetikai helyzetet feltérképeztük, kezdve az orosz gáztól való függőségtől egészen az alternatív energiák használatáig. Ebben különösképp szeretnének élen járni” – emelte ki. Kifejtette, hogy a találkozóan a két ország közötti diákcsereprogramról is szó volt, amelyet

mindketten támogatnak. Sólyom szerint Canberrában van a világ egyik legjobb egyeteme, és sokkal több diáknak és kutatóknak kellene egymás országában tanulnia és dolgoznia.

A magyar elnök péntekig tartózkodik Melbourneben, ahol tárgyal majd Kevin Ruddal, az Ausztrál Államszövetség, valamint John Brumbyval, Victoria állam miniszterelnökével. Sólyom László kétszer is találkozik a helyi magyarság képviselőivel, tárgyal a Victoria állami ellenzék egyik vezetőjével, hajókiránduláson vesz részt, és felkeres egy vadsparkot, majd pénteken hazautazik.

www.mno.hu

Szétbontják Orbán és Sólyom kedvenc konzulátusát 2009. október 01.

Hamarosan teljesen kipucolják azokat az irodákat, ahol a sydney-i főkonzulátus működött, amelyet Sólyom László és Orbán Viktor is meg akar menteni.

A köztársasági elnök nyilatkozatai felháborították a szocialistákat, az ausztráliai magyarok azonban eközben amiatt aggódnak, hogyan kapják majd meg a nyugdíjukat, és hogy mi lesz a kedvenc magyar klubjaikkal.

Az itteni magyaroknak nagyon jó érzés volt, hogy van kihez fordulni. Még akkor is, ha nem mindig fordultak hozzájuk” – mondja a szerdán bezáró sydney-i magyar főkonzulátusról Halász Imre, egy 21 éve Ausztráliában élő magyar. „Valahol egyfajta biztonságérzetet adott, hogy itt vannak. Nagyon hiányozni fog” – teszi hozzá.

Halász Imre 65 éves, már jó pár éve eladta éttermét, amelyben szakácsként, majd tulajdonosként is körülvette az ausztráliai magyarok közössége. A főkonzulátussal csak a régi időkben volt dolga sűrűn, mostanában feljűk sem nézett. Mégis állítja: a külképviselet bezárása az ausztráliai magyarok „közös ügye”, amelyet mindenki rossz szemmel néz.

Balázs Péter külügyminiszter június 16-án jelentette be, hogy a magyar külképviseletek rendszerének racionalizálása miatt bezárnak négy nagykövetséget és nyolc főkonzulátust, köztük a legnagyobb ausztrál város, Sydney külképviseletét is. A bezárások ellen szinte azonnal tiltakozni kezdtek az érintett városok magyar szervezetei: Sydney-ben még aláírást is gyűjtöttek, de megemelték a hangjukat Chicagóban és Torontóban is.

„Tudjuk, hogy nehéz otthon, és nem olcsó a konzulátus fenntartása, de nem hisszük el, hogy ezt nem bírja ki az állam” – mondja Halász Imre. Szerinte a kinti magyarok még abban is benne lettek volna, hogy anyagilag hozzájárulnak a képviselet fenntartásához, erre azonban már biztos nem kerül sor: szeptember 30-án, a felszámolásra kijelölt külképviseletek közül utolsóként a sydney-i főkonzulátus is bezárta kapuit.

Mindent „lebontanak”

A főkonzulátus ügyében a sydney-i magyarok már írtak levelet Balázs Péter külügyminiszternek, Sólyom László köztársasági elnöknek és Szili Katalin volt házelnöknek is: a téma azonban csak a héten kapott igazán nagy sajtóvisszhangot, amikor Sólyom Orbán Viktor Fidesz-elnök ígéretével biztatta a helyi magyarokat. Sólyom azt mondta, hogy Orbán megígérte neki: újrainvitja a konzulátust, ha a Fidesz kormányra kerül (erről és a nyilatkozat utáni felháborodásról korábbi cikkeinkben, itt olvashat). Az államfő később jelezte, hogy ő maga is az újrainvitás partján van.

Egy esetleges újakezdéssel azonban megmenteni már nem lehet a 42 éve működő főkonzulátust, azt ugyanis a bezárás után teljesen felszámolják. A képviseletnek helyet adó, bérelt irodát vissza kell szolgáltatni, ezért a helyiségeket gyakorlatilag „lebontják” – mondta az [origo]-nak az utolsó napon, helyi idő szerint szerda délután a leköszönő sydney-i főkonzul, Nagy Bálint. „Most mindent fel kell itt számolni, eltüntetni a belső falakat, kiselejtezni a bútorokat és felszámolni a bérelt számítógépparkot. Ennek egynegyedét Canberrában, a megerősített nagykövetségen tudják majd hasznosítani, a többit viszont el kell majd kótyavetyélni” – mondta.

Miután a sydney-i főkonzulátus bezár, feladatait az ausztrál fővárosban, Canberrában található nagykövetség veszi át. Nagy Bálint szerint „ha megszervezik”, lehet, hogy a canberrai konzul hetente fogadónapot tart majd Sydneyben, egy másik EU-tagállam képviseletén kialakított ideiglenes irodában, és így „a szigorúan vett konzuli ellátás megmarad”. Útlevel-ügyintézésért, vízumért, egyéb dokumentumokért azonban a 300 kilométerre lévő fővárosba kell utazni.

Nem lesz ugyanaz

Az iratkezelési munkákat tulajdonképpen el lehet végezni Canberrából is, de a konzuli tevékenységet, a kulturális szervezőerőt és a

magyar közösség életében betöltött katalizátori szerepet nem lehet ellátni a korábbi színvonalon – mondta az [origo]-nak egy a diplomácia világát jól ismerő helyi forrás. A nagykövetségnek alapvetően az országok közötti diplomáciával kell foglalkoznia, a helyi közösségek, kinti magyarok és turisták istápolása pedig a konzulátus feladata: ez azonban Canberrából az ausztráliai magyarság eloszlása miatt nehézkes lehet.

A 2006-os népszámlálás során Ausztráliában 68 700 ember vallotta magát magyarnak, de a harmadik generációs leszármazottakkal és a határon túli területekről, Erdélyből, a Vajdaságból vagy a Felvidékről származó magyarokkal 150 ezer körül lehet a számuk. A hivatalos 68 700 ember közel fele, 28 600 magyar él Sydneyben, 23 500 pedig Melbourne-ben, a fővárosban, Canberrában a magyarok száma viszont elhanyagolható.

Épp ezért volt a sydney-i főkonzulátus feladata a magyarok közösségi életének élénkítése, de emellett a magyar-ausztrál gazdasági kapcsolatok serkentésével is foglalkoztak. A New South Wales-i Magyar Szövetség szerint Sydney Ázsia regionális gazdasági központja, Ausztrália gazdasági fővárosa, ahol a legtöbb főkonzulátus üzleti promóciós tevékenységet is folytat. „A távoli és steril kormányzati fővárosból, Canberrából, nem lehet folyamatos kapcsolatot tartani az üzleti partnerekkel, mint itt” – írták korábbi tiltakozó petíciójukban.

Sydney-ben a legnagyobb európai gazdasági érdekeltséggel bíró nagyvállalatok létrehozta egy üzleti tanácsot, az European-Australian Business Councilt, amelynek Nagy Pál főkonzul is tagja volt. Ennek azonban vége lesz, miután a főkonzul várhatóan hazautazik, hogy új helyen, új megbízatást kapjon a Külügyminisztériumtól.

Nem unatkoztak a konzulátuson

A sydney-i főkonzulátus az elmúlt egy évben, mintegy 2500 ügyet intézett, amivel Nagy Bálint szerint a forgalmasabb konzulátusok közé tartozott. Az [origo] összehasonlításképp kikérte a Külügyminisztériumtól a többi bezárt konzulátus és néhány kisebb, megmaradó konzulátus, Jekatyerinburg, Nairobi és Almati forgalmi adatait is, ezeket a minisztérium későbbre ígérte. A távozó főkonzul szerint mindenesetre biztos, hogy ők nem unatkoztak Sydney-ben.

Vízumkérelmet a főkonzulátus keveset, csak havi körülbelül 10-et intézett, mivel Magyarországra az ausztrál állampolgároknak nem kell vízum. Útlevelet már többet, évi 300-500-at igényeltek náluk: főleg olyan magyar ösökkkel rendelkező fiatalok, akik a dokumentummal az EU több országában is munkát vállalhatnak – mondta Nagy. A főkonzulátus gondoskodott továbbá évi 1000 Ausztráliába érkező diákról, mintegy 5000 turistáról, és 100-150 magyar bevándorlóról is.

A magyar közösség, Nagy Bálint szerint

Sydney-ben nagyon nagy és szervezett, ezért nincs mindenhol szükség a konzulátus kezdeményezésére, de a részvételükre, a katalizátor-szerepükre mindenhol számítottak. Sydneyben a főkonzul szerint 4 magyar klubház és több mint 80 kis szervezet működik, köztük népi táncosok, színjátszók, nyugdíjasklubok, katolikus csoportok, független szabadságharcosok, cserkészek és a többiek. Nem telt el úgy hét, hogy a helyi magyar lap, a Magyar Élet ne számolt volna be valamilyen eseményről, amelyben a konzulátus részt vett, ha nem is szervezőként, de védnökként, vagy legalábbis meghívottként – mondta az [origo]-nak Halász Imre.

Elszakadó szálak és elérhetetlen nyugdíjak

Halász szerint ezek a rendezvények nagyon fognak hiányozni, ha a konzulátus nélkül lassan elsikkadnak, hiszen a harmadik generációs magyaroknak, a kivándorlók unokáinak ezek jelentik az utolsó kapcsolatot Magyarországgal. Az idősödő férfi még évente hazalátogat Magyarországra, idősebbik fia azonban már csak 3-4 évente megy, fiatalabbik fia pedig utoljára 1995-ben volt otthon. Az unokák már magyarul sem nagyon beszélnek a nagyszülőkkel: megérteni még megértik a magyar szót, de válaszolni nem szívesen válaszolnak rá.

"Lehet, hogy csak addig járnak a gyerekek a magyar programokra, amíg a szülők viszik őket, de az biztos, hogy jól érzik magukat ott, és csak így lehet őket megfogni" – mondta a férfi. „Nekünk már mindegy, de nekik nagy veszteség lesz, ha végleg elveszítik a kötődésüket Magyarországhoz” – mondta.

Az idősebbek közben nem a magyar kötődésüket, hanem a magyar nyugdíjukat veszítik el a konzulátus bezárása miatt: a magyar államtól kapott havi, mintegy 100 dolláros nyugdíjhoz ugyanis félévente jelentkezni kell a külképviseleten – mondta a leköszönő főkonzul. Mivel Canberra 300 kilométerre van, csak a benzinköltség mintegy 150 dollár – tette hozzá. Halász Imre szerint az időseknek az ilyen ügyintézéshez „képtelenség elmenni Canberrába”.

www.nyugatijelen.com

Befejezte ausztráliai látogatását Sólyom László 2009. október 02.

Befejezte ausztráliai látogatását pénteken Sólyom László köztársasági elnök, aki új-zélandi vizitjével együtt több mint 40 000 kilométeres útról tér vissza szombaton Magyarországra. Az elnök és kísérete pénteken Healesville-ben egy vadasparkot tekintett meg, ahol a veszélyeztetett ausztráliai állatfajokról kapott tájékoztatást. Sólyom László Melbourne-ben David de Krestert tartományi kormányzóval találkozott, aki díszében látta vendégül a köztársasági elnököt. Az államfő szeptember 22-én indult Új-Zélandra és Ausztráliába.

Útján ellátogatott Aucklandbe, Rotoruába,

Wellingtonba, majd Sydneybe, Katoombába, Canberrába és Melbourne-be, ahol főkormányzókkal, kormányzókkal, szövetségi miniszterelnökökkel és tagállamok kormányfőivel, valamint a 2000 főre becsült új-zélandi és a közel 70 000-es ausztráliai magyarság képviselőivel találkozott. Az elnök előadást tartott Aucklandben és Sydneyben a környezetvédelem globális feladatairól, majd olyan cégeket és intézményeket keresett fel, amelyek környezetvédelmi feladatok megoldásával foglalkoznak. A köztársasági elnök pénteken Melbourne-ből a Lufthansa légitársaság menetrend szerinti járatán Bangkokon és Frankfurtban keresztül utazott haza.

www.hir3.hu

Gyöngyös Imre:

KÖSZÖNTŐ LEONINUSOK

Széles a híd, melyet őrzünk,
mely ma eléri kis őrünk
messzi, maroknyi raját:
rajt magas Úr halad át!
Nem jogaros, koronás jele
ő a magyar televénynek:
emberi létre szabott,
szív-igaz Álmos-utód!
Hogy legyen ő, aki kösse
a szép magyar álmokat össze:
szíve segítse meg és
isteni Gondviselés!

GREETING OUR TRUE ÁLMOS-SUCCESSOR

- Imre Gyöngyös

Wide is the bridge we're protecting,
reaching distant shores connecting
this faraway small stronghold:
greeting our Chief strong and bold.
Wearing no crown, nor sceptre,
still a true Álmos-successor:
a kind-hearted flesh and blood man,
crossing divides to greet our clan,
So that he bring realization
of the fine dreams of a nation:
may his heart lead and guide him,
and with it be divine whim!

“ELNÖKI PROGRAMOMNAK RÉSZE AZ, HOGY ÖSSZETARTSAM A MAGYARSÁGOT.”

Amikor a Magyar Köztársaság elnöke magyar honfitársakat akar meglátogatni, akkor hosszú utazásra kell elszánja magát. Sólyom László köztársasági elnök komolyan veszi az alkotmány azon rendelkezését, amely egyébként egy kurta mondatban elintézi a nemzet egyharmadát: A magyar Alkotmány 6.§ 3-ik bekezdése kimondja, hogy: „A Magyar Köztársaság felelősséget érez a határain kívül élő magyarok sorsáért, és előmozdítja a Magyarországgal való kapcsolatuk ápolását.” Ez így nagyon kevésre kötelez, és mert csak az érzésre alapoz, olyan is az, mint a nemzet iránti érzelem azokban, akik a Magyar Köztársaság nevű intézmény igazgatói. A jelenlegi magyar alkotmány minden hatalmat a kormány kezébe ad, a köztársasági elnöknek, csak annyi marad, amit egyénisége és hivatali méltóságával, tekintélyével el tud érní. Sólyom László köztársasági elnök hivatalos idejének ötödfél évében olyan kormány uralkodott, amelynek felelősségérzete a határain kívül élő magyarok sorsáért több mint elégtelen. A köztársasági elnök igyekszik ezt ellensúlyozni, még annak árán is, hogy a szomszéd államok – a magyar kormány közömbösségén felbátorodva – pimaszkodnak vele.

Sólyom László többször úgy nyilatkozott, elnöki tevékenysége egyik sarkalatos pontjának tartja a nemzeti összetartozás erősítését, s ennek egyik feltevétele a határon túli magyarok helyzetének megismerése. Ennek jegyében, és az ő kezdeményezésére indult 2006. május 4-én a Határon túli magyarság a XXI. században című konferenciasorozat, melynek alapvető célja, hogy felhívják a figyelmet arra, mennyire fontosak a határon túli magyarok helyzetére vonatkozó, a megbízható ismeretek. Azzal indokolta, hogy az elnöki protokoll részének és alkotmányos felelősségnek nevezte a határon túli magyarsággal való törődést.

„Mután a Magyar Állandó Értekezlet szünetel, ez egy olyan testület, mely párját ritkítja, hiszen a határon túli magyarság és Magyarország találkozását most mi képviseljük” – mondta az államfő a Határon túli magyarság a XXI. században című konferenciasorozat második találkozásán, amelyen hazai és szomszédos országokban élő magyar tudósok, közéleti és civil szférában elismert személyiségek vettek részt. Hozzátette: „civil kezdeményezésről van szó, tehát a politikai pártokat ebből kizárták”.

Ennek és számos hasonló megnyilatkozásnak ismeretében fogadtuk örömmel a hírt, hogy Sólyom László elnök Ausztrália hivatalos vendégeként lesz érkezendő ez év szeptemberében. Ezt követően jött

a Sydney-i Főkonzulátus megszüntetésének a híre, ami ha megvalósul, súlyos egyéb kártétele mellett veszélyeztette az elnöki látogatás magyarokkal való találkozásra kiterjesztését. Megakadályozására indította el a NSW-i Magyar Szövetség a tiltakozások sorát, aminek eredménye (egyelőre) a bezárás két hónapos elhalasztása lett.

Az államfő és kísérete Új-Zélandon tett négynapos látogatás után, Sydneyben töltött négy napot, majd Canberra hivatalos fogadása után a Melbourne-i magyarokat is meglátogatta saját létesítményeikben.

Az Auckland-i kormányzói palota kertjében állami fogadtatással és hagyományos maori ceremóniával köszöntötték Sólyom Lászlót. (A maorik Új-Zéland Polinéziából származó őslakói.) A kormányzói palota kertjében tartott ünnepségen három félméztelen maori harcos (toa) fafegyvereket rázva, hangos kiáltásokkal közelített az elnök felé, egyfajta kihívást (wero vagy taki) intézve az érkezőhöz. A heves taglejtésekkel előadott ceremóniának az volt az eredeti célja, hogy megállapítsák: a látogató békével vagy ellenséges szándékkal érkezett-e. A három harcos közül a vezér rakau taput (rövid dárdát) szúrta a földbe az érkező elé, amelyet a vendégnek ki kell húznia. Miután az érkező felvette a dárdát, a harcos whakawaha (tértisztító) mozdulatot végez, majd a jobb combjára csapva jelzi, hogy a látogató beléphet a területére. Sólyom Lászlót a maorik képviselői aztán hagyományos köszöntésükkel, a kezek és az orrok összeérintésével üdvözölték.

Szentirmay Klára tb. konzul szíves közlése alapján:

— Összegezve négynapos látogatását Új-Zélandon, Sólyom László köztársasági elnök kiemelte, hogy a hivatalos megbeszélések folyamán mindenütt egyöntetűen örültek annak, hogy egy uniós tagország államfője látogatott Új-Zélandra. A Judge Anand Satyanand fő kormányzóval és az ügyvezetői kormányfői feladatokat ellátó Bill English miniszterelnök-helyettessel, valamint Phil Goffal, az ellenzék vezetőjével is sok szó esett arról, hogyan működhetne együtt az Európai Unió és Új-Zéland. Az elnök úr Európa és Új-Zéland azonosságaira hívta fel a figyelmet, kiemelve, hogy mindkét térségben ugyanolyan az atmoszféra, hasonló a kultúra, és azonosak az értékek is. Meglepte az elnök urat, hogy akármerre járt, magyarokkal találkozott, nem csak az Ő tiszteletére szervezett két alkalmon, amikor több mint száz emberrel, vagy ötven emberrel találkozott, hanem a Rotoruában lévő nemzeti parktól kezdve a Pető Intézetnek a módszerét alkalma-

zó gyógyintézetig mindenhol voltak magyarok. Annak is nagyon örült, hogy sok gyereket látott, akiknek szülei gondot viselnek arra, hogy tudjanak magyarul, és hogy úgy is érezzenek. Annak a meggyőződésének adott hangot: valaki nem attól magyar, hogy magyar állampolgár, hanem magyar magyarnak érzi magát, tud magyarul, de ha nem, akkor is magyarul érez és gondolkodik. Kiemelte, hogy a magyarok akkor maradnak fenn, és akkor maradnak meg magyarnak, ha közösségekben vannak, és arra kérte az új-zélandi magyarokat, hogy ne veszítsék el, hanem tartsák meg egymást. Ami pedig a saját hagyományaink továbbadását, például néptáncot, népzeneit vagy éppen a magyar nyelvet illeti, hozzáférhetővé tegyenek angol–magyar, vagy csupán angol nyelvű ismertető anyagokat különböző korosztályok számára.

Sólyom László szeptember 27-én még ellátogatott Wellingtonba, városnézés után a Magyar Millennium Parkba, ahol koszorút helyezett el. Felkereste az új-zélandi parlament épületét is, ahol ebédet adtak tiszteletére. Kíséretével ezután Sydneybe repült, ahol este mintegy 150 magyar állófogadáson üdvözölte őt a Canberra-i Magyar Nagykövetség meghívására a NSW-i Parlament fogadótermében.

„A magyar államfő közjogi szerepe és történelmi sajátosságunk okán annak a nemzeti egységnek a megtestesítője, amely három, eltérő létszámú, de emberi értékeit tekintve egyenrangú közösséget ölel fel: a hazai, a kárpát-medencei és a történelmi határokon túlra vetődött magyarságot.” Nagy Bálint főkonzul mondta ezt az állófogadás megnyitóján.

Csaba Gábor nagykövet köszöntőjében kiemelte, hogy az elnöki látogatás „elsődleges célja az itt élő magyarsággal való találkozás, helyzetének, törekvéseinek megismerése. Az ausztráliai látogatás egyúttal fontos üzenetet hordoz abban a tekintetben is, hogy a közel húszezer kilométeres távolság nem képezhet áthatolhatatlan akadályt Magyarország és Ausztrália között. Vannak közös dolgaink a világban, itt célunk, hogy a két ország közelebb kerüljön egymáshoz, szorosabb, intenzívebb, tartósabb kapcsolatok alakuljanak ki köztünk. Az alap-okok szilárdak, hiszen értékeink és ideáink közösek, érdekeink sok esetben találkoznak, és a világ dolgairól is jórészt hasonlóan gondolkodunk. Intenzív program vár elnök úrra Ausztráliában is, ahol találkozik a főkormányzóval, kormányzókkal valamint a miniszterelnökkel is.”

Sólyom László államelnök beszéde elején így szólt: „Az ausztráliai útnak van egy állami része, egy hiva-



talos része, de legalább annyira fontos, annyira motiválta ezt az utat, hogy a nagy, itteni magyar közösséggel találkozhatok. Elnöki programomnak része az, hogy összetartsam a magyarságot. Ezért van az, hogy minden nemzeti ünnepet a Kárpát-medence egy másik országában, az ottani magyarokkal ünnepelem meg. Büszke vagyok arra, hogy amint elnök lettem, az első március 15-i beszédemben Kolozsvárról szoltam az egész magyar nemzet-hez. De nem korlátozódik ez a tevékenységem arra, hogy a népszavazás utáni sebeket begyógyítsam a Kárpát-medencei magyarok között, hanem mindenhol, ahova elmegyek, tanácskozom a magyarokkal. És mindenhol nagy-nagy örömmel tapasztalom azt, hogy milyen élő és erős közösségek vannak, még ilyen messze is. Új-Zélandban nagy öröm volt számomra, hogy a régebbi emigráció az 56-osok után igen sok fiatal van, gyerekek vannak, és tartják a magyarságot, tartják a nyelvet. Itt ahol egy tulajdonképpen százezres magyar közösség él, rendkívül jól integrálva, sikeresen, itt egyáltalán nem látom veszélyben a magyarságnak a jövőjét és, ez az első hely, ahol nem kell angolul megismételni a házastársaknak és a gyerekeknek, akik már nem tudnak magyarul. Itt látom, hogy van cserkészlet, itt szinte minden olyan eszköz megvan, és minden olyan akarás megvan Önökben, hogy nemzedéken keresztül magyarok maradjanak. Hiszen rendkívül fontos, hogy egyetlen lelket se veszítsünk el. Mindenhol az is program, hogy megtudjam, hogy hogyan lehet erősíteni a kapcsolatot a Magyarország és a más országokban élő magyarságot.

Van még egy fontos dolog, kettő is van, amit szeretnék elmondani. Az egyik az, hogy nagyon erős az ausztráliai magyar közösség. Én Önöket szeretném kérni, hogy az itteni lehetőségeiket mozgósítsák arra, hogy a két ország közötti kapcsolatok, gazdasági kapcsolatok erősödjének, amennyiben erre van lehetőségük. A másik hogy mielőtt elutaztam volna, megkaptam a NSW-i szervezetnek a levelét, és az ausztráliai tiszteletbeli konzulok levelét, amiben azt panaszolják, hogy be akarják zárni a Sydney-i Főkonzulátust. Kérésüknek megfelelően beszéltem miniszterelnök úrral, aki megígérte, hogy utánanéző a dolognak. Nem tett határozott ígéretet rá. Elment New York-ba, én meg eljöttem ide. Nem tudom, hogy mi lesz vele. De beszéltem Orbán Viktorral is, aki azt mondta, hogy ha ők nyerik meg

a választásokat, egészen biztos, vissza fogják állítani a sydneyi főkonzulátust. Hiszen minden olyan helyen, ahol jelentős számú magyarság él, nekünk kötelességünk fenntartani az állami képviseletet, amely kapcsolatot jelent, szervezeti központot jelent, és amit egyszerűen nem adhatunk föl. Ez vonatkozik Torontóra, vonatkozik Sydneyre és még néhány olyan helyre, ahol nekünk jelen kell lenni, ahogy most én itt jelen vagyok addig is. Tudom, hogy már hozzák a kulcsot, hogy becsukják a főkonzulátust. Nagyon kár, felesleges pénzkidobás, kénytelen vagyok ezt mondani. Lehet, hogy ha mindketten hazaérünk, miniszterelnök úr és én is, akkor történik változás. De ha nem, akkor ne keseredjenek el a csukott ajtót látva, mert az ki fog újra nyílni” – tette hozzá.

A köztársasági elnök szeptember 29-én Sydneyben, a Royal Motor Jacht Clubban, a NSW-i Magyar Szövetség által rendezett vacsorán vett részt kísérőivel. De még a vacsora előtt szállodai lakosztályán fogadta a magyar közösségi rádióadók vezetőit, Kiss Katát és Ilosvay Gusztávot, és a Magyar Élet főszerkesztőjét Csapó Endrét. A kérdések között itt is a külföldi magyarság és a magyar állam intézményes kapcsolata merült föl, mint közérdeklődésre számot tartó kérdés. A külön erre a célra létrehozandó, a külföldi magyarság egészére kiterjedő intézmény elgondolásával kapcsolatban az államfő úgy fogalmazott, hogy ez meghaladná a megengedett lehetőséget. Ő, mint a magyar állam feje, nagyon élesen megkülönbözteti a politikai nemzetet, akik a magyar állampolgárok, és a kulturális nemzetet, ami minden magyart jelent, aki magát magyarnak érzi. „Annak én formálisan nem vagyok a feje, viszont felelősséget viselek formálisan, az alkotmány szerint is értük. És ezt tudom arra kihasználni, hogy azt mondhassam, hogy itt vagyok, nem vagyok vezetője ezeknek a közösségeknek, viszont otthon a szószólójuk vagyok, az egész biztos. Tehát én meg tudok szólni az érdekekben. Megszóltam most a főkonzulátus bezárása miatt is, és hát ez otthon meglehetősen politikai hullámokat vert, mint látom a sajtójelentésekből”.

A vacsorán részt vettek a Sydney-i magyar egyesületi, közösségi és egyházközségi élet vezetőségi tagjai, jeles magyar személyiségek, az üzleti élet magyarországi kapcsolataiban foglalkozó üzletemberek. Kardos Béla adott személyre szólóan is tájékoztatást a megjelent személyekről, továbbá a NSW-ben folytatott magyar egyesületi, közösségi élet intézményeiről.

A vacsora alkalmával a köztársasági elnök ismét szólt a főkonzulátus esetéről: „Otthon elhatároztam, hogy fel fogok szólni a sydneyi főkonzulátus fenntartása mellett. Most éreztem át az első találkozás után, és ott rögtön mondtam is, hogy ez sokkal több annál, mint – ahogyan az ausztráliai magyarság egyik vezetője is fogalmazott – könyvelői kérdés. Sokkal nagyobb súlya van, és elsősorban a jövőt

tekintve óriási a súlya. Úgy hogy örülök, hogy ezt mondtam, és ugyan az otthoni sajtóvisszhangot és politikai visszhangot látva nem kommentálom, annyit teszek hozzá, hogy nagyon jól tudom, hogy melyek egy elnöknek az alkotmányos lehetőségei, és egészen nyugodt vagyok abban, hogy – szemben az otthoni véleményekkel – én az elnöki szerepkörben maradtam. Sőt, azt látom ezzel az itteni állásfoglalással is. Másrészt pedig óriási félreértés, félremagyarázás ezt a nyilatkozatot pártpolitikai szimpátia kifejezésének nyilvánítani. Ez éppen hogy nem az, hanem e fölött álló nyilatkozat volt. Szeretném a reményemet még egyszer kifejezni, hogy a főkonzulátus újra meg fog nyílni, és megígérni, hogy ezért otthon mindent meg fogok tenni.”

(Itt közbevetve megjegyezzük, hogy Sólyom Lászlót durva támadás érte az MSZP elnök asszonya részéről, aki azzal vádolta, hogy állást foglalt a jövő évi választások esélyei kérdésében, azáltal, hogy utalt Orbán azon ígéretére, hogy ha kormányra kerül, visszaállítja a sydney-i főkonzulátust.)

Sólyom László azzal a kijelentéssel élt, hogy a köztársasági elnök legfontosabb missziója, hogy a magyarok közösségét – amennyire lehet – tartsa össze. „El kell mondanom, hogy eddigi tevékenységemnek nagy része a Magyarországgal szomszédos országokban élő magyarokra korlátozódott. Egyszerűen azért, mert úgy éreztem, hogy be kell gyógyítanom azokat a sebeket, amelyeket a 2004-es népszavazás okozott, és muszáj volt megmutatnom, hogy jelen vagyok a legkisebb faluban is”.

Hangsúlyozta, hogy amikor távolabbra utazik, akkor szinte szíven üti, hogy mennyire élő, és fontos és erős az a magyarság, amelyik kívül van Európán. Mint mondta, Kanadában tapasztalta ezt először és most itt (Sydneyben) másodszer. Felkérte az ausztráliai üzleti életbe „beágyazódott” Új-délwales-i magyarokat, hogy terjesszék Magyarországra „jó hírnevét”. Úgy magyarázta, hogy ez tényleg fontos, mert hiszen ők azok, akik ezt tovább tudják adni, és nyilván a nagykövetség mindig minden adatot megad, hogy milyen nagyszerű dolgok történnek a gazdaságban. „Ezt nekem meg kell erősítenem. Nem hivatalból, hanem tényleg úgy, hogy én úgy érzem, hogy ezt a krízist Magyarország úgy ahogy átvészelte, és azt ki kell számítani, hogy jövőre még milyen utóhullámok lesznek munkanélküliségben, ebben-abban” – emelte ki.

Összegzésül megállapíthatjuk, hogy a magyar államelnök intézményi magasságában nemcsak híve, de elkötelezettje is a magyar nemzetegyesítés nemes gondolatának.

Sólyom László és kísérete Sydney-ből Canberrába, majd Melbourne-be utazott. ■

Megjelent a Magyar Élet 2009. október 8-i számában
CSAPÓ ENDRE

CSABA GÁBOR NAGYKÖVET AZ AUSZTRÁL-ÚJ-ZÉLANDI KÜLDETÉSÉNEK FÉLÚTJÁN



The interview below took place in August 2009 during Ambassador Gábor Csaba's visit to Wellington, which he made in preparation for President László Sólyom's state visit to New Zealand and Australia. The Ambassador tells of his idyllic childhood, his parents' encouragement to study languages from an early age and his decision to choose a career in diplomacy – this in spite of the fact that both his parents and his only sibling work in medicine. He fondly thinks back on how good it was to be Hungarian at the time when he was fulfilling a practical experience component of his training in Germany just as the Berlin Wall came down. He considers himself lucky to have chosen such a career at a time when making a success of diplomacy had become free from previously inevitable compromises. The seven years he spent in the US with an abundance of positive examples around him had a major influence on his attitude and the attributes he values.

Gábor Csaba arrived in Canberra two years ago and at 41 he remains the youngest ambassador. He sees his job primarily as building relationships between Hungary and the countries he represents. The focus is entirely on people and Hungarianness – as such, he says, there is no place for politics. When quizzed about the hardest part of the job he was quick to point to the frustrations in finding the right person in Hungary for particular enquiries, and at a personal level the inordinate distance separating home and loved ones from him and his family in Australia. At the same time the beauty and friendliness of the people make this a wonderful place to be posted. If he could though, he would push Australia and New Zealand closer to Hungary.

With regard to the future there are plans to launch a photograph competition next year that will provide plenty of opportunities for

people in New Zealand to connect with Hungary.

SzK: *Mesélje el, hol született, hogyan, milyen körülmények között nevelkedett?*

CsG: 1968. február 23-án születtem a Békés megyében található, gyakran Kelet-Magyarország Sopronjaként emlegetett Gyulán, majd 5 éves koromban átköltöztünk Gyoma nagyközségbe, amely később, Endrőddel egyesülve, Gyomaendrőd néven város lett. Nagyon szép, szinte idillikus gyerekkor volt az enyém a Körösök vidékén, sok szép élménnyel, néha utazásokkal. Ott jártam iskolába, és egészen a gimnázium végéig nagyon nagy szerencsémre kiváló tanárokkal, osztálytársakkal áldott meg a sors. A szüleim kiskoromtól kezdve nyelvvórákra járatlak, előbb németet, aztán angolt tanultam magánórákon, az iskolában meg kötelező volt az orosz. A matematika volt a kedvenc tantárgyam (ebből és németből országos tanulmányi versenyek döntőse is voltam a gimnáziumi évek alatt), és a történelem is nagyon érdekelt. A szüleimmel közös nyári turistautakat szintén élveztem, és amikor pályaválasztás elé kerültem, végül minden egybevetve úgy éreztem, hogy a diplomácia lesz az én világom. Így aztán a Közgazdaságtudományi Egyetemre jelentkeztem, ahova 1986-ban fel is vettek. Az egyetemen a Nemzetközi Kapcsolatok szakra kerültem. A budapesti tanulmányokat befejezve – mielőtt elkezdtem volna diplomáciai pályafutásomat – egy amerikai ösztöndíjjal 1992-94 között még két évre, egy második „master's degree” megszerzése érdekében eljutottam a washingtoni Georgetown Egyetemre.

SzK: *És a családjáról, mármint szüleinről, testvéreiről?*

CsG: A szüleim mindketten orvosok, édesapám szülész, édesanyám pedig szemész. Egy testvérem van, a nálam négy évvel fiatalabb Ákos, aki szintén szülész lett. Tehát pályaválasztásommal kilógok a családból, amelyben a közvetlen rokonokon kívül is sokan dolgoztak az egészségügyben.

SzK: *A rendszerváltást sugalló évek alatt nőtt fel - hogyan befolyásolta a serdülőkorát az akkori politika?*

CsG: Felnőtté válásom éveit, azaz a nyolcvanas évek, szerencsére már egy nyitottabb Magyarországot hoztak el, még ha a rendszer lényegi elemeit tekintve nem is változott meg. Akkorra azonban már világosabb képünk volt arról, milyen világ, milyen alternatíva található nyugati határainkon túl. Nyilvánvaló, hogy a szabadság iránti vágyból fakadóan és az anyagi jólétet kívánva is a fiatalok nagy része azt a világot akarta. Nagyon sok honfitársamhoz hasonlóan azonban még néhány évvel a rendszerváltozás előtt sem nagyon reménykedtem abban, hogy a rezsimet gyorsan le lehet bontani. A nyolcvanas évek mindenesetre már egy olyan időszak volt, amikor sokkal szabadabban tudtunk gondolkodni (ha beszélni még nem is), és a nyugati hatások sokkal

“... ha valóban több tartalmat akarunk adni ... a magyar-új-zélandi viszonyoknak, azt nagy kitartással és komoly meggyőző erővel kell tennünk...”

nagyobb tömegben értek el bennünket. A rendszerváltozás legelejét egyébként egy szakmai gyakorlatnak köszönhetően érdekes módon nagyobb részt Németországban töltöttem. Fontos élmény volt az, hiszen akkor egyesült újra Németország. Én éppen azokban a napokban érkeztem ki Mainzba, amikor a keletnémet turisták Magyarországon keresztül eltávozhattak, és világosan emlékszem arra, milyen jó érzés volt magyarnak lenni a hálás németek között. És nagy élmény volt köztük megélni az Európa hidegháborús megosztottságát jelképező berlini fal leomlását.

SzK: *És hogyan befolyásolta a rendszerváltás a karrier választását?*

CsG: Nagyon szerencsésnek érzem magam, mert olyan korban lehettem az, ami ma vagyok, magyar diplomata, amikor nem kell léleknyomorító kompromisszumokat kötnie az embernek a lelkiismeretével ezen a pályán. Nagyon hálás vagyok azért, hogy megtörtént a páneurópai piknik, ledőlt a berlini fal, és ma egy olyan Magyarországot képviselhetek a világban, amely egy nagyon komoly kihívásokkal teli átalakulási folyamat után, a NATO-hoz és az EU-hoz csatlakozva újból megtalálhatta helyét a nap



Csaba Gábor Hon S. Anand Satyanan
főkormányzóval

alatt, a béke- és szabadságszerető nemzetek közösségében.

SzK: Sok időt töltött Amerikában – hogyan hatott a szemléletére?

CsG: Nekem ez a legmeghatározóbb felnőttkori élményem. Összesen hét évet töltöttem Washingtonban, ebből kettőt a Georgetown Egyetemen olyan kiváló tanárokkal, mint Madeleine Albright későbbi amerikai külügyminiszter. Sok pozitív mintát láttam Amerikában, amelyek az átalakuló Magyarország számára is értékesek és hasznosak. Nagyon imponált a teljesítmény, az igyekezet megfelelő elismerése, a tehetség érvényesülése és a korrektség.

SzK: Canberrában Ön a legfiatalabb nagykövet. Hogyan éli ezt át?

CsG: Két éve érkeztem harminckilenc évesen, és valóban én vagyok jelenleg a legfiatalabb a canberrai nagykövetek között. Ezt mindenképpen előnyként élem meg, hiszen amikor az ember unikum, abból tökélet lehet kovácsolni. Az a tény, hogy egy fiatal, ráadásul erős angolszász háttérrel rendelkező diplomatát küldenek egy ilyen posztra, jó üzenet a fogadó ország felé is. Ezt kellő erővel, koncepcióval ki lehet használni, ajtókat lehet megnyitni általa, így valamivel könnyebb felhívni a figyelmet Magyarországra.

SzK: A diplomáciai világban sokan „könnyű küldetésnek” tekintik a canberrait. Mi a valóság?

CsG: Ahogy sok más dolog az életben, azt hiszem, ez is hozzáállás dolga. Abban az értelemben mindenképpen könnyű misszió a canberrai, hogy a perzselő napsütést meg a kígyókat, pókokat leszámítva nincsenek nagyobb veszélyek, az ország és a város biztonságos. Szakmai hátteremnek köszönhetően szerencsére nem volt szükségem sok hozzászokási időre. A legnagyobb kihívás abból fakad,

hogy egy kis létszámú nagykövetségnek kell egy földrésnyi méretű országban képviselnie Magyarországot, ráadásul nagykövetségként akkreditálva vagyok a további kétezzer kilométerrel arrébb fekvő Új-Zélandra is (aminek egyébként nyilván nagyon örülök). Ausztrália és Új-Zéland jól működő, gazdag országok, sok fantázia van bennük, ráadásul alapértékeiket tekintve a nemzetek ugyanahhoz a családjához tartoznak, mint Magyarország. A szinte felfoghatatlan földrajzi távolság azonban kegyetlen realitást jelent, szükségképpen korlátozva a kapcsolatokat intenzitását. A világ olyan, hogy az egyes államok figyelmét általában a közelebbi és sürgetőbb problémák kötik le. Más szóval: ha valóban több tartalmat akarunk adni a magyar–ausztrál és a magyar–új-zélandi viszonyoknak, azt nagy kitartással és komoly meggyőző erővel kell tennünk, ami magától értetődően többletmunkát igényel.

Munka tehát van bőven, lehet sokat dolgozni, ezt érdemes a megfelelő stratégiai hangsúlyok helyes meghatározásával tenni, és tudni kell kezelni az időnkénti frusztrációt. Folyamatosan hinni kell abban, hogy itt, Magyarországtól közel húszezer kilométer távolságra is fontos küldetésünk van. Ausztrália és Új-Zéland pedig megérdemli a velük való hozzáértő és elkötelezett foglalkozást. Nem minden pillanat egyformán kellemes, de a feladatot személy szerint nagyon élvezetesnek találom, és nap mint nap sokat tanulok szakmámról, annak különböző fortélyairól is.

SzK: Családostól érkezett Canberrába – meséljen családjáról és arról, hogy milyen egy nagykövet családjának élete.

CsG: Két kislányunk van feleségemmel,

Edittel, a nagyobbik öt-, a kisebbik pedig hároméves. Szép családi életet hagyunk otthon, amikor két éve eljöttünk Magyarországról. Nagy megkönnyebülésünkre a gyerekek minden megrázkódtatás nélkül viselték az életükben bekövetkezett óriási változást. Persze jó dolguk is van, hiszen Canberrában, egy rendkívüli békés, kellemes városban élhetnek, és sok szép élmény éri őket. Közben nagykövetségként viszonylag sokat kell utaznom, amikor otthon vagyok, igyekszem minél több időt együtt tölteni velük.

SzK: Hogyan lehet „politikamentesen” képviselni Magyarországot?

CsG: A nagykövet a köztársasági elnöktől kapja a megbízólevelét, és ennek fontos jelentése, üzenete van. Nagyköveti megbízatásomat én az országban és a nemzetben gondolkodva igyekszem teljesíteni. Elsődleges célom, hogy közelebb hozzam egymáshoz Magyarországot és Ausztráliát, illetve Magyarországot és Új-Zélandot, mert ezt látom a magyar emberek érdekének. Ebből mindannyian gazdagszunk értékekben, kultúrában vagy gazdasági értelemben, és ebből profitálhat a magyar külpolitika is. Munkámat és az emberekhez fűződő viszonyomat megfelelő mértékű alázattal, az ember iránti szeretettel alakítom, és ebben a politikának nem kell megjelennie.

SzK: Mi tartozik egy nagykövet legnehezebb feladatai közé?

CsG: Gondolom, erre mindenki más-más választ adna. Számomra a legnehezebb feladat azoknak az otthoni szövetségeseknek a megtalálása, akikre a leginkább támaszkodhatom egy-egy lehetőség



Karácsony Canberrában



Csaba Gábor, feleségével Edittel, Új-Zéland útjukon a Franz Joseph gleccsernél

kihasználásában vagy a feladatok megoldásában. A fizikai távolság és az időeltolódás nem segít ebben. Nem egyszerű továbbá a szeretteinktől való fizikai elszakítotttság kezelése sem, de hát minden itt élő honfitársunk pontosan tudja, miről beszélek. Ha valakinek megadatik, hogy eljusson ide diplomataként, az jól tudja, hogy egyszeri élményről van szó életében. Új-Zéland és Ausztrália azt a négy évet adja neki, amelyet itt tölt, tehát ebből a négy évből kell munkában és a két ország felfedezésében kihozni a maximumot. Amikor a végleg távozó diplomata felszáll a repülőgépre, tudja, hogy valószínűleg még turistaként sincs visszaút ide, a „világ végére”. Mivel gyönyörű, könnyen megszerethető, barátságos emberek által lakott országokról van szó, ez bizonyos fájdalmas felismerés.

SzK: *Mi a legkellemesebb része a munkájának?*

CsG: Számomra a legkellemesebb feladat a két ország alaposabb megismerése, nemcsak a külpolitikában vagy a gazdasági területen, hanem szélesebb értelemben, társadalmukban és kultúrájukban is. Ez persze hozzá is tartozik a munkához. Általában élvezem azokat a feladatokat is, amikor Magyarországot tudom valahol személyemben, például egy tárgyaláson vagy előadáson képviselni, és ha ez jól sikerül, akkor az egy nagyon felemelő élmény.

SzK: *Ha valamin tudna változtatni, az mi lenne?*

CsG: Közelebb tolnám Ausztráliát és Új-Zélandot Magyarországhoz!

SzK: *Ha valamit üzenhetne az új-zélandi magyaroknak, az mi lenne?*

CsG: A köztársasági elnöki látogatás értékes lehetőséget adott arra, hogy az Új-

Zélandon élő magyarság képet adjon az elnök úrnak helyzetéről, és megfogalmazza az óhazával való kapcsolattartás mikéntjét érintő igényeit és elképzeléseit. A magam részéről szintén örömmel hallom mindazon üzeneteket, amelyek révén az óhaza és az új-zélandi magyar közösség között élőbbé válhat a kapcsolat, és otthonról hatékonyabb támogatás érkezik a magyarság identitásának és kulturális örökségének megőrzését szolgáló erőfeszítésekhez. Az anyaország számára ugyanakkor szintén nagyon komoly értéket jelent az, amit az itteni magyar közösség tud tenni a hazánkról Új-Zélandon élő kép alakításában és a két ország közötti viszony több tartalommal való megtöltésében.

“... Elsődleges célom, hogy közelebb hozzam egymáshoz ... Magyarországot és Új-Zélandot, mert ezt látom a magyar emberek érdekének.”

Ma még csak terv, de szeretném előzetesen jelezni, hogy gondolkozunk egy új-zélandi digitális fotópályázat kiírásáról, amelyre néhány hónapon belül kerülhetne sor. Egy hasonló pályázatot idén már szép sikerrel lebonyolítottunk Ausztráliában. A kiírás értelmében magyar állampolgárok nevezhetnek be (lakhelyüktől függetlenül), és mindenki legfeljebb tíz képet küldhet be. A téma Új-Zéland bemutatása amatőr magyar fotósok minél szebb képein keresztül. A pályázat a legjobb képekből válogató kiállítás-sorozattal és - amennyiben a szükséges forrásokat sikerül majd előteremteni - egy fotóalbum megjelenítésével zárulna.

Remélem, hogy sokakat fog érdekelni a lehetőség. ■

(For My Homeland I Went to War)

- Albert Wass

For my homeland I went to war
Angry, disgusted, terrified.
Knowing though with stubborn faith
That God was at my side.

The war was lost. I suffered long
Hardships of many kind.
Loved ones killed, home destroyed,
Alone in an unfriendly world
I fought my lonely fight
But knowing still
That God was on my side.

Now I am old. My strength depleted
With faded hope I'm dragging on.
But still with God at my right hand
Lo, I am not alone!

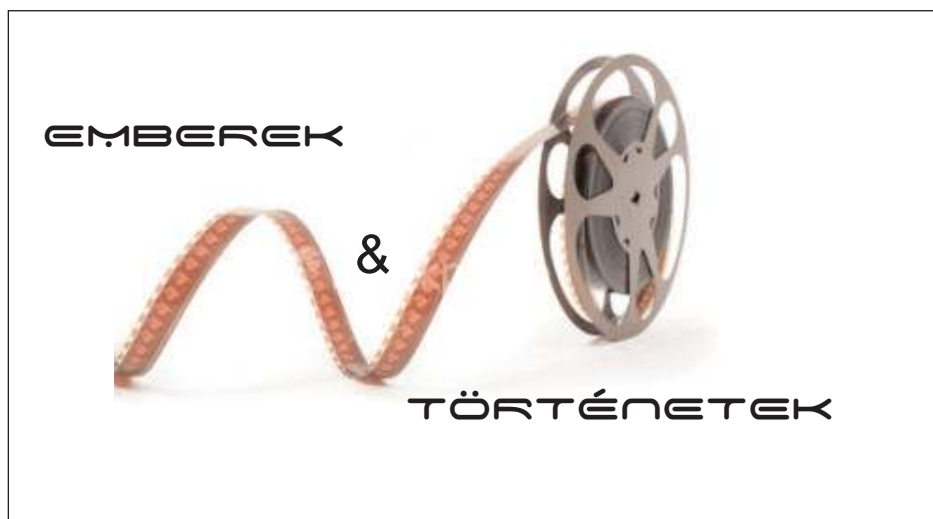
Now, I am older. My hope
For my country fades,
Still with God at my
Right hand carry on
Knowing, no, I am not alone!
I and my home land are not alone!

Wass Albert:

Ébredj magyar!

Nemzetemet dúlta már tatár,
harácsolta török,
uralkodott fölötté osztrák,
lopta oláh, rabolta cseh.
Minden szomszédja irigyelte mégis,
mert keserű sorsa
istenfélő nemzetté kovácsolta.
Becsület, tisztesség, emberszeretet
példaképe volt egy céda
Európa közepén!
Mivé lett most?
Koldussá vált felszabadult honában,
züllött idegen eszmék napszámosa!
Megtagadva dicső őseit,
idegen rongyokba öltözve
árulja magát minden utcasarkon
dollárért, frankért, márkáért,
amit idegen gazdái odalöknek neki!
Hát magyar földön már nem maradt
magyar
ki ráncba szedné
ezt az ősi portán tobzódó
sok-száz idegent?
Ébredj magyar!
Termőfölded másoknak terem!
Gonosz irányba sodor
ez a megveszekedett új történelem!

(1995)



DR KÁROLY NÉMETH

Dr. Németh Károly végzett hallgatóként érkezett Új-Zélandra három hónapos ösztöndíjjal 1996-ban, hogy vulkánokat kutasson.

Budapesten született, Balatonlellén nevelkedett és mind a családi, mind az iskolai környezete a természettudomány világába vonzotta. A MÁV-nál dolgozó szülőknél köszönhetően még általános iskolásként vasúttal bejárhatta Magyarországot és Kelet-Európát, de maga a családi otthon körül lévő Balaton partja és a berek világának felfedezése is a tudomány útjára vezérelte. Ami a választott pályafutására való végső befolyást illeti, örökké hálás lesz a kitűnő tanári gárdának, akiknek minősége és kiválósága végigkísérte az iskoláin át Balatonlellétől Tatabányáig.

A tatabányai geológiai szakközépiskola befejezése után Lenti-re került egy évre a még kötelező katonai szolgálatra, és csak utána, a rendszerváltás évében kezdhetette tanulmányait az Eötvös Lóránt Tudományos Egyetemen. Az egyetemi évek magával hozták a felnövéshez szokásosan kötődő kihívásokat, és átélte első rövidéletű házasságát, aminek felbontása következtében tanári hajlamát is felfedezte, és az akkor Magyarországon megalakuló Montessori tanítási mozgalomba is aktívan részt vett. Így került ki félre San Francisco-ba, ahol még mélyebben beléje szövődött az emberi különbségekre való nyitottság és elfogadás fontossága, amire már a tatabányai iskolai tapasztalatai is nevelte.

Egyetemi diplomáját 1995-ben fejezte be, de az Eötvös díj és Pro Scientia Arany Érem jutalmazásának ellenére sem sikerült kutatási lehetőséget találnia Magyarországon belül. Végül a Földtani Intézet tanácsadójának, Cserny Tibornak ösztönzésével szerzett tudomást különböző külföldön lévő lehetőségekről, és így jutott ki Új-Zélandra.

A kezdettől fogva Németh Károly nagyon

megszerette Új-Zélandot, különösen az országra jellemző laza és egyszerű egyenességet, amit tapasztalt, és amikor megnyert egy helyi pályázatot egy további ösztöndíjra, aminek felvételét attól tette függővé, hogy letelepedési engedéllyel rendelkezzen, akkor egyértelművé vált, hogy mit kell tennie, és nekiesett a hosszan szövevényes és drága letelepedési folyamatnak. Egy évig eltartott, és utána fogott neki a doktori kutatásához. Három évre rá, azaz 2001-ben megszerezte nem csak a doktori címet, hanem új-zélandi állampolgárságot is.

A következő évben hazatért, abban a reményben, hogy a megváltozott óhazában érdemes lenne újra próbálkoznia, és a Földtani Intézetben elnyert két éves ösztöndíjjal folytatta kutatási érdekkörét, de annak lejártával számára egyértelművé vált, hogy az otthoni helyzet nem alkalmas a tudományi karrierének további kibontakozására. Közbe sikerült elnyernie egy további kutató ösztöndíjat Massey Egyetemen, és így 2005-ben visszatelepedett Új-Zélandra. Ekkor változott igazán az élete; három éven át robbanóvulkánokat kutatva a Csendes Óceán szigeteket rendszeresen bejárta, és gyakori útjai folyamán megismerkedett a szamoai Diana Solomona, akit 2006-ban elvett feleségül. Az ösztöndíj befejeztével végül sikerült véglegeseníteniük kötődésüket Palmerston North-hoz, miután Massey Egyetemen állandó kutató pozíciót szerzett.

Így történhetett, hogy amikor Sólyom László köztársasági elnök szeptemberben Rotoruában végigjárta Új-Zéland csodás Wai-O-Tapu geotermikus parkját, akkor kiváló magyar szakértői kíséretben tehette!

I am Károly Németh, and while it sounds like I am a "new" Hungarian in the New Zealand community, I have been living near continuously in New Zealand since 1996. I was born in Budapest on the 3rd of April 1969. My family lived in Balatonlelle during my childhood. My parents worked for the Hungarian State Railway (MÁV),

in fact, my mother's side of the family is a true old railway worker's family. Three generations of my mother's relatives worked for the railway dating back to the golden age of steam-locomotives on the southern railway line from Zagreb to Budapest. My interest in nature, adventure and travelling probably has its roots in this family history.

My parents always took me to every possible place they could on the basis of free travel in Hungary as well as an annual free ticket in Europe. Like me, my father also always looked out for adventures, and he took me many times to Eastern Bloc countries (simple because they were in financial reach), and by the age of 12 I had seen all the countries from the Baltic Sea in East Germany down to the Black Sea in Bulgaria. These trips were great bonding experiences, because we slept in the trains and did a lot of walking in many foreign towns, and we visited the tall mountains and coastlines I had been reading about. My family had a strong affinity to nature. This was also reflected in the fact that living in Balatonlelle near the Lake Balaton shore as well as the vast swampland behind us (berek) gave me/us a lot of opportunities to wander around and discover the beauty of nature. I've never forgotten those amazing walks "bird watching" in the "berek".

My primary years certainly had a huge influence on everything in my future. My primary school in Balatonlelle was an extraordinary regular school, where high values, understanding and accepting differences, and the joy of learning were promoted by an exceptional group of teachers. Among those was my geography teacher, Mrs László Radics, who discovered my talent in earth sciences at age 9 and then did everything she could to see this talent grow. I am indebted to her for her work and guidance. I still keep in touch with her after all these years and can't emphasize enough the significance of those years in my life. However, my primary years were not just





restricted to the study of geography. That primary school was undoubtedly one of the leading schools in Hungary in almost all the natural science and social studies subjects in those years. The teachers' collective method based on experience and discovery determined my entire way of thinking and understanding the complex world we live in. I'll never forget the special long study sessions in physics, where we built telescopes and watched the moon, comparing what we saw with maps of the moon's surface from books. My father often didn't realize why I was so late home from school, having to bike in the cold snowy night (we had no phone at the time and lived 4 kilometres from the school). He was surprised to learn what we were up to and then ended up joining in on many of our special activities (so then it was he who had to explain to my mother why we were both so late).

My home environment also played a major role in cultivating my love of nature. We always had animals, a big garden with lots of plants and trees, and the proximity of our home to the lake and swamp made it an excellent place to try all that I learned at school. For this my parents always provided the best for me, giving me a microscope and all the available books about plants, animals, rocks and fossils for birthday presents. In addition, my school had a strong tradition of summer camps and I never missed any of the trips. So all in all, by the time I finished primary school at age 14, I had seen a lot of Hungary and the Eastern Bloc countries.

Then in choosing a high school, after much discussion with my parents about finding a balance between my wishes and the practicalities, I enrolled at the Geological College in Tatabánya. It was an amazing place to study. Tatabánya, with its soc-real environment was not a place people were generally drawn to, but it turned out to be a great place to be. The school was surprisingly highly developed with amazing resources (internet, PC-lab, various geological laboratories etc)

probably reflecting the prospering mining industry in the region. In addition, Tatabánya was a place where cultures mixed, with many Slovaks (tót), Germans (sváb) and Hungarian nationalities living alongside each other. It was probably the first time (other than as a tourist) that I encountered different cultures living together in Hungary. This experience was enhanced by the fact that my college was the only geological college in Hungary and so it took students from the entire country. Most of us lived in the school's very nice dormitory and I had roommates from Pápa, Bakoncsérnye and Szeghalom, three completely different regions of the country. I should add that my classmates were truly representative of the entire country (from Pécs to Nádásd, and we even had students from Slovakia and Romania), this was a place where I really came face to face with differences and learnt to live with them. My college years were amazing. Living in such a diverse environment and having my weekly train trips to and from Tatabánya and Balatonlelle (with the Ciklámen Express to Budapest, then the Kanizsa Express home) let me experience a lot in those formative years.

The college was not only colourful in the origin of its students, but it was also a place where different age groups gathered. As the school had an adult section where people working in the mining industry studied for a college diploma, I had many friends who were 5-10 years older than me. We went on field trips every month and visited amazing natural sites in Hungary and abroad (e.g. Slovakia and Romania). My teachers were again very good. While you would be forgiven for assuming that in a school like that only science and technical subjects were strong, I can tell you that literature and performing arts were especially strong thanks to the amazing skills of the teachers.

After my college years I served for a year in the "Socialist Army" in the worst possible location (Lenti) in a unit close to the triple "enemy" bor-

der, the year before the regime change. I watched with concern the uprisings in East Germany, Poland, Romania, listening to the results of the Grósz-Ceausescu meetings in Arad, and hoping that Hungary would solve the unstoppable process of exiting the Socialist Bloc and becoming a free country in a smart way. Thank God all went well and finally in 1989 I was able to start university at the Eötvös Loránd University (ELTE) in Budapest.

Originally I enrolled as a geophysicist MSc student, but I only spent a year in this course, before changing to geology. This was a good move, bringing me closer to nature, however, I soon learnt that geology is probably one of the most complex sciences.

During my university years I was involved in clubs where we discussed current affairs focussing on the fresh regime change in the country. I attended many interesting club meetings where present day politicians from both spectrums presented their views, which were followed with good discussions. It is sad to see that those same people have changed so much in the past 15 years and such open discussions representing different approaches to the same issues are vanishing.

The university years also provided me great opportunities to travel. The regime change made it possible to visit places we had just dreamed of before, such as a student field trip to Sicily, or a conference in France. Also I was able to reach Kamchatka in Russia just when the Soviet Union collapsed.

I married early in my university years, but the pressures and inexperience saw us divorce before I finished university. This contributed to a desire in me to do something different so I interrupted my studies and gradually became involved with the establishment of an alternative schooling alternative based on Montessori. At first I taught just a few hours a week, then 2 days a week



alongside my studies. I truly enjoyed this work, so when an unexpected opportunity to take a Montessori teacher's course in San Francisco coincided with my divorce, I opted to go abroad for 6 months. In San Francisco I immersed myself in education and teaching in an elementary school in the US. The multicultural nature of the city and the huge cultural diversity within the classroom where I was teaching developed a deep sense of appreciation and acceptance of differences in me.

Following my return to Hungary, I completed my degree with a 2-month fellowship in Amsterdam. My thesis was something very new that the community in Hungary didn't fully understand, and as a result I had a rough ride to enrol for a PhD course in Budapest. I had to look for work and try to carry out my research on a part-time basis, which was not so easy. This was in spite of achieving distinguished recognition with the Eötvös Award from my university and the Pro Scientia Gold Medal national student award in 1995. This is probably what gave me a big push to find something abroad. I had a great mentor at the Geological Institute of Hungary, Tibor Cserny, who helped me in many ways to overcome this situation. As a result, in 1996 I received a fellowship from my university to work abroad somewhere for 3 months. I received offers from Italy, Korea and New Zealand. New Zealand seemed like a dream-like destination with an interesting project and so it became my first choice... I arrived in September 1996.

It has been a life-changing experience! I found New Zealand to be a very relaxed place, full of easy to understand rules, modest, but functional resources. While New Zealand at that time truly looked to me well-ahead of Hungary in every respect, I also felt that it was a little bit behind the world in the global view of life. Regardless of this, the advantages a relaxed and secure environment can give saw me become gradually more and more contented to be here. It turned out

that the 3-month fellowship I received would be enough for a year, and step by step it became apparent that I would be able to complete a PhD here. I applied for a grant, which I was awarded by the University of Otago on the condition that I become a resident of New Zealand. And so I began what proved to be a tortuous and expensive process that took nearly a year. But at the end of it, in April 1998, I became a permanent resident of New Zealand and started my new life, doing exactly what I had dreamt of.

I had a wonderful 3 years carrying out my PhD research. I made several good friends and gradually became part of New Zealand society. During my research I studied monogenetic volcanism and I was able to successfully combine my Hungarian research with what I was doing in New Zealand. In 2001 I was awarded my PhD, and almost simultaneously my citizenship.

In 2002 I returned to Hungary, partially because from outside it looked as though there may be some significant changes in store there. I got a job at the Geological Institute of Hungary and a post-doctoral fellowship (Magyary Zoltán Fellowship). I was on this fellowship for 2 years, working in Central Europe, Chile, Lybia and Mexico. I carried out two successful major projects with Germany, as well as a bilateral project with Argentina. I think in these 2 years I was able to achieve a lot. In spite of this success, I felt gradually more and more uncomfortable in Hungary. The political changes were not really in my favour. The fact that I was on an exceptionally highly valued fellowship worried me - what would happen after that? Still feeling unsettled in Hungary, and seeing that the establishment of normal life (especially after my fellowship) would be nearly impossible, in 2004 I decided I needed to make a move if I did not want to compromise my scientific future. This decision was enhanced by my frequent interaction with my scientist friends abroad. As a result, in 2005 I returned to New Zealand to do my third post-doctoral fel-

lowship. This decision was truly a life-changing one. My research took me to the island nations of the Pacific, especially to Vanuatu. I spent 3 years on this project, its purpose to understand explosive volcanism. During my trips I saw Stone Age style cultures, amazing landscapes and cultural diversity. I was involved in real life situations of volcanic hazard and emergency management issues. All these saw me realise what I had learnt being applied in real life.

After completing my post-doctoral research I was offered a research job at Massey University. Coincidentally about then I met Diana Solomona in Samoa. After a year-long "inter-island" relationship Diana was able to move to New Zealand and we married in 2006. Shortly afterwards we bought a house in Palmerston North, where we now live.

I have become fully involved in various major research programs at Massey University and have since been promoted. At the moment, it seems my life will finally settle, and New Zealand will be my long-term home. However, I maintain good relationships with my friends in Hungary. I have been able to visit home nearly every year and hope to be able to establish some sort of New Zealand – Hungary research link program. I still have many research fields in Hungary, especially in the Balaton Highland or in Tokaj. Hopefully in 2010 August – September I will be able to visit home, and spend a little bit longer exploring such possibilities.

Keeping my Hungarian heritage is important to me, but not at the expense of others. I feel very proud to be Hungarian, and I think I would consider myself forever a Hungarian geologist. I think this heritage cannot be damaged or taken away, regardless of where I live. But returning to Hungary at the moment is not an option, especially when unpredictability seems to pervade the society, economy, research, and everyday aspects of life in Hungary. ■



NEWS ABOUT HUNGARIANS IN NEW ZEALAND

AUCKLAND NEWS

MEETING WITH THE PRESIDENT OF THE HUNGARIAN REPUBLIC:

Our Club organised a well-spirited reception for His Excellency László Sólyom and his entourage on 25 September 2009 at Romfords Restaurant in the Tamaki Yacht Club. The evening's programme started with addresses: Elizabeth Surányi's welcome, Mr Miklós Szabó Hon Consul remembered the story of his own migration to New Zealand and emphasised the importance of cultural understanding towards other communities. His Excellency László

being MC and for general coordination of the event. Above all we would like to thank all our 53 guests for their contribution in presenting Hungary's first man a friendly and enthusiastic Hungarian Community in Auckland.

October Club Day: Thank you to Gábor Koroly and Zsuzsa Klein for commemorating our national day, and to Lilian Köves for the nice dinner.

Christmas Club Day: This year our December club day will be held on Sunday, 13 December. In accordance with our tradition Santa Claus will visit the children again. If you have children or grandchildren who would like to participate please let the Secretary



Sólyom expressed his pleasure in meeting Hungarian communities during his official travels, and the importance of preserving and teaching our culture to the newer generations even if they do not speak or speak very little Hungarian.

Following the addresses and before the delicious buffet-dinner we listened to Ági Harmath and Péter Doublinszki who played Monti's Czardas in their own transcription for flute and guitar. After dinner His Excellency joined each table and had a personable conversation with all the participants. The guests happily used the opportunity to get their photos taken with him. There was a group photo taken at the end of the evening.

We would like to express our thanks to all those who helped this evening to become a success. Special thanks to Elizabeth Surányi for organising the venue, to Péter Szamosközi for designing entrance tickets and programmes, to Zóya Kőszegi for preparing name tags, George Baloghy for taking photos and Edit Simpson for

know their names and age. Presents for member children will be provided by the Club, for visiting children please provide a small wrapped present with a name-tag and Santa [Mikulás] will hand it out to them.

The children's group have enthusiastically started preparing for the day with a dance performance. More children are welcome to join us at our next rehearsal, (upstairs in the clubhouse on the November club-day from 2pm).

Csárdás Dance Group: We are happy to announce that our dance group will restart regular practices from mid-January, reinforced by the enthusiastic and professional help of Györgyi Kardos, who will return to Auckland in December. All dance-lovers are welcome to join us. More details will follow in December.

[Extract from Auckland Hungarian Club newsletter]

WELLINGTON NEWS

They say a picture speaks a thousand words, so we will let the photos (taken by Gábor Hellyer) tell the story. Suffice it to say the President's visit was an event that will be long remembered and fondly by many.

Apart from the official delegation comprising 18 visitors from Hungary and 12 from New Zealand, Wellington Hungarians were pleased to welcome 15-20 compatriots from other parts of the country, ranging from Dunedin to Auckland. It was with some relief that everyone donned their sunglasses as showers had been and was to be the order of the day throughout the country before and after 27 September. About 200 people gathered for the commemoration at the Magyar Millennium Park, which following a few words of welcome by Master of Ceremonies Jozef Citari, began with an old Hungarian prayer said by Dániel Váry, followed by the Himnusz sung by all those gathered. Then His Excellency László Sólyom laid the commemorative paver with which he unveiled 30 other new engraved pavers. This was followed by a wreath-laying ceremony in remembrance of sacrifices made for freedom, with wreaths laid on behalf of the Republic of Hungary, New Zealand, Wellington City and the Hungarian Community of New Zealand. The ceremony was concluded with the Old Hungarian National Anthem (*Boldogasszony anyánk*) sung by Edit Váry-Dollinger and an impromptu very well-received few words by Mayor of Wellington, Kerry Prendergast.

About 150 guests including the visitors to Wellington headed down on foot to Parliament where the reception, co-hosted by Minister Wayne Mapp and the Magyar Millennium Park Trust was held in the Banquet Hall. The President was greeted on arrival with a folksong sung by Edit Váry-Dollinger. Master of Ceremonies, Jozef Citari, then introduced a poem written especially for the President by Imre Gyöngyös and recited by Zsófia Hellyer. Chairperson of the Magyar Millennium Park Trust, Klára Szentirmay, gave a short welcome address which led into what would undoubtedly have been the highlight of the programme: a medley entitled *Bujj, bujj zöld ág* performed by the Hungarian children's dance group. After the performance, president of the Wellington Hungarian Society, Éva Bródy Popp, said grace, then lunch was served.

The President spoke in Hungarian after the lunch - his words admirably translated on the spot by his most proficient interpreter - to a very attentive and appreciative audience. Minister Wayne Mapp gave a toast, then there were more folksongs sung by Edit, with a wine greeting recited by Dániel Váry, before the President set about meeting and greeting the people. It was about 2.30pm when we bid farewell to the President yet again with Edit singing a beautiful old folksong - *Erdő mellett estvéledtem*.

Thanks are due to many for the success of this most memorable occasion: the Hungarian children's dance group including Évi, Christina and Victoria Grindlay, Györgyi, Réka, Luca and Levente Bushnell, Amos Manktelow (and parents Lynley and Guy), Bendegúz and Zizi Murzsa and their mother Tünde Máté, and Zita and Daniel Keller with their mother Orsi Bácskai-Keller. Thanks also to Jozef Citari, Edit Váry-Dollinger, Dániel Váry, Imre Gyöngyös, Zsófia Hellyer and Éva Bródy Popp for their contribution to the programme.

And for the considerable behind the scenes effort that gave the entire occasion that special touch of class, thanks go to the Magyar Millennium Park Trust, to Tünde Máté, Norbert Murzsa, Steve Fejős, Thiam Szentirmay, Erzsébet Rádics, Matt Grindlay, Gábor Hellyer. Thanks also to everyone who sent photos for the slide show, (which we still hope to make into a book). Special thanks also to Max Simmons and Vanessa Knippenberg-Donaghy of the Visits and Ceremonial Office for their input into enabling the event to happen.

We are hopefully not the only ones who will remember this visit with fondness - we trust our special guest of honour will too!

Klára Szentirmay, MMP Trust



CHRISTCHURCH NEWS

April 12th

We celebrated Easter with a Dine and Dance on the Sunday evening: Around 45 people attended this very pleasant evening. Neville Barry a well known musician from Christchurch entertained us throughout the night. A delicious meal consisting of töltött káposzta (stuffed cabbage) sült disznó (roast pork) ham and saláták (salads) was prepared by a team of willing club members and supervised by Imre Tóth.

Piroska, Gábor, and Gábor (junior) Szabó, also Veronika and Szívárvány Dózsa, and József Lévai assisted Imre with the cooking and cleaning. Anika Gáspár made the delicious töltött káposzta. Helena Gaál supplied the Club with her famous desserts rounding off a lovely dinner. After our meal the guests danced until midnight. There were no signs of flagging on the dance floor from the guests as the music was so enjoyable.

Many thanks to the above and for all of those who helped make this evening special.

May 10th

Mother's Day was celebrated on the Sunday afternoon from 1pm onward. It began with a short programme. Vivienne Little read a poem for the appreciation of Mothers followed by Szívárvány Dózsa who recited a moving poem on the virtues of motherhood. Everyone sang a Mother's Day song "Édesanyám is volt". After the programme everyone was feeling hungry so the marhahúsleves (beef and vegetable soup) was served and followed by csirke pörkölt (chicken stew) with cakes and coffee served later. The mothers and grandmothers present were presented with a red rose. Once again it was difficult to get people to attend, although thirty-five people attended this afternoon. Many thanks to all.

June 14th

This Sunday our Annual Pool Competition was the star attraction. All contestants prepare for this event throughout the year so placing is fiercely defended, with the elimination of the usual "hot shots" in the second round. There was a short break for the contestants and spectators to replenish their energy with Hungarian sausages, mustard and fresh bread. I had to leave early, but I heard the on the "grape vine" one of the finalists, József Lévai was beaten by Gyulus Pendly. My lips are sealed.

St Stephen's Day August 23rd

This event attracted 26 people, my wife Gail was absent as she was ill, (and on her birthday!). Vivienne Little wrote and entertained us with a poem about the Christchurch Hungarian Club and St Steven which she sang. It was much appreciated. Elizabeth Pálfi who usually organises the programme was also absent as she was feeling poorly, and so I read out of the St Stephen booklet "Hol vagy István király". We completed the celebration with pörkölt and krumpli (beef stew and potatoes) and a fresh salad. Thank you to József Gaál, Zoltán Somlyai and to the other people who helped make this celebration a special day.

Turning to the sadder part of the Christchurch news:

Gábor Papp died 13 May 2009

Gábor passed away at the great old age of 89 years. He had an antique business in Christchurch and was a regular pool player at the Hungarian Club. He always brought a large bunch of flowers to the Club on Mother's Day. This was appreciated by all the mothers in attendance. Our sincere sympathy to his family and friends. May he rest in peace!

Professor Tamás Paulay died 28 June 2009

In our last report we wished Tamás a speedy recovery, this was not to be. The Hungarian Club extends our deepest sympathy to Tamás's children, grandchildren and family. Tamás was a long and loyal member of our Hungarian Club and the New Zealand community. May he rest in peace with his cherished wife Herta!

Ilona Cserepányi died 11 July 2009

Ilona who had previously lived in Christchurch passed away in Auckland and her family wished her to be buried here next to her youngest daughter. She will be missed by her large family and a number of us from the Hungarian community who were privileged to fare-well her in Christchurch. Our heartfelt sympathy to her extended family. May she rest in peace!

Anna Mather died 27 July 2009

Anika left her mother country Hungary in 1945 to be with her sweetheart New Zealander Terry Mather. They were married for 64 years and when Terry died in 2008 she lost her lifepartner. Anna's wish to be united with Terry has been granted. May they rest in love and peace! Anika was a loyal member of our Hungarian Club helping our small community to preserve our Hungarian culture; we appreciate all she did for the community. Our deepest sympathy to her family!

István Tóth died Australia 8 August 2009

Steven passed away in Australia after a long illness. Steven and his wife Lorine had been active members of the Christchurch Hungarian Club for some years after moving here from Gore. Although we were unable to be with his family at this sad time, the Christchurch Hungarian Club members wish to extend our deep sympathy for their loss of a husband, father, grandfather and friend. May he rest in peace!

István (Steven) Tóth
President, Christchurch Hungarian Club

Renáta Szarvas and Zoltán Kovács are a unique couple whose House of Art & Framing in Wanganui is testimony to their hard work and determination. They came to New Zealand just a few years ago and bought the gallery in Wanganui in 2008. Picture-framing is what puts bread and butter on the table, but their real passion is art.

The connection between well-loved Wellington based artist Éva Borka and the House of Art & Framing came about through the Magyar Szó. Éva made contact with Renáta and Zoltán on reading



SPECIAL CONNECTIONS

an article about them and the immediate empathy between them saw one thing lead to another. Before they knew it they were planning an exhibition of Éva's paintings, the opening of which was to coincide with the gallery's first anniversary.

The date was an auspicious one for other reasons too: it was 23 October, the 53rd anniversary of the Hungarian Revolution. And it happened to be Etel Csalogány's birthday – Éva's grandmother's, who was the source of Éva's early inspiration and who would have turned 112 on 23 October 2009.

Some 70 friends and patrons gathered to mark the occasion, with regular local supporters of the gallery including Wanganui's handful of Hungarians, as well as friends of Éva's from further afield. Renáta spoke a few words before handing over to Honorary Consul Klára Szentirmay. Such was the atmosphere and the genuine interest, that popular demand saw a spontaneous rendition of the Hungarian National Anthem. It turned out to be

the icing on a deeply rich cake marking this doubly important event.

Éva Borka's paintings and stones will be on display at the House of Art & Framing, 50 Guyton Street in Wanganui until 20 November 2009. If you can't make it to Wanganui, Éva's work as well as the gallery's permanent collection, which includes some work by other Hungarian artists and Renáta's own beadwork, can also be viewed online at www.houseofart.co.nz. You will of course also find Éva's paintings on her website: www.evaboroka.co.nz.

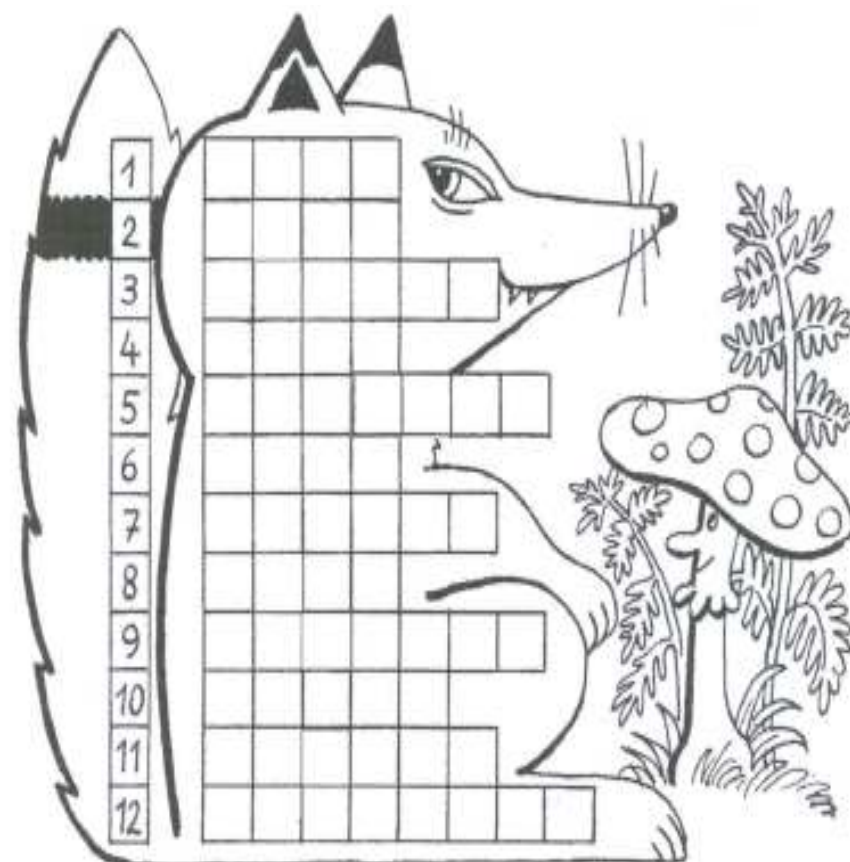
KSz





REJTVÉNY

1. Nyuszik kedvence
2. Az időmérők barátja
3. Fegyveres ember
4. Itt mész be a házba
5. Tönkreteszi a fogaidat
6. Itt tanulunk
7. Étkezésnél körbeüljük
8. Az őz "gyereke"
9. O betűs női név
10. Anyukám anyukája nekem a ...
11. ... Istók (mesecím)
12. Óriáskigó



HA BEÍROD A SZAVAK KEZDŐBETŰJÉT,
MEGTUDOD, KI VAN A KÉPEN.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.

Volt egyszer a világon egy szegény öregember, annak a szegény öregembernek egy szép és erősen okos leánya. De olyan szegények voltak, mint a templom egere, talán még annál is szegényebbek. Mikor volt kenyér az asztalfiában, mikor nem. S amikor volt, akkor is csak hamuban sült kenyér volt.

Elmegy egyszer az öregember szántani, s amint kettőt-hármat térül-fordul a földön, nagyot csendül az ekevas, s kivet egy színarany mozsarat.

Hej, megőrül az öregember, félbehagyja a szántást, indul haza, de meggondolja magát: ha mozsár van itt, törőnek is kell lenni, s turkálni kezdi az ekevassal a földet, hátha megtalálja a mozsártörőt. De bizony hiába turkálta, nem találta meg. Hiszen, elgondolta, sokat ér ez törő nélkül is. Elmegy haza, s mutatja a leánynak nagy örömezzéssel, hogy mit talált.

- Na, édes leányom, többet nem éhezünk, viszem ezt a mozsarat a királynak. Tudom, megveszi jó drága pénzen.

Mondja a leány:

- Ne vigye el, édesapám, mert meglátja kigyelmed, hogy a király majd megkérde, hol a mozsár törője. Még azt hiszi, hogy lopta kigyelmed, s tömlöcbe vetteti.

Beszélhetett a leány, elment az öreg, s meg sem állott, míg a királyhoz nem ért.

Köszön illendőképpen, a király fogadja s kérde:

- Mi járatban vagy, te szegény öregember?

- Én bizony, felséges királyom, amint a földcskémet szántottam, egy aranyozsarat találtam, s elhoztam felségednek ajándékba.

- Na, ez igazán szép portéka - mondja a király, s jól megnézte kívül-belül, hogy igazi színarany-e.

Az volt biz az, igazi színarany.

- Hát a törő hol van? - kérde a király.

Mondja az öregember:

- Kerestem én azt is eleget, felséges királyom, de nem találtam meg.

- Bezzeg, hogy nem találd meg, ilyen-olyan teremtette - pattogott a király -, mert bizonyosan loptad a mozsarat is!

AZ ARANYMOZSÁR

Hiába mondta a szegény öregember, hogy így meg úgy, hogy a világon való életében nem lopott, hívatta a király a katonákat, ezek közrefogták a szegény embert, s vitték a tömlöcbe.

Amint kísérték a katonák az öregembert, elkezdett sírni keservesen:

- Hej, édes leányom, lelkem leányom, miért nem hallgattam a te szavadra! Nemhiába mondtam mindig, hogy nincs több olyan okos leány a világon, mint te.

Hallotta ezt a király belső inasa, fut a királyhoz, s jelenti, hogy mit mondott az öregember.

Egyszeribe parancsolja a király, hogy hozzák fel az öregot.

Viszik az öregot a király színe elé, s kérde a király:

- Miféle okos leányod van neked? Igaz-e,

amit mondtál, hogy nincs több olyan okos leány a világon, mint a te leányod?

- Mondtam, felséges királyom, s meg sem is másolom.

- Na, jól van - mondja a király -, majd meglátjuk. Hozd ide a leányodat, s ha megteszi azt, amit mondok neki, feleségül veszem.

Hazamegy az öregember a leánya után. Mondja neki, hogy mi történt, hogy mer-e szerencsét próbálni?

- Csak gyerünk, édesapám - mondja a leány - majd megsegít az isten.

Fölmennek a királyhoz, s a király azt mondja a leánynak:

- No, te leány, azt hallottam, hogy a legokosabb leány vagy a világon. Hát ha úgy elmégy előttem, hogy se felöltözve, se levetkőzve, se kocsin, se gyalog ne légy, feleségül veszek.

- Jól van - mondja a leány -, megpróbálok, felséges királyom.

Azzal elment haza az apjával. Otthon levetette a ruháját, s magára vett egy hálót. Ennek a hálónak négy sarkát szépen odakötötte a kocsisaroglyához. Így indult el a királyhoz.

Jött a király is hatlovas hintón, szemben a leánnyal, s mikor meglátta, felültette a hintájába, vitte a palotába, ottan felöltöztette szép aranyos ruhába. Mondta neki:

- Amit kívántam, megtetted; te az enyém, én a tied, ásó-kapa s a nagyharang válasszon el minket.

Mindjárt nagy lakodalmat csaptak. A cigányok húzták; a legények rúgták. Táncolt az öreg is, táncolni kellett nekem is.

Így volt, mese volt.

RECENT NEWS FROM HUNGARY



Tarki poll gives Fidesz fourfold leads over Socialists

The main opposition Fidesz party increased its support to be four times higher among the voting-age population ahead of the ruling Socialists in October, a poll released to MTI by the Tarki institute on Wednesday (28 October) showed. Support for Fidesz this month was 39 percent, compared with 36 percent a month ago, whereas support for the Socialists remained unchanged at 10 to 11 percent, said Tarki. Among those with clear party preferences, Fidesz enjoyed a 46 percentage point lead ahead of the Socialists in October, an increase on a 42 percentage-point lead in last month, the poll said. Among those decided voters who would turn out to vote, Fidesz was backed by 68 percent, up from 65 percent in September, whereas the ruling party's support went down to 17 percent from 18 percent. The third party to pass the 5 percent parliamentary threshold was the radical nationalist Jobbik, which enjoyed a 6 percent backing among all eligible voters. The party's support among decided voters willing to vote, however, decreased to 9 percent from 12 percent in September. 29 October

Hungary's jobless rate passes 10% in July-September

Hungary's average unemployment rate was 10.3 percent in July-September, up from 9.9 percent in June-August, the Central Statistical Office (KSH) said on Thursday (29 October). The average unemployment rate was 7.7 percent in July-September a year earlier. 29 October

FIFA announces "Puskás" award

The International Football Federation FIFA has announced an award for the most beautiful goal each year, to be named after legendary Hungarian striker Ferenc Puskás. FIFA president Joseph Blatter made the announcement Tuesday (20 October) at the Felcsút football academy, also named after Puskás. A FIFA



commission will put together ten candidates and post videos of the ten goals on the FIFA website. Fans will have a chance to vote for the winner online in the last two weeks of November, before the award is announced on December 21. For the first award, only goals scored between July 2008 and July 2009 will be considered. 21 October

Closure of 1,000 km of railway lines confirmed

Transport Minister Péter Hónig confirmed at a Tuesday (20 October) press conference that the ministry will close 33 passenger railway

lines totalling 1,000 kilometres where 6,400 passengers travel daily. Closing the lines will save some Ft 7 billion (NZD55.6 million). The lines will remain open for freight rains. Buses will carry passengers on the phased

out railway lines, he said, adding that the ministry wants to eliminate anomalies where buses run along routes that are also serviced by rail. HAC 21 October

Sólyom sends census bill back

President László Sólyom yesterday sent back to Parliament for reconsideration the bill on the 2011 census. Sólyom objects that the 2011 census would not collect information on fertility, health, disability or religion, all of which were covered in the 2001 census. Declaring that all information on society is important, he said social trends are easier to understand and analyse if the same topics are covered in censuses held every ten years. Sólyom also objected that only the issue of affiliation to a national or ethnic minority is included in the census, rather than nationality in general, regardless of whether a person professes to belong to a minority or to the majority nationality. Parliament passed the bill on October 5. The census is scheduled for October 1 to November 30 next year. HAC 22 October

French President's father visits former estate in Hungary

Pál Sárközy, French President Nicolas Sarkozy's father, on Saturday (10 October) visited Alattán, a small village in central Hungary, where his family once owned an estate and where he had spent summers in his childhood.



The 81-year-old guest had lunch with the mayor and visited a local exhibition which includes references to the Sárközy family. He was also shown the lands his family used to possess. Sárközy said that "half of his heart had always been here" and now - after nearly 70 years - the other half had returned for a visit. He was also happy to see some people of his age he had remembered as children. Pál Sárközy is spending another day in Szolnok, where he was born and where his family lived. 12 October

Giant catfish caught in Tisza

A fisherman caught a huge catfish weighing 74.4kg on Tuesday (11 September) evening on the upper reaches of the Tisza. It took fisherman Attila Árdai and a friend 45 minutes to pull the 2.5-metre long creature out of the river near Vásárosnamény. HAC 17 September

Hungary to receive Guantanamo inmate

Hungary will take in one former detainee from Guantanamo prison, Prime Minister Gordon Bajnai announced yesterday after discussing the matter by telephone with US Secretary of State Hillary Clinton on Tuesday (15 September). He said a candidate who can settle into society will be selected from a list in the coming days. Hungary will not accept a former detainee if any court proceedings or inquiry are under way against him, Bajnai said. The cabinet has informed the parliamentary parties of its decision and they will be able to monitor the 18-month integration process through relevant

committees. Fidesz has no reservations about the decision, foreign affairs committee chairman Zolt Németh told Magyar Hírlap. The committee will discuss the matter at a special meeting on Friday. HAC 17 September

Hungary last in survey of adult mortality rates

Hungary is last on a list of 90 countries regarding the mortality rate among those aged 15-60 years, with 177 deaths per 1,000 inhabitants annually, according to a survey by the World Health Organisation. The country with the lowest rate of mortality, at 48 per 1,000 inhabitants, is San Marino. Among Central European countries Austria reported 79 deaths per 1,000 inhabitants, Slovenia 104, Croatia 113, Slovakia 136, Serbia 141 deaths, Poland 145, Bulgaria 157 and Romania 157. A Hungarian male has a 64% chance of reaching the age of 65, while the same percentage in Austria is 82%. HAC 11 September

Hungary's World Cup bid in tatters

Hungary lost 0-1 to Portugal before 44,000 spectators in a World Cup Group One qualification game at the Puskás Ferenc Stadium Wednesday [9 September] night. The only goal was scored by Pepe of Portugal in the tenth minute. The group is now led by Denmark on 18 points, followed by Sweden on 15, Portugal and Hungary with 13 each, Albania with seven and Malta with one point. 10 September

Hungary steps 4 places forward in world competitiveness ranking

Hungary stepped four places forward to the 58th position in the Global Competitiveness ranking released on Tuesday [8 September] by the World Economic Forum. Switzerland tops the overall ranking in The Global Competitiveness Report 2009-2010. The runner-ups are the United States and Singapore. [New Zealand is ranked 20th.] 8 September

Hungarian MEPs unite to fight Slovak language law

Hungarian MEPs of all political stripes are agreed that they must do all that they can to ensure that Slovakia's language law is withdrawn, Katalin Szili, Hungary's parliamentary speaker, said on Thursday [3 September]. After talks with MEPs, Szili said that representatives from Fidesz, the Democratic Forum, the Socialists and radical nationalist Jobbik had listened to her briefing on the results of her talks with EU leaders the previous day. They consulted on ways and means of engaging with the European Parliament to sort out the issue of Slovakia's discriminatory language law, she said. MTI 4 September

Tokaj grape harvest down 15 percent as demand plunges



This year's grape harvest in Hungary's renowned Tokaj-Hegyalja wine region is expected to total 35,000 tonnes, 15 percent less than last year, daily Népszabadság said on Friday [4 September]. At the same time, at least 5,000 or possibly 10,000 tonnes of grapes may be left unsold. Head of the Tokaj Wine Region council Ferenc Marcinkó told the paper that farmers

fear that most wine makers will get their grapes from other wine regions. MTI 4 September
Bajnai continues to rule out running in 2010 election

Prime Minister Gordon Bajnai in an interview to MTI said that he saw no reason to change his position ruling out running in the general election scheduled for spring 2010. "We're in the middle of doing our jobs and I need all my strength to concentrate on that. It's not for the next election that we need to put Hungary on the right track but we must do so for the next 10 to 15 years," he said. MTI 3 September

Hungary posts large first half trade surplus
 Hungary had a foreign trade surplus of EUR 2.055bn in the January-June slightly down from preliminary EUR 2.078bn [NZD 4.7 billion], the Central Statistics Office (KSH) said in a second reading on Wednesday [2 September]. The trade surpluses compare to a EUR 288m [NZD 526 million] surplus in the first half last year. Exports fell 25.5pc from the first six months last year to EUR 28.388bn and imports were down 30.4pc at EUR 26.334bn. MTI 2 September

Thousands protest in Dunaszerda

Participants from Slovakia, Hungary and Romania took part in a three-hour rally at Dunajská Streda, Slovakia on Tuesday [2 September] to protest the amended Slovak state language act. Organisers put demonstrator numbers at 12,000, and police at 6,500. "It is a shame that 20 years after 1989 we are again obliged to demonstrate against the anti-democratic practices of the reigning power. This is a source of shame for Slovakia and for Europe," said Hungarian Coalition Party chairman Pál Csáky. Participants approved a declaration protesting the act and supporting a strengthening of the rights of ethnic Hungarians in Slovakia. US linguist and philosopher Noam Chomsky is amongst the signatories of the statement. Some 270 organisations have joined the petition, according to dunatv.hu. Fidesz MEP József Szájer told an audience of 50 to 60 outside the Slovak embassy in Brussels on Tuesday [1 September] that "Europe should legally back equality, not only in words, but in reality". He said the petition of the Civil Unity Forum will be presented to EC President José Manuel Barroso. MTI 2 September

DNA samples match Roma murder suspects

The DNA of two suspected perpetrators of anti-Roma attacks has proved to be identical with samples found at the crime sites, senior officials of the national police force announced at a press conference on Tuesday [25 August]. The investigation has also proved that the guns used in the killings are identical to those seized in connection with the suspects, criminal director István Házi said. Contrary to press reports released earlier on Tuesday, the police are not looking for further suspects, head of the National Bureau of Investigations (NNI) Attila Petőfi said in response to a question by MTI. Three other men, who were detained following a Molotov-cocktail attack in Tarnabod last summer, have now been released, Petőfi said. An NNI team of 120 detectives is investigating nine attacks on Roma families living on the outskirts of small, rural villages. In the attacks, committed between July last year and 3 August 2009 in central and eastern Hungary, six Roma were killed, including a five-year-old boy. MTI 25 August

Hundreds of cyclists join bridge protest

Hundreds of cyclists demonstrated on the Margaret Bridge on Tuesday evening to get a bicycle lane built on either side of the bridge during renovations that begin on Friday (21 August). János László, president of the Hungarian Cyclists Club, told reporters that



200-300 cyclists cross the bridge every hour, in the midst of pedestrian traffic. He blamed Budapest city council for ignoring the growing cyclist community and ignoring its own decree passed in February on boosting cycle traffic in the city. HAC 19 August

"Gratitude money" amounts to Ft 73bn

Hungarians spent Ft 73.4 billion [NZD583 million] on tips to medical personnel last year in hopes of guaranteeing good treatment, according to a survey by private health funds and the marketing department of Corvinus University. Some 72% of respondents said they had paid "gratitude money" in the past three years, most of it to doctors in sums up to Ft 500,000 [NZD3,972]. The average amount given to doctors in hospitals was Ft 28,500 [NZD226]. Two-thirds believed that excellent hospital treatment is only given to those who give tips, and half thought that hospital services in general were not provided without such unofficial payments. Most respondents said more gratitude money has to be paid than three years ago, and that they will have to pay even more three years from now. HAC 19 August

Snail harvest reaches 2,000 tons



Some 2,000 tons of snails were collected in Hungary this year, despite the drought in April. Buyers paid Ft 80-110/kg [NZD 64c-87c] at the 1,500 collection points, Ft 5-10 [NZD 4c-8c] more than last year. "Snails are in fashion," said István Pács, head of the snail product council. However, domestic demand for snails is negligible. Half of the harvest is exported to processing factories in the Balkans and Turkey. Hungary has a processing facility in Szabolcs-Szatmár-Bereg county and another in Zala county. HAC 19 August

Székely to start H1N1 campaign

A campaign to provide information to the public on the dangers of the H1N1 flu virus, how to prevent it, and how to treat it will begin when the new school year starts next week. Health Minister Tamás Székely told a special meeting of Parliament's health committee on Wednesday [26 August]. He said it is assumed that protective inoculations will prove effective against the flu. Socialist committee chairman Mihály Kókény said both governing and opposition MPs are satisfied with the degree of readiness to cope with an epidemic. HAC 27 August

Molotov cocktails tossed at Slovak embassy

Someone threw two Molotov cocktails at the Slovak embassy Tuesday [25 August] night, but no damage was caused, as they failed to ignite. Embassy staff informed police in the morning that they had found two broken bottles in the garden which appeared to be Molotov cocktails, a suspicion confirmed by police. Protection of the building on Stefánia út was beefed up on Wednesday, on orders of Prime Minister Gordon Bajnai, government spokesman Domokos Szollár announced. He said Bajnai firmly condemns the attack. The incident has nothing to do with Slovakia, Hungary, history or citizenship, Szollár continued, adding that all sensible people irrespective of party affiliation and world-view must condemn the incident. Chairman Jan Slota of the far-right Slovak National Party called the attack a terrorist act that is part of an anti-Slovak campaign. The Slovak Foreign Ministry expressed great concern, but said it views the incident as a one-off crime. Slovak Interior Minister Robert Kalinak said he takes it for granted that Hungarian police are capable of defending the embassy, just as Slovak officials will protect the Hungarian embassy. HAC 27 August

Slovak diplomats state their case

Hungarian-Slovak relations are 90% all right but there are problems in the assessment of historical issues, Slovak ambassador Peter Weiss said on MTV's "Nap-kele" Wednesday [26 August] morning. Weiss pointed out that no Slovak prime minister has been officially invited to Hungary for eight years and no Slovak president for five years. Cabinet spokesman Domokos Szollár confirmed that a meeting of the two countries' prime ministers is on the agenda, but no date has been set. The Slovak government was aware of making a decision that would set a precedent in the EU when it banned President László Solyom's visit, Slovak Foreign Minister Miroslav Lajčák told Magyar Nemzet on Wednesday. However, he continued, the visit entailed such risks because of the activity of extremists that Slovak politicians saw this as the best solution. He said the statue unveiling ceremony in Komarno was a missed opportunity, as it could have been used to defuse tensions in bilateral relations. Foreign Minister Péter Balázs briefed the EU countries' ambassadors to Hungary on Hungarian-Slovak relations and outlined the latest developments. HAC 27 August

Debrecen to reap billions from Champions League qualification

Debrecen football club DVSC-Teva has secured itself €7.1 million [NZD16.4 million] by qualifying for the Champions League in defeating Levski Sofia on Tuesday [25 August]. This equals several years of the club's budget. The €7.1 million does not include ticket sales from home matches nor additional revenues from UEFA after each match. In the Champions League group stage, a win would bring in €800,000 [NZD 1.8 million], while a draw would earn the club €400,000 [NZD 972,000]. The draw for the group phase takes place today in Monaco. One of the top eight clubs – Barcelona, AC Milan, Liverpool, Chelsea, Manchester United, Arsenal, Sevilla and Bayern Munich – will be in the same group as Debrecen. Of the 32 teams in the draw, Debrecen are seeded 32nd. 28 August

Hungary's population on the decline

Hungary's population fell in the first six months of this year, as 47,110 births and 66,590 deaths were registered, the Central Statistics Office reports. There were 1.8% fewer births and 0.4% more deaths than in the same period of 2008. The population stood at an estimated 10,020,000 at the end of June. 2 September ■

S. P. O. R. T.

MAGYAROK A VÍZEN

Our Sports correspondent, László Sáfár, tells us about Hungarian achievements over the northern summer in water sports. In contrast to their performance at the Olympics, the canoeing team brought home several medals from the world championships.

On the other hand with several of the players retiring after the tremendous success at the Olympics, the new national water polo teams didn't fare so well in their world championships, with the men's team coming 5th and the women's 7th. It seems though that a couple of past brilliant players will now train as coaches, which will hopefully assure Hungarian water polo of a bright future.

Lastly the swimming world championships did serve to raise spirits with current Hungarian leaders Katinka Hosszú, Dani Gyurta and László Cseh all bring home gold medals.

Ez év augusztusa nagyon kedvezett a vízi sportok rajongóinak. A magyar úszók és a vízilabda csapat a római világbajnokságon, kajak-kenu-

saink a kanadai Dartmouth-ban rendezett világbajnokságon mutatták meg erejüket. Fordult a kocka, mondhatnánk.

A rendkívül gyenge olimpiai szereplést követően kajak-kenusaink, most, bizonyítani tudtak. Tették ezt annak ellenére, hogy a kajak-kenu szakosztály továbbra is gondokkal küzd és a sportok állami támogatása továbbra is kevés.

A versenynapok különféle számaiban Kovács Kati két aranyérmét, Szabó Gabival kajak-duóban is szerzett aranyat. Kati szerint most nagyon jól sikerült a felkészülése. A lányok még bronzérmét is szereztek, Medveczky Erika és Benedek Dalma, míg a Kammerer Zoltán-Kucsera Gábor duó ezüstérmével zárta a világversenyt.

Sajnos, a fordulat a római úszó-vízilabda világbajnokságon is érintette szereplésünket, ez alkalommal szerencsétlenül. Új vízilabda csapatunk (a rendkívüli olimpiai eredményeket követően a csapat összetétele megváltozott), a férfi csapat, Kemény Dénes szövetségi kapitány irányítása ellenére nem tudta hozni a várt eredményt. A férfiak csak az ötödik, a lányok a hete-



dik helyen végeztek csak.

Miután Kásás-Benedek-Molnár nem játszottak már, az új csapatnak egyetlen centere van csak. Ezen hamarosan változtatni kell a jobb eredmények elérése érdekében.

Kemény Dénes egy legutóbbi interjújában elmondta, hogy a magyar vízilabda-sport egyik erőssége a folyamatos utánpótlás és a rendkívüli edzői színvonal. Már beszélt egy-két klasszis versenyzőjével, akik vállalnák, hogy továbbképzik magukat edzőnek, így biztosítva lesz a jövő. A magyar vízilabda-sport immáron több évtizede van a világ élvonalában.

Éremesővel kárpótoltak bennünket úszóink. Hosszú Katinka egy aranyat és két bronzérmét szerzett Gyurta Dani egy arannyal tért vissza, Cseh László egy aranyat és egy ezüstöt szerzett Rómában. ■

Sáfár László

Gyöngyös Imre Shakespeare-je

Shakespeare 4. szonettjéhez fűződő megjegyzés:

Ebben a szonettben Shakespeare nyelvét egy kicsit közelebb érzem kora köznyelvéhez és ezért döntöttem úgy, hogy egy-két kifejezés csaknem megközelítse a szlenget, de mindenesetre a mai henyebb köznyelvet szeretném felidézni. Például: „...miért verted el...”, „...magaddal üzletelsz”, „...mire fel...”

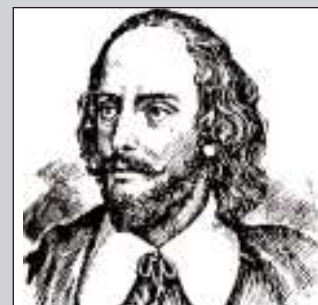
Szabó Lőrincében a négy meghosszabbított sor nem is annyira zavar, mint inkább a természetel- lenes átdobások: „zsugori a...” és a ráütő rím: „...ekkora...”!

Shakespeare 4. Sonnet

Unthrifty loveliness, why dost thou spend
Upon thyself thy beauty's legacy?
Nature's bequest gives nothing, but doth lend
And, being frank, she lends to those are free.
Then, beauteous niggard, why dost thou abuse
The bounteous largess given thee to give?
Profitless usurer, why dost thou use
So great a sum of sums, yet canst not live?
For having traffic with thyself alone,
Thou of thyself thy sweet self dost deceive.
Then how, when nature calls thee to be gone,
What acceptable audit canst thou leave?
Thy unus'd beauty must be tomb'd with thee,
Which, used, lives th' executor to be.

Szabó Lőrinc fordítása

Tékozló báj, mért pazarlod saját
Gyönyörödre szépséged örökét?
A természet csak kölcsönökét ad,
S mért bőkezű, csak bőkezűt segít.
Mért élsz hát vissza, szép zsugori, a
Bőséggel, melyet továbbadnod adtak?
Kamattalan uszoras, ekkora
Pénzt szórsz el, de a múlás rabja vagy csak?
Mert magaddal kalmárkodva csupán,
Megcsalod magad felől szép magad;
S ha hív a természet, a sír után,
Mily tűrhető számadásod marad?
Fel-nem-élt bájod veled száll a földre;
Használva: él, és hagyatékod öre.



Gyöngyös Imre fordítása

Tékozló kellem, miért költöd el
fejed fölül szépséged örökét?
A természet mit sem hagy rád s ha kell
ingyen megkapod tőle kölcsönét.
Akkor szép fősvény, miért verted el
szétosztani kapott bőségedet?
Haszontalan uszoras, mire fel
herdálsz vagyont, ha nincsen életed?
Mert, hogyha csak magaddal üzletelsz,
önmagad édes magadat csalod;
ha természeted elszólít s felelzs,
hagysz-e magadról jó bizonylatot?
Nem-használt bájod sírod titka csak;
használva osztod hagyatékodat.



KLÁRA DU TOIT

let's cook hungarian

There is a Hungarian saying that goes "The simpler it is, the more elegant it is.", and this is so true! And another: "One rose says a lot more than a bunch of roses." This saying can also be applied to cooking. A lot of the time when we cook, we put far too many herbs and spices in, masking the true flavour of the main ingredient... I really enjoy reading cookbooks, not just Hungarian but from other nations. I read so many I sometimes forget where I get my inspiration. I have no idea where I came across the following recipe, but last weekend we had a whole free range chicken to cook and I came up with a lemon roast chicken, which is simple, but elegant and very delicious!

LEMON ROAST CHICKEN

1 whole free-range chicken
salt, pepper

1 large lemon
vegetables



Take one whole free range chicken. Clean it and dry it inside and out. Put a large lemon in the cavity and place in large baking dish. Season the chicken with salt and pepper to taste. Add vegetables of your choice. Cover with foil and roast in a pre-heated oven at 180°C for about 60 minutes depending on the size of the chicken. It will be cooked when the juices run clear. Leave to stand for about 15 minutes before serving. The lemon will permeate through the chicken making it soft and delicate to taste. Serve with a fresh green salad. *Jó étvágyat!* ■

Klára Du Toit

EVA BORKA

23 Oct - 20 Nov

HARMONY
Opening 5.30pm Friday, 23 Oct

House of Art & Framing • 50 Guyton Street
Wanpanui • www.HouseofArt.co.nz

**'PARAMETER' BY MARTE SZIRMAY,
AN EXHIBITION OF BRONZE SCULPTURE**

12/11/09 - 01/12/09,

**NKB GALLERY,
455 M T EDEN ROAD, M T EDEN,
AUCKLAND**



*One does not become enlightened by imagining figures of light,
but by making the darkness conscious. (C.G. Jung)*

CONTENTS

Előnyben részesülők – Szentirmay Klára	3, 9	Gyöngyös Imre: Köszöntő leoninusok	25
Priorities – Klára Szentirmay	3, 9	Imre Gyöngyös: Greeting Our True Álmos Successor	25
Az ötvenhatos forradalom legnagyobb ajándéka – Sólyom László beszéde	4-5	Csaba Gábor nagykövet az ausztrál-új-zélandi küldetésének félútján	28-30
The Hungarian Revolution of 1956 – Rueben Shim	6-7	Albert Wass: (For My Homeland I Went to War)	30
Refugee's Message - Alex Domokos	7	Wass Albert: Ébredj magyar!	30
Béla Király (1912-2009)	8	Emberek és történetek: Dr Károly Németh	31-33
Király Béla (1912-2009)	9	News about Hungarians in New Zealand	34-36
How Hungary let East Germans Go – Oana Lungescu	10-11	Kuckó	37
Panni Palasti: Lunch by the Zoo	11	Recent News from Hungary (compiled by P. Hellyer)	38-39
Magyar köztársasági elnök látogatása	12-27	Sport – Sáfár László rovata	40
Visit of the President of Republic of Hungary	12-27	Gyöngyös Imre Shakespeare-je (4. szonett)	40
Including: Governor General's speech at state dinner in honour of President	12	Let's Cook Hungarian – Klára Du Toit	41
President László Sólyom's address at Auckland University	13-16	Contents	42
Interjú Sólyom Lászlóval	16-17	Value of the Forint	42
Interview with László Sólyom	16-17	Hungarian Communities in New Zealand	42
Sólyom László Új-Zélandon: sajtóból ollózza – in English	18	Impresszum	42
magyarul	19-27	Bertalan Székely's paintings	43-44

VALUE OF THE FORINT

RATES AS AT 7 NOVEMBER 2009
BASE CURRENCY IS HUF.

Currency Unit	HUF/Unit
EUR Euro	273.90
USD United States Dollar	184.54
GBP United Kingdom Pound	306.62
CAD Canada Dollar	171.70
AUD Australia Dollar	169.57
NZD New Zealand Dollar	133.80
CZK Czech Republic Koruny	10.65
HUF Hungary Forint	1.00
PLN Poland Zlotych	64.66
ROL Romania New Lei	63.74
RUR Russia Ruble	6.37



KÖVETKEZŐ SZÁM:

A Magyar Szó 2009/2010-es előfizetési évének második, vagyis a 2009. decemberi számhoz beküldendő anyagot kérjük **2009. november 30-i** határidővel a szerkesztőhöz eljuttatni. Bár gépelt, vagy kézírással készült anyagot is szívesen látunk, sok munkamegtakarítást jelent, ha a küldött anyag számítógépen készült, és e-mailen, vagy lemezen (diszken) küldik el.

E-mail: magyarszo@hungarianconsulate.co.nz; postacím: PO Box 29-039, Wellington 6443.

NEXT ISSUE:

The deadline for the second issue of the 2009/2010 subscription year, that is the December 2009 issue is **30 November 2009**. Where possible please send contributions in computer-readable format (i.e. e-mail or disc). Email: magyarszo@hungarianconsulate.co.nz; postal address: PO Box 29-039, Wellington 6443.

HUNGARIAN COMMUNITIES IN NEW ZEALAND

AUCKLAND HUNGARIAN CLUB

President: Robert Wiener
PO Box 109-138, Newmarket Auckland
Tel: +64 9 449-1760
Email: robertw@cantab.net

HUNGARIAN SOCIETY OF WELLINGTON

President: Éva Bródy Popp
1 Raroa Rd, Kelburn Wellington
Tel: +64 4 475-7775
Fax: +64 4 475-5555
Email: p0ppsi@yahoo.co.nz

HUNGARIAN CLUB, CHRISTCHURCH

President: István Tóth
11 Hardy Street, New Brighton Christchurch
Tel: +64 3 355-7448
Fax: +64 3 355-7458
Email: toth2@xtra.co.nz

HUNGARIAN COMMUNITY IN DUNEDIN

Coordinator: András Pálmay
79 Oakwood Ave Dunedin
Tel: +64 3 453-6046
Email: palmay@xtra.co.nz

Founder (Alapító): Paul Szentirmay
Publisher/Chief Editor (Kiadó/főszerkesztő): Klára Szentirmay
Editor/Design (Szerkesztő/tervező): Tünde Máté
Communications to: PO Box 29-039, Wellington, New Zealand 6443 tel: 64-4-973-7507 fax: 64-4-973-7509
Email: magyarszo@hungarianconsulate.co.nz
website/honlap: www.hungarianconsulate.co.nz

© Magyar Szó 1991-2009
all rights reserved/minden jog fenntarva
ISSN 1171-8978

The aim of the Magyar Szó is to serve the interest of Hungarians living in New Zealand by publicising matters of interest and importance to them, and by documenting the life of the Hungarian community in New Zealand. The first issue was published as a circular for the Hungarian Community in Wellington. Since September 1991 (issue no. 6) the Magyar Szó has nationwide coverage and is sent only to subscribers. Opinions expressed in this bulletin do not necessarily reflect those of the Magyar Szó, its editors or the Hungarian Consulate-General.

The bulletin is published every third month, commencing in September. The subscription charge (within New Zealand) for twelve months is \$40.00, students and beneficiaries, \$35.00; NZ\$45.00 to Australia, NZ\$47.00 to other places, and is payable to "Magyar Szó", or by direct debit to Magyar Szó, Bank of New Zealand (BNZ), 020585 0082725 01.